

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonComercial 3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.

Դու կարող ես.

պատճեններ և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

(763)
Ա/Հ.

ԵՐ

ԺՔ գրա-
նոխարէ-

Դար

Նը ստացագիր մը ստորագրելով :

Բ. Գրքերու փոխառութեան պայմանաժամը երկու շաբաթ է, և գրապահին դիմելով վերանորոգելի՝ նոյնչափ ժամանակի համար :

Գ. Փոխառուն՝ ո'ևէ պարագայի տակ՝ իրաւունք չունի ուրիշին փոխ տալ իր առած գիրքը :

Դ. Պայմանաժամէն ուշ վերադարձուած գըրքերու համար՝ փոխառուն պարտի վճարել մէկ սէնթիւրաքանչիւր աւելորդ օրուան համար :

Ե. Գրքերու գործածութիւնը ձրի է Գրադարանիս անդամներուն համար (անդամակցութիւնը ամսական 10 սէնթ), իսկ ոչ-անդամներու համար՝ օրական մէկ սէնթ :

Զ. Ընթերցողք պատասխանատու են իրենց քով գտնուած գրքերու բարւոք պահպանումին, հակառակ պարագային՝ ոևէ վնասուած կամ կորսուած գրքի արժէքը պիտի գանձուի փոխառուէն, (Գրադրագարչութիւնը որոշելով գրքին արժէքը) :

Է. Գրադարանս բաց է ամէն կիրակի, ժամը 12.00 էն մինչև 2.00 կէսօրէ վերջ :

837 Washington St.,

ՊՈՍԹ-ՌՆ.

ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

66642 № = 323

ՄԵԾՈՒՅԹ ՏԸ ԱՆՍԱՐԻՒՆ

ՆԱՄ ՅԲԱՆԱԾԶ ՇԱԽԻՒՆ
ԹԷԼԻՖԵՔՑԻՐՏԼԻՔԻՆՑԻՆ ՕԼՈՒՊ

ԿՐԱԶԻՒԼԼԱ

ԹԵՍԱՐԻՑԵ ՕԼՈՒՆԱՆ ՃԻՇԻՆ ԹԵՐՃԵՎԵՑԻ

Տիկ

ՄԱԹՊԱՍՅԸ ՍԱՄՈՒԼԻ, Դ. ՊԱՐՏԻՉՊԱՆԵԱՆ

Ս Ե Կ Ե Ւ Մ Ի Ա Տ Ե Ց Ե

— 1871 —

2055-70

19 08

ARMENIAN

ՄԻՒԹԵՐՃԻՄԻՆ
ՀՈՅԱԾ

Ես պու Կրազիելլա հիքեայէսինին կիւղէլ , ելլէնճէ-
լի վէ միւթէկսափրը գալալ օլմասը . տույկու վէ միւթա-
լալարընըն բագ , սահին , թասպիի վէ պի կիւնահ եօլ-
սա օլմասը . վէ խուսուսիցէ գալէմինին զէնկինլիցի վէ
լէթափէթի , վէ տահա պունա էմալ խայլը խասիցէթ-
լէր պիր եէրէ կէլմիշ օլմասըլլա , Ա . ար Լամարթինին
շու քիթապը տախի , Ֆրանսարդ մասանըլլա ևազըլմըշ քի-
թալլարըն իշինտէ զիյոլըմթ ճիւլտէրտէն պիրի օլմուշ
տուր : Զաթէն շափրը մումացիլէջն , իսիր իլէ ճիհան մու-
վաճէնէսինտէ թանըլմըշ պիր նէ ֆս , եազորը ճիլտ ճիլտ
քիթապըլլար վէ էնվայի շիփր պէլիթէրիցի ալէմին թահ-
սին ու թէնայիւրիւնէ շահան օլմուշ պիր քիմսէ օլմադ
իլէ , չու սրբատա էտնա դալէմիմիոլէ պիր տահա քէնտի-
վասի վէ մէտհ ու սէնսասընը էթմէյէ չալըշմագ պիյուտ-
տէ պիր վաղիփէ օլուպ , նէթիծէմիոլէ մուվաֆֆագ օլա-
պիլմէմիոլ տախի շիւրհէ թահթընտա պուլունմազլա ,
պու պահուը սարֆը նազար խտէրիո :

Պալատէ սէօլլէնտիցի կիափի , Կրազիելլա հիքեայէսի ,
քէնտի թարիքինտէ ֆէգգ էլ ատէ եազըլըշարտան պիրի
տիր : Վէ պու ճիյնէթլէ տախի , տէ ֆա տէ ֆա էլսինէի
միւխթէլէ ֆէյէ թէրճիւմէ օլունուպ , ումում միլէթ-
լէր գրամթխանէլէրինտէ հըֆզ օլունտուզու սըրատա ,
պէլիքի նասըն խօչնուտափէթինի մշւճիպ օլապիպիրիո է-
մէլլիցէ , պիզ տախի պու հիքեայէ ձիցի , Երմնիճէ նու-

բուժաթլա լիսանը Թիւրքիյէ թէպտիլ էթմէյի պիր թէճ-
րիւպէ էթմէք իսթէտիք :

Անճագ , իլէրիւտէ օդույանլարըմըզըն ճիհէթ պէ ճի-
հէթ իշթիքեա վէ հաղարաթլարընը իւզէրիմիդէ ճէլու վէ
տավէթ էթմէզտէն էվլիլէլ , պիր գաչ , կէօդէ կէօրիւնիւր
դուսուրլարըմըզը , վազթըլա իխթար էթմէմիդ կէրէք
վէ էլլէմ տիր :

Եվլիլա , դուզանըլան լիսանըն ատիլիյի իշն օդու-
յանլարըմըզըն աֆիլընը մաթլուպ խտիալ , իքինճի մէրթէ-
պէտէ շունու տախի պէյան իտէրիդ քի , թէրճիւմէմիդ
հարփ պէ հարփ օլունմուչ պիր թէրճիւմէ տէյիլ տիր ,
վէ հաթթա պաղը մահալուէ եխւքսէք միւլահաղալար ,
վէ եախօս Թիւրքի խպարէյէ թէրճիւմէ օլմատա պիւս
սիւթիւն մէֆհումունու գայլ խտէճէք պէնտլէր թէսա-
տիւֆ իթտիցինտէ , պիր թարաֆտան եաղնըշ պիր շէճ
աղնաթմագ իհթիրազընա մէպնի , վէ տիկէր թարաֆտան
սագիլ մանալը պիր խպարէ գուլլանըլմասըլլա միւէլիֆին
խամինէ զիւլ կէթիրմէտէն իսէ , օ կիպի պաղը պէնտլէ-
րի մուխթասարլաթմալը տահա լայրգլը կէօրտիւք :

Մէմուլ իտէրիդ քի , պու կիպի վէ պունա էմսալ
սայլիր գուսուրլար սարքը նաղար օլունուպ շու էտնա
պէրկիւզարըմըզ միլլէթէ մագպուլ օլմագ շէրէֆինէ նա-
իլ օլուր :

Կ Ր Ա Զ Ի Է Լ Լ Ա

Հ Ի Ք Ե Ա Յ Է Ս Ի

**Չաղըմ հէնիւղ օն սէ.քիզինճի պահարընա դա~
տէմ պասմագտայրալ :**

Պու էմնալէրտէ , վալիսէ թարաֆընտան եա~
դըն ագրապալարընտան օլան պիր գատըն , զէվ~
ճինին պազը ուժուրու մէսալիհ զըմիընտա իթալ~
եատան չըլըրըլըշ օլմասըյլա , տէր հալ թօռ~
դանա էյալէթինէ աղիմէթ իթմէք իւղըէ թէ~
տարիքտէ իսի :

Խթէ պու գատընըն եօլծուլուզու , հադդըմ~
տա պիր մինասիալ ֆըրսաթ ատու օլունուպ , իւք~
տէֆա օլարագ , գըսսա պիր միւտաէթ իչին վա~
թանըմը թէրք իլէ , մէրգումէյէ րիփագաթ իյ~
լէմէմի բէտէր ու մատէրիմ մինասիալ կէօրտիւ~
լէր : Վագաա տա պու միւթալսալարը կիւզէլ պիր
թէրթիալ իսի . չիւնքի , պիր թէրափտան , պուլուն~
տուզում չաղտա մէշզուլիյէթսիզլիք վէ պէյհու~
տէ կէղինմէլէրին թահտընտան հասըլս կէլսպիլէ ~

ճէք գէնա մէյլէրին էօնիւնիւ տըմոյա , վէ տիւ
կէրթէրաֆտան , եէնի եէնի շէհիրլէր , եէնի մահալ-
լէր կէօրիւպ , եէնի թէքէլլիւմ լիսանլար իշիւ-
տիս , վէ ինսանն ճինսախին տիւրլիւ տիւրլիւ ահ-
լադ վէ եթվարլարլնը , վէ հէր պիր շէհը ու եյա-
լէթէրին , քէնտիլէրինէ մախսուս օլան ահվալ ,
բուստում վէ դայիտէլէրինի միւշահատէ խտէրէք ,
պու մինասխալէթէրլէ աղ չոդ չօճուգլուդ հու-
տուտլարլնտան սըյրըլարադ , պիր աղ ճիհա-
նըն կիափշինէ աղըլ երտիրմէյէ պաշլանկըն եթ-
մէմէ պիր վէսիլէ խտի :

Քէմալը աշդ ու արզու իլէ , պէնտէ քէնտի-
եօլ հաղըրլըլըմը կէօրմէյէ պաշլատըմ : Պիր
թարաֆտան էմր վէ նէզարէթ թահթընտան դուր-
թուլուպ օլտուգնա պիր սէրպէսթիյէթ սահիպի
օլմադ հավլիմէսի , վէ տիկէր թարաֆտանըէք քիւ-
չիւք եաշըմտան պէրիւ եօլճուլարտան մէտհինի
տիյնէյիսպ վէ պազէն շիփրլէրտէ տախի օդումուշ
օլտուգում Ալը տաղլարլնը վէ տէֆա իթալեա վէ
Զվիշէրիանըն , թապիյաթ կիւղէլլեյի իլէ շէօհրէթ
քէսպ իթմիշ օլան պիլ ճիւմէք քէոյիւքլէրինի , չայ-
լարընը , կէօլէրինի , վէ դըյըլարընը կիտիպ կէօ-
ղիւմէք կէօրմէք սէվտասորյըլա ֆամլետմը թէրք
էտիպ եէնի արդատաշլարըմ իլէ եօլա բէվան օլ-
տում :

Լիվօրնօ շէհրինէ եէթիշտիքտէ , մէրգումէ
դատընըն վէ զէվճինին իշի օրատա ուղանաճադ
օլտուգունտան պէնի արթըդ ալը դօյամայըդ ֆա-
մլեամնէզտինէ կէրի կէօնտէրմէյի քէնտի թա-

ըստվարընտան դարար վէրմէտէ իքէն պու իշխն ֆէրքինէ վարրպ շաբըճագ բէտէրիմէ խիթապ պիր մէքթուպ եազարագ , եալընըզ օրսուն եօճուլու զումու տէվամ իթմէմէ ըուխաաթ վէրմէսինի մաթ լուպ էթտիմ : Անճադ վէրէճէ յի ճէվապըն , արզումա մուվաֆրդ օլմայաճաղընը աշիքեար պիլտիյիմտէն , կիւնիւն պիրինաէ ուսուլ իլէ կիվօրնօյու ժէքք իթմէյէ դարար վէրտիմ : Ճէր նէ դատար բէտէրիմին պէնիմ պու սէյահէթիմէ մէնն օլաճաղընը բէքէ յի պիլիր իտի իսէ տէ հիչ տէ յիլիսէ քէնտի ըէյինէ մութապըդ օլմայան պիր հարէքէթտէ պուլունուպ վէ իթաաթսըլլըլլա տավրանմագտան իսէ , պարէ ճէվապընա պէքլէմէզուէն պէն պու շէհիրտէն չըդարըմ տէյի տիւշիւնտիւմ :

“ վագաա մէքթուպ պուրայա եէթիշիրսէ , պէն պուրատա պուլունմամ վէ պու ճիհէթլէ բէտէրիմին դալպինէ պու հարէքէթիմ տօդունուր , անճագ կիւնէնիրսէ պիլէ ավտէթիմտէ չապուդ ափվ իտէրլէր , վէ կէզույիմ վէ կէօրտիւյիւմ եանըմտա քեար դալըր ” միւլահազասըյլա , պիր կիւշէլ ախշամիա կիվօրնօտան քէնտիմի , թօմայա կիւտէճէք բութա արապասընա աթտրմ :

Թօմա շէհինէ վասըլօլտուլումտա , Սպանիա քիացասը թապիր օլան մէյտանա չըդաճագ պիր քիւշիւք դարանլըդ սօդաղըն իշինաէ ֆամիլեասըյլա իդամէթ իթմէքտէ օլան պիր բէստամ պէնի քէնտի էվինէ դասուլ իտիալ , իճար իլէ պիր քիւշիւք օտա վէրտի , վէ թէքմիլ դըշը օրտատա կէչիրտիմ : Անճագ շուրալարընը սէոյլէյէլինմ քի ցիօրէնչաւ

տան թօմայա կէչտիյիմ էսնտոտէ , քօտմատա պու ~
լըւնան եօլճուլար իւ ինստէ , պէնիմ եաշըմտա
կէնծ պիր զաթ , եապանճը օլտուղումու ֆէհմ
իտէրէք , վէ լիսանա աշնա օլմատըլըմը տա~
խի աղնայարագ վէ տահա դիյատէ եաշըմբն
իդթիզասըլլա ճէլպ օլարագ , պէնիմ իլէ տօսթ
օլտու , վէ օ վագթըն տէվըինստէ ֆիօրէնչա~
տան թօմայա եօլճուլուգ ադալլի իւչ կիւն սիւր~
մէ իլէ պու միւտտէթ զարֆընտա պէյնիմիզտէ
էօլէ պիր մուհապէթ բէյտա օլտու քի , պիրի
պիրիմիզտէն այրըլմանըն իհթիմալի եօլուտու ~
վէ պու կէնծ ըէֆիդիմ իլէ տախի պիր միւսինն ,
լաքին զայէթ թաթլը , պիր իհթիյար վար ըտը ,
քի եէնի ահպապըմն կէօյա տայըլարըմըշ : Պու
իհթիյար տախի իսմի 8ավիտ օլարագ , օ վագ~
թըն իթալքա թէաթրօլարընտա նամը եիւրիւմիւշ
պիրինծի թէնօրլարտան օլտուգ , սօն տէֆա օլմագ
իւզրէ Նարօլինին Սէն Շարլը թէաթրօսունտա
օգումագ իւզրէ օ ճանիպէ կիթմէտէ իտի : Պու
իքի եօլ արգատաշլարըմ վէ ալէլ խուսուս կէնծ
ըէֆիդիմ պանա մէմուլին զայրի րիայէթ , իզզէթ
վէ իդրամ կէօսթէրմէտէ իտիլէր , շէօլէ քի , ա~
րապատա էն էյի մահալէքրի , ըգանթալարտա
էն ալա վէ նէֆիտ թաամիարը պանա հըֆդ իթմէ~
լքրի պիր եանա տուրուն , ոյդում տախի կէլտի~
յինտէ միւճէրրէտ ըէֆիդիմին ումուզու պանա
պաշ եաստըլը օլաճաղընա հիչ շիւրհէմ եօլու~
տու : Վէ պոնտան մաատա շիճապ իտիալ , պաղէն
եօգուշլարտա արապալարտան էնտիյիմիզտէ , հէ~

ման եանըմա դօշուալ , դօլումա կիրիսպ պէրապէր
ճէ կէղէր վէ էթրաֆտա կէօրիւնէն քէօյ , շէհիր
վէ պինալարը պանա պիրէր պիրէր տիգդաթլա
թարիփ խտէր խտի : Վէ չօդ վագրթ , եօլտա ալւ
ինծիր վէ իւղիւմիւր վէ սայիր մէյվէլէր ալըպ ,
վէ քէնտի էլիյլէ էմնայի րահտէ էնվայի չիչէքլէր
թօրլայրու անլէր իլէ էլլէրիմի վէ շարկամը տօլ
տուրուրուտու : Վէ սու իքիմիզին թարափէյնլի
պիրատէրանէ մուհապպէթիմիզէ , ջավիտ տախի ,
տայիմա սէվինճ վէ թէվէճճիւհ կէօմթէրէրէք
եիւղիւմիւղէ պադար կիւլէր վէ սըրըտըր ըտը :

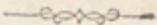
Թօմայա եէթիշտկյիմիզտէ , թապիի պէն տէ օ
կէճէ ջավիտ վէ եէկէնի իլէ պիրլիքտէ պիր լօ-
գանթայա էնտիմ : Էրմէսի սապահըսը ըէֆիդիմ
կէլիպ օտամին դաբուսունու վուրուալ , դահվալ
թըլյա տավէթ էտէրէք պէնի օյանտըրըպ կիթտի :
Գէն տախի աճէլէ յիլէ կիյինտիքտէ տէրագապ եօլ
ճուլարըն թօրլանմըշ օլտուղու սալօնա կիրտիմ :
Օրատա հէր պիրկյլէ սէլամիաշմտա իքէն , դալա
պալըլըն իչ ինտէ կէօղիւմիւն ունույլա արգա-
տաշըմը արամատայրտըմ . լաքին կէօղիւմէ տէ ի-
լիշմէտկյինտէն տահա թէաճճիւպ իլէ էթրաֆտա
պագընմայա պաշլատըլըմ էննատէ , պիր տէ ճէ-
միի եօլճուլար իչ ինտէն դահգահա իլէ պիր կիւ-
լիւշ դօրտու : Պիր տէ կէօրտիւմքի ջավիտին եէ-
կէնի տէյի պէլլէտկյիմ տօսթ , էրքէք օլմայըպ ,
դայէթ շաղ վէ տիլպէր պիր դըզ օլարագ , դարիփ
վէ աղըր հիւսիւնլիւ էսպապլարլա տօնանմըշ ,
պաշը դայէթ կիւդէլ էօրիւլմիւշ վէ ինճի պաշը

թօրլուլարլա տիւզէթիլմիշ օլարագ Տավիտին եւանընտա օթուրմուշ , թամթլը պիր կիւլիւշլէ պուէթակյի հիյլէնին պէնիմ իւզէրիմէ նէ տէրէճէտէ թէէսիր էտէճէյինէ տիգգամթ էտէրտի : “ Եյ տօսթում , տէտի դըղարարագ , դօրգմայըն , էսալապըմը թէպտիլ էթմէյիլէ , դալակիմի տէ պէրապէր թէպտիլ էթմիշ օլմամ . եխնէ սիզի իլէ օ տօսթում վէ մուհապպէթիմ եխնէ օ տուր , անճադ պիր շու դասար ֆէրք վար տըր քի , պունտան պէօյլէ սիզ պէնտէն չիշէքլէր պէքլէյէճէյինիզէ պէն սիզտէն պէքլէյէճէյիմ : ”

Պու կէնճ դըղ թէնօր Տավիտին եէկէնի օլմայըրպ , իլլա քէնտի շակիրտի օլուպ , վէ սէսինին թամթլըլըլըլըլա իմալեատա պէօյիւք շէօհրէթ պուրմուշ պիր դըղ օլարագ , Տավիտին զայէթլէ նազարընտայըրտը , վէ պու ճիհէթլէ տախի Տավիտ մէրգումէյի պիրլիքտէ կէղտիրիր , վէ քէնտի չաղըրըլըլը թէամթրօլարտա , օնու տա չաղըրըթուրը ըտը :

Ֆագաթ Տավիտ , քէնտի սիննի իգթիզասըլլա , կէնճ վէ տիլպէր պիր դըղը տայիմա եօլտա խտարէ վէ մուհաֆազա էթմէք զայլէսինտէն խէլլա օլմադ իւզրէ , վէ եօլճուլուդ տահա պիր դօլայ վէ սուհուլէթլի օլապիլմէք իչին , էքսէրի եօլտա մէրգումէ գամիզայա էրքէք էսվապը կիյտիրթմէյի ատէթ էթմիշ իտի : Պունունլա պէրապէր տիրթմէյի ատէթ էթմիշ իտի : Պունունլա պէրապէր տիրթմէյի գամիզանըն պէնիմ իլէ բէյտա էթմիշ օլտուզու իւլիթէթ վէ մուհապպէթի հիչ դըսդան մատըգտան մաստա , իքիմիզին իւզէրինէ տա-

Խիքէտէր նաղարըլլա պագար վէ պու տօսթւ
լուզումուզա խօչնուտ պիլէ օլուբուտու :

Տավիտ վէ շակիրտի Նարօլիյէ կիթմէզուէն
պիր դաշ հաֆթա Թօմատա իդամեթ իթախէր :
Տավիտ էվտէ իշլէրի իլէ մէշզուլ օլարադ տըշա-
րը չըդամաղըտը խսէ տէ , Գամիլա եխնէ էրքէք
էալապլարընը թագընըպ , հէր կիւն պէնի կէզտի-
րիր վէ չէհիրի թանըտը ըըտը . պիր կիւն Սուրբ
Պետրոս քիլիսէսինէ , պիր կիւն Գոլիդէյէ , Ֆրաս-
դաթիյէ , Թիվոլիյէ վէ Ալպանոյա , վէլհասըլ , քէն-
տիսի Թօմատա տօղմուշ օլմաղլա , էն կիւզէլ կէզ-
մէ մահալէրինի պիլիր , վէ չօճուգլուզունտան
պէրի դիքրի խայալինտէ դալմիշ օլան էն ալեա
եէրլէրի պիրէր պանա կէօսթէրիր իտի :

Լքաէրի սապահցարը Մօնթէրինչիօ տաղընըն
նամիլը չամիրդընըն իչինտէ , ախշամ իւսթէրի Ս .
Պետրոսուն հիյպէթլի սըրա տիրէքլէրինին կէոլ-
կէսինտէ , վէ կիճէ մահիթապտա Գոլիդէնին մէյ-
տանընտա կէզինիր իտիք : Աօն պահար մէվսի-
մինին կիւզէլ վէ պէրրադ հալալարընտա արապայը-
լա Ալպանոյա , Ֆրասդաթիյէ վէ Սիազիլ նամ իպա-
տէթկեահա կիտէր իտիք . Գամիլա խսէ տայիմա
ճէսուը , սէվինճլի վէ դալպի ֆէրահ , պու էսքի-
լէրտէն դալմա չէհիրին սէֆիլ վէ հիյպէթլի վէ-
րան ու դապրիտամնարընըն իչինտէ հիչ քէնտի-

Նի պօղմայարագ Զիշիլեա Մէթէլլանըն մէզարընըն
իւղէրինէ չըդար օյնար վէ սը չըրար ըտը ։ Վէ պէն
տախի պիր քիւչիւք թաշիւղէրինտէ օթուրարագ ,
սիւքիւթ իլէ տալը տիւշիւննէյէ վարտըլլմ
էմնատէ , պէնի ըիւեամտան այըլթմագ իւզրէ ,
քէնտի թաթլը սէսինի գոյ վէրիպ թէաթրօ մա-
գամլարընըն էն կիւզէլ պէյիթէրինտէն օդույա-
րագ տաղլարը սէտասըլլա էօթտիւրիւր իտի :

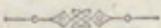
Ակաշամլարը շէհիրէ տէօնտիւյիւմիւզտէ արա-
պամըլլըն տէրունի էնվայի չիշէրլէր , վէ ուֆագ
արձան գըրընթըլլարըլլա տօլու օլուրուտու : Կէ-
լիր Տավիտի էվտէ պուլուրուտուգ , վէ թաամը
պիրլիքտէ իթտիքտէն սօղրա , կիծէլէրի տէ թէ-
աթրուտա Տավիտին լօճասընտա կիւզէլճէ վադըթ
կէշիրիր իտիք :

Գամիլա , պէնտէն իքի իւչ եաշ պէօյիւք օլա-
րագ , պանա վագաա պիր աղ բէք թաթլը մու-
հապպէթ կէօսթէրիր իտի : Ֆագաթ պէն քէնտի
թարաֆըմտան օնա այնընը էտէպիլմէք իչին չօդ
գօրդագ վէ ճէսարէթսիզ օլուուզում պիր եանա
տուրսուն , պէնիմ կէնճլիյիմ վէ օնուն կիւզէլլ կյի
շահիտ իքէն , հալեա պուլունտուզու հարաքէթ-
լէրին ալագա պաշլանկընը օլուուզունու պիլէ ֆէհմ
իտէմէյէճէք գատար սատէտիլ վէ սափտէրուն օ-
լարագ , վէ եքսէրի քէնտինի էրքէք էսվապըլլա
կէօրմէտէ օլուուզումտան անը եալ ընըզ պիր ճան-
տան տօսթ , պիր ագրան վէ պիր ըէֆիգ նազա-
ըլլալա պագարըլլմ :

Գամիլա Թօմայը թէրք իտիպ Նաբուկոյէ աղեմէթ իթակինստէ , պէն օրատա պիւտիւն սահիպսիդ գալտըմ : Պանա տոսթ վէ էյլէնճէ օլարադ եալընըլ մէրգ ումէնին թանըթարդը միւղէյնէն պինալար վէկէղէճէք եէրլէր գալմը շտը : Էվինին պիր օտասընտա քիրայըլա օթուրմատա օլտուղում ըէսսամա կէլինճէ , պուղաթ հիչ պիր կիւն պիր սաաթ տայիրէսինի թէրգ իթմէյիպ , սապահտան ախշամա գատար միւթէմատի օտասընտա գարանըլ զէնաաթըլլա մէշղուլ օլուրտու : Եալընըլ բաղար կիւնլէրի , իշինէ պաշլամատան էվլվէլ , զէվճէսինի վէ հէնիւղ օն ալթը եաշընտա օլան պիր թանէճիք դըղընը ալըր , պիրլիքտէ քիլիսէյէ կէօմիւրիւր , վէ հէր կիւն իսէ պիր չարեճք գատար էօլէն վագիթընտա օտասընտան չըգար խաֆիֆճէ պիր թաամ իտիպ , եինէ օտասընա դարանըր ըտը : Պու Փամիլեանըն սիւրտիւյիւ էօմրայնի պիր մանասթըր էօմրիւնէ էմնալ օլապիլիր իտի :

Ախշամիարը , կիւնէշին սօն շաֆգլարը , սէֆիլ րէսիմճինին օտասընըն բէնճէրէլէրինին իւղէրինտէ սէօնմէտէ իքէն վէ իթալեատա ճարի օլան կիւղէլ ուսուլ իւղըէ , էթրաֆտա պուլունան քիլիսէ վէ մանասթըրըլար “ Հըեշտակ Տեառն ” գամբանասընը վուրուր իքէն , բէսիմճի , զէվճէսի վէ քէրիմէսի հէման էլլէրինտէքի իշլէրի թէրգ իտէրէք իւշիւ պիրլիքտէ լիթանեա տուալարընը սէօլիտիքտէն սողըա , ուղուն պիր վագըթ աշգլա Սաղբոսուն պէյիթէրինի դարչըլըդւը ողուրըր ըտը :

Զօդ հաղղ խաէր խտիմ պու տինտար ֆամիլ
եանըն պու հարէքէթէրինի կէօրէրէք . պիւթիւն
կիւնլէրինի սրդընթը , եօրկունլուգ վէ տազտազա
իշխնտէ կէչիրտիքտէն սօղրա , գամբանանըն վագ-
թընտա խչ ըռուհ պիր եէրէ կէլիպ պիր աղըզ վէ
պիր եխւրէքտէն , սըսոդ ըլլա Ալլահա շիւքրանի-
յէթ տուալարընը խպրազ էթմէլէրինի կէօրէրէք
խպրէնիր խտիմ : Տէրագապ բէտէրիմին էվինին
ուսուլէրի խաթրըմա կէլիր խտի . օրատա տա-
խի հէր կիւն վալիտէմ պէնի վէ պիրատէրէրիմի
էթրաֆրնա ճէմ խտիպ , կեահ քէնտի օտասընտա
վէ կեահ պահճէմիդին իքի եանը աղտճարլա տօ-
նանմըշ կէօլիէ եօլլարընըն պիրիսինտէ , կիւնէ-
շին պաթմասընտա հէրիմիզ պիր աղըզտան տուա
իթափիր խտի : Պու եապանճը էվինտէ խէ , եխ-
նէ այնիի օ ուսուլ վէ իծրալարը , օ մէզհէպ ու ի-
մանը պուլմագլա քէնտի էվիստէ յիմ տէյի զանն
խտէր խտիմ :

Ուզուն միւտտէթ թօմատա օթուրտում . շէհ-
ըլ մէզքիւրուն պինալարընը վէ ալէլ խուսու թէ-
վարիխինի տէրին միւթալաա իլէ թէճէափւս իթ-
տիմ : կեահ թօմա թարիխէրինին պիր ճիլտի ,
կեահ իթալեա վէ թօմա իւզէրինէ եազըրլմըշ օլան
շիկր քիթապլարընտան պիր թանէսի գօլումուն ալ-
թընտա օլարագ սապահըրը էրքէն քիւչիւք տաղ-

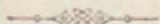
լարըն պիրինին թէքէսինէ չըգար օթուրուր , պիր
եանտան էթրաֆըմա նազար էտէր , պիր եանտան
օդուր , վէ տիւշինիւրտիւմ : Էօյլէնտէն աղ էվ
վէլ եինէ էվէ տէօնէր , եադը խանէմին էօնիւնտէ
օդույտալ , վէ կէօրտիւքլէրիմի գալէմէ ալըր ի-
քէն , պիր աղ բէյնիր էթմէք վէ բէսիմծինին ֆա-
միլեասընըն թէտարիք իթմիշ օլտուղու պիր գտ-
տէն խալիս սիւտիւ իշտիքտէն սողրա , թէքրար
կէղմէյէ չըգար վէ սուլար գարարմադ իւղրէ ի-
քէն էվէ կէլիրտիմ , վէ պիր իրի սաաթ քէսսա-
մըն ֆամիլեասըլլա կէօրիւշմէք վէ պիր աղ տահա
օդումաղլս կէճէլէրիմիտէ կէշիրիրտիմ : Շէօյլէ քի
հիշ աղ րան վէ ահօրապ արամադ էլվէմիցէթինի
տույմամատան մաստա տահա դիցատէ եալընըզ-
լըլըմտան հաղղ էտէր վէ քէյփ տույարտըմ :

Յօմտաս կէղիպ վէ կէօրտիւյիւմ էպնիյէլէր
իշինտէ , էն աղ իմ վէ հիցպէթլիսի , Սուրբ Պետ-
րոս քիլիսէսի իտի :

Պու իղատէթխանէ էպէտի իւլ էպէտ եալը-
նըզ Ալլահըն պէօյիւքլիսյինիւ խապաթ էթմէք
վէ անը ինսանլարըն խաթրընա պըրադմադ իչիւն
էսկի զամանլարտան , սողրաքի տէհրլէրէ սունու-
մուշ էպէտի պիր էսէր կիպի կէօրիւնիւր : Տէ-
րունինէ կիրիպ հէր հանկը թարաֆընա պագըլսա ,
գալպտէն պիր էօրփ վէ հիցպէթ տույուլուր . վէ
օրայա կիրէն զաթ հէր հանկը միլէթ վէ հանկը
մէղհէպտէն օլսա , եինէ ոլ տէրէճէտէ ըայէթ վէ
իհթիրադլս կիրէր : իչինտէ պուլունան ավ իգե-
լըր , կիւմիւշ

վէ պիմէնէնոտ վէ զիյդը յմէթ արձաննար վէ թառ
վիրլէր թէքմիլէն ազաթար րըլսա, տէրունինստէն
հիշ պիր շէյ թէպտիլ օլմամըշ կիւպի, եխնէ, կիւ
րէնէ, օլ տէրին վէ աղիմ թէֆէքքիւրլէրէ վէսիւ
լէ վէ միւնիալ օլուր :

Վէլ հասըլ, թօմնատան արզումու ալարդտան
սօղբա, արթըգ պիր միւտտէթ տէ Նարօլիյէ
կիթմէյէ դարար վէրտիմ։ Հէր շէյտէն զիյատէ
Նարօլի շէհրի, վիրդիլիոս նամ Լաթին շափրինին,
վէ թասսօ նամ իթալեան շափրին, վաթանլարը
օլմաղլա, մէրդումնըն թիւրպէլէրինէ զիյարէթ
էթմէք հավէսկյլէ, օրայա կիթմէյէ արզու էտէր
տիմ։

Մարտ այրնըն սօն կիւնլէրինտէ թօմնատան, պիր
արապայա օթուրուպ եօլա չըգարագ, ապրիլ այրն
նըն պիրինտէ Նարօլիյէ եէթիշտիմ,

Պիր դաշ կիւն սօղբա, մէքթէալ արդատաշ
լարընտան օլուպ, քիւչիւք եաշըմտան պէրիւ
դարտաշ միսիլըն պիրլիքտէ պէօյիւմիւշ օլուու
զումուղ իյմօն տը վիրիէօ իտմինտէ զաթ, օրա
տա կէլիալ պէնի պուլսու։

ՊԱՊԸ ԵՎՎԵԼ.

Խլք կիւնըրինտէ , Նարօլ խոտէ տախսի կէչիր-
տիյիմ վագըթ , այնիի Թօմատաքինէ պէնդէր խոփ .
Անձադ Թօմատա կեռահ վէրանլար իչինտէ կէղէր
թօղար վէ կեռահ հիյազէթլի պինալարը զիյարէթ
վէ թամաշա խտէր իքէն , պուրատա հէմէն պիր
քէց էօմբիւ կէչիրմէյէ պաշլամըշ ըտրմ . շէօյէ
քի , հէր կիւն ըէֆիդիմ կյմն տը Վիրիիօ իլէ ,
Նարօլի քէօրֆէղինտէ տէնիդ դըյըլարընտա ֆէ-
րահճա օթուրուր , վէ տալկալարըն կէլիսլ ա-
հէնկ իլէ դըյըյա վուրուպ կէրի տէօնմէսինի
սէյր էտէրէք կէչմիշ զէմմնլարըմըզ իւզէրինէ
սէօյլէշիրտիք : Ախշամիարը խտէ , վալխտէմ թա-
րաֆընտան , օրատա եըրագտան պիր ագրապամ օ-
չարագ , օնուն խանէսինտէ , չաթը արասընտա ,
պիր եանը տէնիդէ վէ տիկէր եանը վէզուվ տա-
զընա պագմատա վէ էթրաֆը չիչէք սագաըլա-
րըյլա տօնանմըշ պիր պալդօնա մնւթատարըք
օլան պիր քիւչիւք օտատա եաթըլալ դալդմատա-
յըտըլի :

Սապահլարը , հէնիւզ կիւնէշ տօղմադ իւդրէ

իքէն , չօգ տէֆա տէնփոլին եխւզիւ ախւմանսըդ
վէ պէրրագ օլուուզու հալսէ , տահա շէհիր տէրին
ույդուտա օլուալ վէ օրիմալըդաա սէս սէտա եօզ
իքէն պալդ ծնումա օթուրուալ , երրագ տան տէր
եալէր օրիմասընուա թօյ եռովասը միսիլլու , պիր
գայա իւզէրինտէ , պինա օլմուշ օլան սէֆիլ թաս
ոս շափրին գուլիսկէսինի սէյր էտէրտիմ , պիչարէ
թալէհսիզ զաթըն , քէնտի ֆէվգէլատէ տիրա
յէթ վէ ֆիրասէթի վէ զայէթլէ մուալլիսիլյինէ
նիսպէթլէ միւքեաֆաթ օլմոգ իւզրէ ահալլի
եխւզիւնտէն պուլուուզու իֆիմիրա գըադանճլըք
վէ պէտ նազար իլէ պաշընա կէլէն ֆէլաքէթլէր
վէ մահպուտպարտա պէքլէսիյի կիւնլէր վէ ումու
մէն կէչիրախյի սէֆիլ էօմը խամթրըմա կէլոփիքնէ
գալսղիմ ֆէնա տէրէճէտէ մահզուն օլուրտու :

— ԸՆԺՈՅ —

Ելք պահար մէվսիմիէրի օլարագ , չօգ տէֆա ,
ահապապըմ իլէ պիրլիքտէ . պէօյիւք էյլէնճէլէրի
միզտէն պիրի տէ , պալըդնըլարըն սէյրի իտի Պի
չարէ ատամլար , եիրմիսի օթուզու պիրտէն հէր
ախշամ սուլար գարարարդը էննտտէ , սանտալ
լարընը եխւքէր , վէ դէվճէ վէ էվլատղարընը թէրք
իլէ , լիմանտան արշարը չըդար վէ Ալլահա թէս
Լիմ օլարագ , զամիրէրի րահաթ , իքի իւչ սաաթ
լըդ մէսափէտէ գըյլստան ուզագլամնըրլար ըտը
իքսէրի պու սանտալլարըն չօղունուն գըչընտա

պիրքիւչիւք չօճուգ պուլունուր , էլինտէ , ու զուն-
ճա , ալէվլի պիր չամ տալը օլուրսու քի պունունլա
կեցյա պալըդլար արտանըր սույտն եխւղիւնէ չը-
դար ըմբշ : Պալըդ ճը քէնտիսի իսէ , չօճուգուն
եանընտա եխւղ իւսթիւնէ եաթըլալ , տիգդաթլա
միւթէմատի սույտն իչինէ պազարտը , շէցլէ քի ,
ըշըդա եազըն պիր պալըդ կէօրիւնտիւյիւնտէ
տէրադապ ազ եախօս քէրչէսինի տալտըրըպ
պալըդը սանտալըն իչինէ ալըրտը : Պիզ տէ կէ-
ճէլէրի օթուրուպ ուզագտան պու դանտիլ տօ-
նանմասընը սէյր էտէրէք , պիր եանտան շաշար
վէ տիկէր եանտան քէյփ տույարտը :

Պիր դաչ այտան պէրու պու շէհիրտէ օթուր-
մատա օլուպ , հէր կիւն կէզմէլէր , վէ կէօրիւշմէ-
լէր մինասիպէթիյլէ արթըդ Նարօլ իթանլարըն լի-
սանընա օլուուգնա աշնա օլմուշ ուտուգ : Տիւն-
եանըն ալտատընը շաղշաղա , սալթանաթ վէ բա-
թըրտըլարընտան պըդմըշ օլարագ , չօդ տէֆա ,
շու մութլուլու պալըդ ճըլարըն կէզ կինճի վէ դայտ-
սըդ էօմրիւնէ հասրէթ չէքմէտէ իտիք :

Պու լազարօնի թապիր օլունան պալըդ ճըլար ,
Նարօլինին քէօրփէղինտէ , դըյըլարտա , սապահ-
տան ախշամա դատար , հէր պիրի , դարայա չէք-
միշ օլուուզու սանտալընըն կէօլկէսինտէ սիրէրլէ-
նիալ , դումուն իւսթիւնտէ օթուրարագ , կեահ
ազլարընը թէմիղլէյիալ հաղըրլարլար ըտը վէ
կեահ իչըրինտէ պազրունըն էզպէր էթմիշ օլ-
տուզու դըսաս պէյիթէրի ալըրդլարը աչըդ տիյ-
նէր էյլէնիրլէր իտի : Ախշամ իւստիւ տափի կիւ-

Նէշ պաթմագ իւղրէ իքէն , չայըր չիմէն վէ ա-
զաճլար ալթընտա քէնտի սընթլարընտան վէ
քէնտի բատտէլէրինտէ օլան կէնճ դըզան իլէ թա-
րէնթա թապիր էթտիքլէրի այագ օյունունու օյ-
նարլար ըտը : Պու էօմիւր իսէ , պանա վէ ըիֆի-
քիմէ բէք խօշ կէօրիւնիւրտիւ , վէ շու ճիհէթէ
տախի էյի իտի քի , պուլունտուղումուղ չաղտա
էքսէրի ճահիլէրէ թապիր օլան պիյհուտէ տիւ-
շիւնճէլէր վէ վագըթորդ սէվտալար տույկուսու .
մէճպուրի պու կիւնահորդ սէյր ու էյլէնճէլէրլէ
խաթըրտան տէֆ օլուրտու :

Ցօսթում օ էմնատէ հէնուղ եիրմի եաշընտա-
յըտը վէ պէն օն սէքիլ եաշըմին իչինտէ իտիմ :

Շէօյլէ քի իքիմիզտէ թամամ օ եաշլարտայը-
տըդ քի , սահիհլիքլէր տիւշ վէ ըիւեատան գօ-
լայլըդլա այըրտ օլունամաղ : Տէրագապ պիրի պի-
րիմիզ իլէ պիլ իսթիշարէ դարար վէրտիք քի էր-
թէսի կիւնիւ , պու լազարօնիլէր իլէ իւլֆէթ-
բէյտա էտիալ , անլէր իլէ պիրլիքտէ պիր դաչ
կիւն պու սէփալը էօմրիւ թէճրիւպէ էտէլիմ :
Տէնիզ իւզէրինտէ վէ երլարըլլարլա տօնանմըշ
կէօյիւն ալթընտա , շու քիւչիւք սանտալլար ի-
չինտէ դարանլըդտաա թօրչալար ըշըդընտա կէօր-
տիւքլէրի իշ , պիզիմ ինտիմիզտէ , թապիյաթըն
էն կիւզէլ վէ սըր էյլէնճէլէրինտէն պիրի իտի :
Վէ հիչ տէյիլ իսէ , էօյրէնիալ սօղըա նադլ էտէ-
սիլմէք իչին օլուն , դավիէն պու շէյէ դարար
վէրտիք :

Երթէսի կիւնիւ , Մարճէլինա տէնիլէն տէնիզ

ՊԵՐԵՐՆԱՍԱ , պալըգճըլարըն աղլարը մէրամեթ
էթտիքլէրի մահալէ կիտիալ , կէղինստիյիմիզ էս-
նատէ , ճէօհէրլի պիր իհթիյար կէօրտիւք քի հէ-
մէն դայըլընը եխւքլէմէք իւղըէ իտի : քէնաոի
քիւրէքնի վէ թօրչաճըսը պուլունան օն իրի եա-
շընսա պիր չօճուգ , ելինտէ իքի ատէտ սիյահ
էթմեք , պիր մըդտար դուրու բէյնիր , վէ պիր
դաչ թանէ ինձիր վէ ումուզունսա պիր թօրբագ
թէսլմի իլէ սու օլարագ կէլիալ օ արատա եէթիւ-
տի :

Կէրէք իհթիյարըն վէ կէրէք չօճուղուն սրֆա-
թընը կէօղիւմուղ թութարագ , պալըգճընըն եա-
նընա եանաշըս կէօրիւշմէյէ պաշլատըգ , վէ պիր
աղ սօղըա տախի թէքլիփ էթտիք քի պիղի քիւ-
րէք չէքմէք իչին օլսուն պիր դաչ կիւն դայըլը-
նա դապուլ էթսին : Պու թէքլիփիմիզէ սէփիլ
ատամ սըրըտարագ պիցէ ճէվապ էթտի քի “ սի-
զին ելէրինիզ պիղիւքլէր կիազի դապա վէ նա-
սըըլը տէյիլ տիր : Ալիզին պէյազ վէ նազիք ել-
էրինիզ օտուն թութմագ իչին տէյիլ , դալէմ
դուլանմագ իչին եաբը լմըշտըր „ : Արգատաշըմ
իսէ չէօլէ ճէվապ վէրտի . “ Պիղ տահա կէնճ վէ
տէլիդանլըյըդ , վէ հէնուղ հիչ պիր իչէ ել վուր-
մամըշ իսէք տէ , արդումուղ շու տուր քի , հէր
պիր սէնաաթը աղ չօդ թէճրիւպէ իտէրէք , հան-
կըսընը թահսին էտէր վէ հանկըսընա քէնտիմիզտէ
իսթիտատ կէօրիւր իսէք , օնա քէնտիմիզի վէրէ-
լիմ : Ալիզին իչինիզ բէք սէփալը կէօրիւնիւյօր ,
չիւնիքի տէնիզ իլէ կէօյին արատընսա պիր իչ տիր „ :

Հաղ զընըզ վար , տէախ պալըդ ճը , սիդիմքի
էօյլէ պիր սէնաախթ տըր քի , տայիսմա աղիդլէրին
հիմոյէսինէ հէվալէ օլմուշ տուր , վէ պունունլա
պէրապէր տայիմա գալպիմիդ շադ վէ բահաթ տըր :
Պալըդ ճը թէքմիլէն խիւտանըն նէզարէթի թահ ~
թընտա պուլունուր , չիւնքի , ինսան ագլը , պօ ~
րանըն , ըիւզկեարըն վէ տալ կալարըն , նէ՞ թա ~
րաֆտան վէ հա՞նկը սաաթտա կէլէճէյինի քէստի ~
րէմէզ : Հէր պիր ալաթ վէ ավատանլըդ . սէնաախթ
սահիսլէրինին քէնտի էլլէրինին ալթընտա տըր ,
քիւլլիյէթլի ագճէ վէ խազնէլէր գըրալլարըն
էլինտէ տիր , վէ մէրհամէթ իթմէք քէզա օնլա ~
րըն էլինտէ տիր , լաքին պալըդ ճընըն գայըլը ~
հիշ քիմսէնին էլինտէ տէյիլ , Ալլահըն էլինտէ
տիր :

Պու քէլամիարըյլա սիւսալիւթիւն պալըդ ճը
պիզի քէնտինէ ճէլոլ էթտի : Պիր աղ վադը թէ
տահա կէօյա գարշը տուրմագ իսթէտիքտէն սող ~
րա , վէլ հասըլ թէքլիֆիմիզի գապուլ էթտի :
Պիզ տէ քէնտի թարաֆըմըտան , իքիմիզ տէ ,
պու չըրադլըդ լսիդ իշին , կիւնտէ իքիշէր գար ~
լին սիքքէսի վէրմէյի վաս էթտիք :

Պու մուգավէլէլէրտէն սողլա , չօճուզու կէօն ~
տէրիսպ իլավէ օլմագ իւզրէ , սիրազ տահա եէյէ ~
ճէք վէ շարաալ ալտըրթտը :

Հէնիւզ կիւնէշ պամմիշ ըտը , պալըդ ճըլըլա
պիրլիքտէ գայըլը սոյյա էնտիքտիք , վէ պիզ
տէ իշինէ աթլայտրագ գըլլտան այըլլլըդ :

իլք կէճէմիդի բեք սէֆալը սուրէթաէ կէ-
չիրտիք : Զվիշէրանըն տաղլարը արասընտա թօր-
լանմըն պիր կէօլ միսկլլիւ , տէնիդ կիւղէլ վէ
տուրկուն ուտու : Գըյըտան աչըլտըգնա , Նարօ-
ւի սարայնըն վէ գըյըլտընըն ըշըգլարը բէյ
տէր բէյ սուլարըն իչ ինէ կէօմիւլիւպ կէօղիւմիւզ
տէն դայալ օլտու : Գարարթընըն իչ ինտէ պիզէ
րէհափէր օլարագ , եալընզ գուլէ ֆէնէրլէրի գալ-
մըշտը : Լաքին պունլար տախի վէզուլ տաղլընըն
բիւսկիւրտիւյիւ ամէշիւ սիւթիւնիւն էօնիւնտէ
դայալ վէ պէլլիսիդ օլուրլարտը : Պիրաղ վագըթ
իլէրլէտիքաէն սօղրա պալըգնը աղլարընը աթմա-
յըլս մէշզու օլմատա , վէ չօճուգ իսէ թօրչա-
սը էլինաէ ույդույա տաղմըն իքէն , պիդ քիւ-
րէքլէրիմիդի արա ուրբա տէնիզտէն պիր մըդտար
եօգարը գալտըրըպ սօլուգ ալտըզ ըմզ հէնկեամտա ,
կէճէնին սիւքիւթինտէ , քիւրէքլէրին ունունտան ,
պիր կիւմիւշ հավուլ տէրունինէ ինծի տանէլէրինին
տիւշմէսի կիսի , տէնիզէ տիւշէն սու տամլալարը-
նըն սէսինի տիյնէր , օնտան տախի քէյֆ տույարը-
տըգ :

Բառցիլիբրօ տաղլընը չօդտան պէրի տէօն-
միւշ ախւք . Բուցցօլի վէ դայա քէօրֆէզլէրինի
կէրիտէ պըրաղըպ , Բրօչիտա տտարյլա , Միզէ-
նա պուրնունտան արասընտան կայէթա գանալընը
տախի կէչմիշտիք : Արթըգ աչըգ տէնիդ լէրտէ օլուպ
ույդ ումուզ սայանտամնցարագ , քիւրէքլէրիմիդի

Էլոէն պղբագրալ , սանտալըն իշխնտէ շէօմէլտիք *
Պալըդը կէլիալ իւղէրիմիղէ գալընճա եէլքէն պէ-
զինի էօրթափւ , վէ պէօյլէճէ ոյդոյա վարտըդ *

Սապահ օյանտըդսա , օրթալըդ թէքմիլ աղար-
մըշըր : Պիր գըզըլ կիւնէշքէնտի շէօլէլքրինի ու-
զադտա կէօրիւնէն թանըմատըլըմըդ պիր գըյընըն
իւղէրինէ վուրմուշ վէ անըն պէյազ քիւչիւք պի-
նալարընա զայէթ լամէիֆ վէ թապիի պիր կէօսթէրիշ
վէրմէտէ իտի : Թամէլը պիր րիւզկեար եինէ օ գը-
յըտան իւղէրիմիղէ տօղըու էամէտէ իտի : Պու-
թանըմատըլըմըդ գըյը մէկէր “ Իաքիա ” թապիր
օլունան ատայըրմըշ , եանի օ գըյըլար քի , իլէրիւ-
տէ այրըլամաղ տէրէճէտէ նիշէ միւտտէթ պաղ-
լանըպ , մութլուլու կիւնէր վէ մէսէրրէթլի վա-
գըթլար կէշիրէճէքմիշիմ : Պիր շաիր րիւեասը մի-
սիլլիւ Իաքիա ատասը , կեահ ըշըդլար իշխնտէ
իւղէրէք , կեահ տէրեալէրտէն չըդըպ վէ կեահ
ասիւմանըն մախինին իշխնտէ զայսպ օլարագ ,
իլք տէֆա օլմագ . իւգըէ նազարընա կէօրիւնմէտէ
իտի *

Պիր քիւչիւք պօղագ , Իաքիա ատամըցլա Բրօ-
շիտա ատամընըն մապէյնինտէն կէշէրէք , իքիսի-
նի պիր պիրինտէն այրըմըշ տըր : Իաքիա ճէզի-
րէսինէ կէլինճէ կիւղէլ , մաղպութ , եալընըդ
պիր տաղտան իպարէթ սիր մահալ տըր : Ցա-

Դըն եօդարըսընտան թութարագ , հէմին աշտ-
ղըսընա գատար , հիշ պինա օլմայարագ գօյու եէ-
շիլ , եապանի քէսթանէ աղաճլարըյլա տօնանմըշ
օլուագ արալարընտան պիր չօգ քիւշիւք ըրմագ-
լար ագմատա տըր :

Եալընըզ տէնիզէ բէք եագըն օլան մահալլէ-
րինտէն պաշլայըպ , գըյըլարա կէլինձէյէ գատար ,
սէյրէք , սէյրէք , պաղը պալըգնը գուլիպէլէրի ,
վէ պօսթանլար վէ աղաճլըդլար իշինտէ հրֆղ օլ-
մուշ քիւշիւք քիւշիւք քէօյլիւ էվլէրի վէ չար-
տագլարը վար տըր : Պու ատայա էրէյի եագլաշ-
մըշորդ , վէ պալըգնըմըզ ո գըյըլարտա քիւլլի-
յէթլի պալըդ չըգարմատա օլտուղունտան , պիր
չօգ վագըթ օրատա ավընա տալմըշ տուրմուշ-
տու : Պիզ տախի , օլ իսքիանըն եըրագտան թաս-
վիր կիպի կէօրիւնէն չընար վէ քէսթանէլիքլէ-
րինի , պաղ վէ պօսթան վէ գուլիպէլէրինի , վէ
լիմանընտա պուլունան պաղլը պօշ սանտալ վէ
գայրգլարընը թէհաեիւրլէ սէյր էտէրտիք :

Պալըգնը , իշինի օրատա պիթիրտիքտէն սօղ-
րա , օ ատայա եանաշըպ , թէսթիմիզէ պիր մըդտար
սու տօլտուրուալ վէ գայլարըն իւղէրինտէ պիր
աղ եօրկունլուգ ալտըգտան սօղըա , եէլքէնիմիզէ
աչըպ էրթէսի ախշամը կիւնէշ պաթմագ իւղըէ
իքէն Նաբօլիյէ տէօնտիւք :

Պէօյլէծէ իրի այ միւթէմատի , պալըգնըլա
սկիրլիքաէ , էթրաֆը կէդտիք : Հէր քէօյլէրտէ պիր
իրի թանըտրղը ֆամիլեա պուլունմաղլա , աէ
նիզտէն վէսվէսէմիդ օլոռուղու հալտէ , քէօյլէրին վէ
եախօտ ատալարըն պիրինէ գաշըպ կէճէմիդի մի
սաֆիրէթէ կէչիրիբոտիք :

Սօն պահարըն կէլմէք իւղըէ օլոռուղունու կէօ
րէրէք , արթըդ ֆամիլեամըդ նէղտինէ կէրի տէօն
մէլի օլաճաղլը տիւշիւնճէսիլէ միւքէտտէր օլուր
տուդ : Լաքին պու մատտէլէրին իւզէրինէ տախի
ուղուն վագըթ սէօյլէշմէք , էֆքեարըմըզա բէք
խօշ կէլմէտիյինտէն պունուն գարարընը կիւնտէն
կիւնէ թէեխիր էտէրտիք :

Հալ պու քի , եազմուրլար վէ կէօք կիւրլէմէ
լէրիյլէ սեպտեմբեր այընս կիրմէյէ պաշլատրգ :
Տէնիդին իլք կիւզէլլիյի գալմատրղը շէօյլէ տուր
սուն , զէնաաթըմըզ տախի կիւնտէն կիւնէ միւշքիլ
լէշմէտէ , վէ պազը տէֆալար տա գազալը վէ գօր
գուլու կէչիտլէք աթլաթմատայըրտգ : Ռիւդկեար
լարըն աճըլանմասընը վէ տէնիդին քէօբիւքլէնիալ
պիդի էքսէրի ըսլաթմատա օլմասընը կէօրէրէք ,
պալըգնըլարըն գուլլանմատա օլոռուղու ապա գա
րութլարտան պիրէր թանէ պիդտէ ալըպ անինդա ,

կերէք սուռդ , նէմ վէ այազտան վէ կերէք տէնիղին
տալ կալարընտան քէնտիմիղի հըֆղ էտէրտիք : վէ
պէօլէլիքլէ , պու դէնտամթտան էլ չէքմէյիպ հա-
լա տէվամ էթմէյէ հազըրլըդ կէօրիւրտիւք :

Սօն սլահարըն բիւղկեարլարը վէ սուլարըն ա-
գընթըրը , գումէ տէնիղէն դըյըրլարա , օ մէվ-
սիմոէ թըրփանտա օլարագ քիւլլիյէթլի բալա-
մուտ սպալըդլարը կէթիրմէտէ օլտուզունտան .
պիր կիւղէլ հավայլա կիւնիւն սլիրինտէ Մարճէլ-
լինա քէօրփէղինտէն սյրըլորդ : Սապահն դըր-
մրդը բուս վէ չըդլարը , ախշամ իչին շիտտէթ-
լի պիր բիւղկեար թէտարիք իթմէտէ օլտուզ-
լարը վագաա կէօրիւնիւյօրտու . անճագ պիղ-
մէմուլ էտէրտիք քի , բիւղկեարըն եազլաշմա-
սընը էվվէլինտէն տույուալ տէրագաալ Միզէնա
պուրնունու տէօնտիւյիւմիւղ իլէ քէօրփէզոէ հըֆղ
օլուրուղ տէյի : Թալէհիմիզտէն օ կիւն ավ տախի
զայէթլէ պոլ օլմաղլա , պիր դաչ աղ դիյատէ աթ-
մագ իսթէտիք . լաքին սէվտամըլ եէրինէ վարմա-
ուը :

Արանսըդ էրօմէօ թապիր օլունան տաղըն թէ-
րէսինտէն աշըպ , թօղու տիւմանա դամթարագ պիր
պօրա տըր կէլոի եէթիշտի : Տէրագաալ կէօյիւն
եիւղիւ դարարտը . սուլարըն ըէնկի թէպտիլ օլ-
տու վէ տալ կալար պէյաղ քէօրիւքլէր բիւպիւր-
մէյէ պաշլատը : Աղ վագթըն իչինտէ տէնիղին ,
օ տէրէծէտէ , ալթը իւսթիւնէ կէլոի , վէ դա-
պարտը քի արատա պիր սլիզի տալ կալարըն հա-
սըլ էթտիյի կիրտասլըն իչինէ օ գատար կէօմէ-

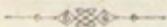
յօրատու քի տաղլարըն թէրէսինսի պիլէ կէօղիւ-
միւզտէն գայալ էտիպ , իքի եանըմըզտա էօրֆլիւ
տալկալար , վէ իւզէրիմիզտէ կէօյտէն պաշգա պիր
շէյ կէօրէմէղ օլույօրուտուգ :

կէրէք ատալարտան վէ կէրէք գըյըլարտան
էրէյի ուղագ ըարդ . պիզէ եալընըզ պիր իւ-
միտ վար ըար : թուպարէն պիր աղ եադընըզ-
տա պիր պօղաղ վար ըար . օ պօղաղըն իչինէ
քէնտիմիզի աթըպ , վէ օնու կէչէպիլուկյիմիզլէ ,
սոլտա պուլունան Պահա քէօրփէղինէ կիրիպ սօ-
լուղումուղու օրտա ալմալըյըտըգ :

Լաքին պունու եաբապիլմէքտէ էրէյի ճէսա-
րէթէ միւհթաճ շէյ իտի : — Պիր արալըգ պիր
հիյպէթլի տալկա սանտալըմըզը տաղ կիպի եիւք-
սէյէ աթըպ , օրատա քէօրիւքլէր իչինտէ պի-
զի չալգամատա իքէն , պալըգ-ճըմըզ պունտան
պիլ իսթիֆատէ , չարըճագ էթրաֆընա աճէլէթ-
լէ պիր նազար էթտիքտէն սօղըա , հէմէն տիւ-
մէնէ աթըըտը : Քիւրէյէ տավլրանըն չօճուգլար ,
պաղըըտը . ըիւզկեարտան էվվէլ պու պուրունու-
տէօնէրիզ , եա եօղ ուսա , ըիւզկեար պիզիմէօ-
նիւմիւզէ կէչէրսէ , թէլէփ օլուղումուղ սաաժ-
տըր պիլմիշ օլուն տէտի :

կէօղլէրիմիզի ըէյիզիմիզին կէօղիւնտէն
այըըրամայարագ , գան թէր իչինտէ ճան աշգըյլա
քիւրէք չէքմէյէ պաշլատըգ : Զօդ ճահտ ու զայ-
ըէթտէն սօղըա քէնտիմիզի վագաա պօղաղըն իչի-
նէ աթըըտը լաքին ըիւզկեար եէթիշիպ էօնիւմիւզէ
կէչմիշ իտի , վէ պիզ տահա պուրունա եէթիշմէ-

միշ իտիք : Օրատա արթըգ պուրունլար , գանալ-
լար , վէ պօղաղտան իշլէյէն բիւզ կեար վէ անա-
ֆօրլար հերսի պիր եերէ կելիպ , տէնիդ իլէ գա-
րա պիրիպիրկյլէ ճէնկլէշմէտէ իտի : Տալկալար ի-
սէ պիր եանտան օ պիր եանա չարրըլմատա , վէ
խըլլարընը ալաճադ մահալ պուլամայարագ , կեահ
արատա պուլունան գայալարյա , վէ կեահ պիրի-
պիրէրիյլէ թօդուշարագ , էօյլէ պիր ինիլթիլի վէ
էօրփլիւ սէսլէր չըդարմատա , վէ սուլարը օ տէ-
րէնէ եիւքսէք բիւսկիւրմէտէ իտիլէր քի թարիփ
իլէ պիր թիւրլիւ պէյան օլունամագ :

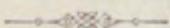
Պիր աղ վագըթ գաթը իւմիտ էթմիշ կիպի ,
օրատա տուրտւպ , շոշըրմըշ , սիւքիւթլէ պիրի-
պիրիմիզին եիւզիւնէ պագտըգ տան սօղ լա , պիր-
տէն պիրէ ճէսուր իհմիյար տալլրանտը , վէ էթրա-
ֆա պագընտըգ տան սօղ լա , եիւզիւնէ պիր խաչ
չըդարարագ * 0 պուրունու տէօնէպիլմէք չարէսիզ
տիր , պագըր րտը . հալ սլու քի պու էնկին տէնի-
զէ տէ կերի տէօնմէք , օ տա հիչ օլմազ . եալընըզ
պիր շէյ եարապիլիրիզ . քէնտիմիզի Բրօչ լուա ա-
տասընա աթապիլիրսէք սէլամէթէ չըդարըզ , եա-
եօլուսա տալկալարա եէսիր օլուրուզ ** :

Հէր նէ դատար գէնաաթտա աճէմի իտիք ի-
սէտէ , պիր եանտան տէնիդ ին ահվալինի , վէ տի-
կէր եանտան պալըդ ճընըն թէլաշընը կէօրէրէր

նէ քէրթէտէ օլտուզումուղու , վէ գուլլանը լան
մանօվրանըն նէ կիւճ շէյ օլտուզունու բէք էյի
ֆէհմէտէյօրտուք :

Վագաա Բրօչիտա ատասընըն քիւչիւք ըշըդ-
լարը ուզագտան կէօրիւնիւյօրտու . լաքին սաղտա
կէօրիւնտիւյիւնտէն , լաղըմ կէլ իրտի քի տալկալա-
րը վէ բիւզկեարը եանա ալրպ , սանտալըն պա-
շընը օ թարափա չվիրէլիմ . վէ իշթէ պոյյու-
տու էն գօրդուլու տագիգէ : Լաքին տիւշիւն-
մէյէ տէ բէք կէնիշ վագթըմըլ օլմատըլընտան ,
տէրագապ պալըդնը , քիւրէքլէրիմիղի սուտան
չըդարալըմ տէյի իշարէթ էթտի . վէ , պիր պէօյիւք
տալկա սանտալըն ալթընտան ինլէյէրէք կէչմէտէ
իքէն , էնքսէսինտէն գըվըըլարագ իւղէրիմիղէ
տողըու կէլմէտէ օլան իքիննի տալկայա վագըթ
պըրագմայարագ , կէօղիւմիւղիւ աչըպ դարամա-
մըլլա , սանտալըն պաշընը Բրօչիտայա տող-
ըուլթմասը պիր օլտու :

Արթըդ բիւզկեարըն վէ սոյյուն ագընթը-
սը էնքսէմիզտէն վուրարագ , սանտալըմըդը , այ-
նիի պիր եարրագ տէնիղ սաղը կիսլի , պիր տալ-
կատան օ պիր տալկանըն դուճողընա հավալէ է-
տէրտի :

Հագիգէթ Բրօչիտայա տողըու իլէրէմէտէ ի-
տիք : Անճագ արթըդ կէճէ պատիըշոր , վէ պու-

թարդ իւէրէյիշ իւէ , բէք գօլայճա նէթիճէմիղէ
եէթիշէմէյէճէյիմիղ աշիքեար ըտը : Պիր թաւ
րաֆտան ըիւղկեարըն կէթիրակյի թօղ թօրբադ
վէ տիւմանլա , վէ տիկէր թարաֆտան գարա պու-
լուալարա օրթալըդ պիւսալիւթիւն գարարմըշ օլ-
տուզունտան , պալ ըդճը չօճուղա սըմարլատը քի
չարըճագ պիր թանէ թօրչալարտան թութուշտուր-
սուն : Պու ըշըդ , եալընըդ սանտալըմըդըն կիւ-
տէճէյի թարիդի կէօրիւպ , վէ գուլլանըլաճագ
թէտալիլէրի պիլմէք իչին օլմայլալ , իլլա օ չէտատ
հավայլա ֆըրթընայա թութուլուպ պիլա խմտատ
տէնիդ եիւղիւնտէ գալմըշ վէ տուալարընա միւհ
թաճ օլտուզումուզու Բրօչիտա ահալիսինէ պու-
իշարէթլէ պիլտիրմէք իչին իտի :

կէրչի էօրֆլիւ վէ սէֆիլ պիր հալ ըտը : Զաւ-
վալլը պիտոչ չօճուգ , տէնիդին չալգանթըն-
տան քէնտինի զապիժ ետէմէյէրէք , պիր ելկյլէ
սանտալըն եէլքէն տիրէյինէ սարըմըշ , տիկէր
ելկյլէ գօլունուն ուզանսապիլտկյի գատար թօրչա-
սընը եիւքսէյէ գալտը ըմըշ գըյուտան խմտատ
պէքըլէրտի : Ֆագըր թըֆըլըն չէքտկյի իւքէնճէ
քէնտինէ ելվէրմէյէրէք , իլտավէ օլմագ իւզըէ ,
ըիւղկեարըն շիտտէթիյլէ պիր տէ թօրչասընըն սա-
վուրտուզու տիւման ալէվ վէ գըդըլճըմար իւու-
թիւնիւ պաշընը , ելէրինի վէ սաչլարընը եագ-
մատայըրտըլար : Պու կէզկինճի ըշըլըմըզ , պի-
ղիսիէ պէրապէր կեահ եիւքսէլմէտէ վէ կեահ
տալկալարըն իչինտէ գայդ օլմատա օլուպ , տայի-
մա սէօնէճէք կիպի օլուպ վէ հիչ սէօնմէյէրէք ,

տէօրտիւմիւղիւն , եանի տէօրթ ինսան լուհու-
նուն , էօլիւմիլէ սէլամեթ արասլնտա ճէնկլէշմէ-
տէ օլտուղունա պիր նըշան ու տէլիլ իտի :

իւչ սաաթտան պէրիւ տէնիլ եիւղիւնտէ պէօյ-
լէ իզթիրապ իչինտէ չալդանմատայըտըգ :

Մահիթապ տօղտու . լաքին նասըլ քի տէֆաթ-
լա թէճրիւպէսի օլմուշ տուր , րիւղկեարտա պիր-
լիքտէ թէքրարէն շիտտէթ քէսպ էթտի : էյէր
պիր քիւշիւք եէլքէնիմիլ օլտա , հիչ շիւբհէ եօ-
դուտտու քի եիրմի քէրրէ պաթմըշ օլուրտուգ :

Թադաթ եէլքէն աչմըշ տէյիլ իտիք , վէ սանտա-
լըմըղըն քէնարլարը տախի րէք ալչադ օլմասըյ-
լա րիւղկեարըն դուվլէթի պիղէ չօդ թէկսիլ
էթմէյօրտուտու իսէ տէ , անճադ տալկալարըն շիտ-
տէթինտէն դաշմադ միւշքիլ շէյ տէյիլ իտի : Պա-
զը սըրատա , սանտալըմըղըն դըշը սուտան այ-
րըլարագ , պատէհու աղաճտան տիւշմէ պիր դու-
րու եարլադ կիպի , թէքէրլէնէրէք տալկալարըն
իչինէ տիւշէյօրտուտուգ :

Ալթըգ սուլար սանտալըն տէրունինէ կիրմէ-
յէ պաշըամըշալ : Տէօրտիւմիւղ պիրլիքտէ պու-
եիւքիւ պօշաթմայա չապալայօրտուգ իսէ տէ ,
տէօրտիւմիւղիւն ճահտը պու մէմուրիյէթէ քի-
փայէթ էթմէմէքտէ իտի : Պաղէն եօյլէ քէըթէլէր

կել իյօրոտու . քի , տէրունինտէ պուլունան՝ սուլարըն
վէզնիյլէ , սանտալըմըլըն ալթը չէօքէյօր կիպի
տույայօրատուգ . վէ պապէն օ աղըրլըդլա տալկա-
լարըն իչինէ օ տէրէճէտէ տէրին կէօմիւլիյօրու-
տուգ . քի , պիր տահա սույուն եխւդիւնէ չըդա-
պիլմէմիզ մաւհալ գապիլինտէն կիպի կէօրիւնիւր-
տիւ . Հագիգէթ , պիր տագիգէ տահա վագըթ
կէշմիշ օլսա , արթըդ . եխւդէ չըդամաղ օլաճագ-
արդ :

Միւսինն կէմիճի , արթըդ նութգու թութուլ
մուշ պիր հալտէ , կէօղէրի եաշ իլէ մէմիու օլա-
քադ , պիզէ իշարէթ եթտի քի , սանտալըն իչին-
տէ հէր նէ վար ըսա , ճիւմիէսինի տէնիզէ տէօքէ-
լիմ քի եխւքիւմիւղ պիրաղ խաֆիֆլինսին : Տէրա-
գալ օ գատար զահմէթլէ ելէ կէլմիշ օլան սէլէ
սէլէ պալըդլարըմըդը , սու թէսթիլէրինի , եէլ-
քէն պէզլէրինի , տէմիր լէնիէրի , հալաթլարը վէ
հէրիմիզին սուլար իչինտէ օլան ապա գաբութ-
լարըմըդը , քեաֆֆէսինի թօրլայըպ տէնիզէ տէօք-
տիւք : Իհթիյար , պիր ազ վագըթ տէօնիւպ , սու-
յուն խաթիւնտէ եխւզմէտէ օլան , քէնտի խազնէ
վէ վարկյէթինին խտէրինէ քէտէր իլէ պագտը :
Պատէհու սանտալ տա խաֆիֆլիյիլէ սույուն եխւ-
զինէ չըդըպ , եօլ ալմաղա պաշլատը :

հէսմէ էքսիլմէյէ պաշլատը : Ծիւզկեար էնտի վէ կէօյիւն եխւզիւ տէ պէրրագլանարագ մահիթագ կիւզէլնէ բարըայըպ ։ շաֆգընը սույուն եխւզիւնէ վուրմաղա պաշլատը : Պիզ տէ տախի հէնիւզ թրօչիտա ատասպնըն սուլարընտայըրտը :

Պալըդնը եխւրէյի բահաթլանալադ , “ Ալթըդ գօրդմայըն չօճուդլար , տէտի . պէօյիւք կէչիտէր կէչիրտիք , լաքին համո ու սէնալէր օլսուն , ինայէթը իւահի իլէ դարայը պուլատուդ վէ պու ախշամտա էկէր թէնէզզիւլ իտէրաէնիզ սիզի պէնիմ էվլիմէ միսաֆիր գապուլ էտէրիմ , զՊու սօն քէլամը իշիթակիմիզտէ , զանն էթտիք քի գօրդու պալըդնընըն զիհնինէ տօդունմուշ տուր տէյիւ . չինքի պիզիմ պիլալիյիմիզտէ , պալըդնըմընըն էվլի Մարճէլինա քէօրփէլինտէ իտի :

Պիզիմ թէաճճիւպիւմիւզիւ կէօրէրէք պալըդնը կիւլիւմաէտի , վէ պիզէ աղնաթար քի , հէրնէ դատար Մարճէլինատա իգամեթ իտէրաէտէ քէնտիտի , ասըլ թրօչիտա ատասընտան օլուպ , վէ պու ճէզիրէտէ , բէտէրինտէն միրաս օլարագ , պիր քիւչիւք գուլիստա իլէ պիր պալը պուլուն մտղլա քէնտի միւսիննե զէվճէսի վէ անտալտա թօրչա թութան Պէրբինօ իտմինտէ թօրնունուն դըզդարտաշը , վէ իքի տահա քիւչիւք էրքէք թօրունլարը , օլ մէվսիմտէ , պաղ պօղումու էթմէք վէ ինճիրլէրի դուրուտուպ սոզըն նարօլիտէ ֆիրուիթ էթտիրմէք իւզըէ , օրտաքի դուլիպայա կէլմիշէր իմիշ :

Պու լաղը բորբարասան տահա զիյատէ եխւրէք
ալարագ իւմիսոլէ պիր աղ տահա քիւրէք չեքտիք,
վէ դըյըյա վասըլ օլարագ իրի գայա տրասլնա
սանսասլըմոլը կիրափիրիալ եանսաշաըլսորդ :

Ատայա եանսաշաըլսորդըմոլլա, հէմեն սէ
վինճէ տըշարը աթըլըլըլ, եանըմըղտա գալմըշ
օլան պիր քիւչիւք բարչա հալաթլա սանտալը
դըյըյա պաղլայարագ, պալըդնընըն վէ չօճու-
զուն էնքսէպինէ տիւչիւպ, եէնի միաափիրիսանէ-
միզէ տօղըու եխւրիւմէյէ պաշլատըդ :

Պիր աղ վագըթ եասպանի քէսթանէ աղաճլա-
րընըն իչինտէն եխւրիւտիւքտէն սողըա գարու-
սու աչըդ օլան պիր պաղըն իչինէ կիրտիք = 0
պաղըն իչինտէ իքի քէօրըիւ վար ըտը, վէ պու-
քէօրըիւէրին գարշըմնտա սադսըլարլա տօնան-
մըշ թէրացալը պիր քիւչիւք չաթը կէօրիւնիւր-
տիւ :

Իչժէ պույուտու պալըդնընըն գուլիսիէսի :
Պիր թարափտան իքի իւչ պէօյիւք ինճիր աղաճլա-
րը, վէ աիկէր թարափտան պիր գաչ քէօք ասմա
պու քիւչիւք էվին տիվարլարընը գուշաթմըշ,
վէ եարրագլար իսէ, բէնճիրէլէրի գաֆէս կիպի
մուհափաղա էթմիշ օլմասըլլա էօյէ պիր տիվակէր
կէօսթէրիչ բէյտահ իթմիշտի քի, էկէր զիյատէ-
նէ տիգգամ օլունմասա, օրատա պիր էվ օլուու-

զունուն ֆէրկինէ տախի վարը լամպյարադ. , աղաճ-
լըդլը , կէօլկէլի վէ սէվիմի պիր կէզմէ մահալի
զանն օլունառ : Զըդտրդըմըլ եօդուշլար պիզի
էրէյի եօրմուշու , վէ խուտուսիյլէ , սանտալըն
քիւրէքլէրինի տախի ումուզումուզա եիւքլէնմիշ էվէ
կէօթիւրմէտէ օլմամրդլա տահա զիյատէ հէլլագ-
ոլմուշտուգ : Պիզ , թարիփ էթտիյիմիլ քէօրրիւյիւ-
կէչիպ , օրատա իհթիյարլա պէրապէր սօլուգ ալմագ-
իւզրէ գուլիալէնին եադընլարընտա պիր աղաճ ալ-
թընտա սիրէքլէնմիշ տուրմատայըլաըգ : Պէրբինօ
(եանի սանտալըմըտաքի չօնուգ) պէքլէմէյէրէք ,
էլինտէքի քիւրէյի , պաղճէտէքի օլան պիր չալը
չըրըը եըլընընըն իւզէրինէ աթարադ , հէման ,
գուլիպայա գօշտու , վէ պիր իրի այագ նէրտիվէն
չըդարադ , բէնճիրէքրին պիրինի էլինտէքի թօր-
չանըն պիր պաշըլա վուրմայա պաշլայըպ , սէվինճ
իլէ “Մատրէ , Սօրէլլինա” , եանի վալիտէ , հէմ-
շիրէ , չըլըրմայա պաշլատը . կաէթանօ , կրագի-
էլլա , (*) օյանըն , գարույու աչըն . պապա կէլտի .
պէն կէլտիմ . վէ պէրապէր տէ եապանճըլար վար
ուըլը ” :

Չօնուղուն պու սէօղլէրինէ գարչըլըգ , ի-
շէրտէն , տէրինտէն պէրրադ վէ թաթլը պիր սէս
գուլաղըմըզա չալընտը : Պիր տէ չարըճադ կիւ-
զէլ պէյազ պիր գուլ բէնճիրէնին պիրինին սիւրմէ-
սինի կէլիպ եօդարը սիւրտիւ : Պէրբօ իսէ , այագ-

(*) « Կաէթանօ » , Պէրբօնուն գարտաշընըն , վէ
« կրագիէլլա » հէմշիրէսինին իախիրէրի տիր :

լարընըն ուճույլա եխւքսէլերէք, գըղգարտաշընա
թագըլմագ իւղրէ, էլինտէքի ըշըղը եօդարը
ուղաթմատա իքէն, օ ըշըղըն դուվլէթի իլէ,
բէնճիրէնին դանատընը սիրմէտէ օլան օ իքի
դոլլարըն արասընտա սիրէրընմիշ խախրան օլու-
նաճագ սուրէթտէ կիւղէլ պիր կէնճ գըղ սըֆաթը
կէօրտիւք :

Զավալլը գըղ, կէճէնին պիր վագթինտէ,
հիչ մէմուլ էթմէտիյի պիր սասաթտա, ույդուսու-
նուն իչինտէ, տըշարտան գարտաշընըն սէսինի
իշիթմէսկյլէ, նէ իւղէրինէ պիր զիյատէ էլափիսէ
կիյինմէյէ վէ նէ սաշլարընը տիւղէլթմէյէ թապիի
տիւշիւնմէյէրէք, սուրուր վէ աճէլէթլէ, այադ-
լարը աչըդ վէ եաթագ էսպապըլյլա բէնճիրէյէ
գօշմուշտու : — Սիյահ ուղուն սաշլարընտան պիր
միդտարը, սըֆաթընըն պիր թարաֆընտան աշա-
լը սարդըշըշ օլարագ ճէմալինի կիղլէրտի : Տի-
կէր նըսֆը, պօյնունուն էթրաֆընոս տօլանմըշ օ-
լարագ, էլան շիտտէթլէ էսմէտէ օլան ըիւղկեար-
լա, կեահ դանատը, վէ կեահ քէնտի ումուղու-
նու վէ եիւղիւնիւ տէօյմէտէ իտի :

Կէնճ գըղ, իքի էլինին տըշ թարաֆըլյլա կէօդ-
լէրինի օվմատա վէ հէնիւղ օյանըլ ույդուսունու
տէֆ իթմէք իսթէյէն բիւսէր կիպի ումուղլարընը
կէրմէտէ իտի : Պիղ իսէ, դարանլըդտա ազաճըն
ալթընտա սիրէրընմիշ օլարագ, քէնտիմիղի կէօս-
թէրմէյէրէք, մէրդումէյի թաաճիւղ իլէ սէյր
էտիպ միւթէհայյիր օլմատայլարդ : — Կէօք մա-
խի իլէ, դօյու սիյահ բէնկինին արասընտա օ-

լան կիւղել պէսյիւք վէ բիւր զիա կէօղլէրինին
սպագըշը , քէնտի թաթլըլըդ , կիւնահորդլըդ
վէ բագլըդընա պիիր տէլիլ խախէր : Պունէվ վէ պու
րէնկ կէօղլէր , վէ պու սպագըշ , եալընըդ Ասիա
իլէ իթալեա գատընըարընստա սպուլունուր տէյի
թէճրիւպէ էթմիշիմ . վէ պունու տա օ սէմթլէ-
րին կէօյիւնիւն պէրրագլըդընա , հավալարընըն թէ-
միդլիյինէ , վէ տէնիղլէրինին տուրկունլուղունա
վէրմիշիմ : Եիւղիւնիւն եանսագլարը տուկուն ,
լաքին պիիր աղ ըէնիսիդ խաի : Աղզը քիւչիւք , վէ
րէմպէ լէպլէրի , պիսուչլուդ տիւրիւմիշրիցլէ տո-
նանսըշոր : Տէնիդ դըյըլսընտա տալկանըն ալ-
թընտան կիւնէշտէ ըշըլսայան սէտէֆ գապուդլա-
րը միակլլիւ դըստա , լաքին պէյաղ տիշլէրի մահի-
թապ ըշըդընտա բարլամատայըտըլար : Էլպիսէսի-
նէ կէլինծէ , պալեատէ զիքը խախլախի կիպի , կի-
ճէլիք էսպասըր , եանի պօյնունտան տիսյիւմիշն-
միշ պիիր պէյաղ կէօմիշք խտի խաէտէ , թէնինին
պէյաղլըդըր , վէ վիւճուտունուն շէքլի բէք էյի
ֆէհմ օլունուրտու : Վէլ հասըլ կէճէնին գարան-
լըդընտա , մահիթապըն վէ թօրչանըն ըշըդընտա
սաչլարը տազլընըդ վէ բիւղկեարա պըրագըլմըշ
վէ քէնտի խտէ պէյաղլար իչինտէ բէնճիրէտէ
կէօրիւնէն պու կիւղել կէնծ , կէօղիւմիւզէ այնիկ
պիիր մէլքք կիսպի կէօրիւնիւրտիւ :

Մէրգումէ դըզ , բէնճիրէտէն դարտաշըյլա
կէօրիւշմէտէ օլուն , բիւղկեար միւսատատէ էտիպ
տէ , արատա պիիր սէսի պիզէ տօղրու կէլտիքճէ ,
գուլաղըմըզա թաթլը պիիր եղկի կիսպի կէլիյօր-

տու : Պիրազ վագըթ , պէօյլէ պիոլ սիւքիւթլէ քէնտինի թամաշա եթտիքտէն վէ քէնտի տէ շաղւ լըդլս սէօյլէյիսլ կիւլիւպ վէ պիրատէրինտէն մուխթասարձա ֆըրթընանըն նադլինի տիյնէտիքա տէն սօղըա , պիրտէն պիրէ պիոլի կէօրմէսկյլէ , ագիսլինտէ գըզարարագ իչէրի ֆիրար եթմէսի պիր օլտու : վէ սիւրմէ տախի քէնտի քէնտինէ տիւշիւպ գարանտը :

Տէրագապ պէօյիւք վալիտէսինի օյանտը ըըպ , վէ քէնտիսի , աճէլեթլէ իւսթիւնիւ կիյինէրէք , դօշու դարըյը աչոր վէ կէրէք պէօյիւք բէտէրիյլէ վէ կէրէք պիրատէրիյլէ էօրիւշտիւքտէն սօղըա հէրիմիզ պիրլիքտէ գուլիպէտէն իչէրի կիրտիք :

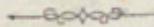
Ելուզլէրի , արթըդ սիննի մինասխակէթիյլէ սլուրուշմուշ , վէ սաշլարը քէթէն կիալի աղարմըշ օլան պալըդ հընըն զէվճէսի , ելինտէ պիր թօրրագ դանտիլ իլէ պիոլէ իսթիգպալէ կէլտի :

Պիր չօդ վագըթ զէվճինին վէ Պէրքօնուն տէն նիզտէ պիր քէտէրէ օղըամամալարը իչին տուաէտիպ վէ եաշլար տէօքտիւքտէն սօղըա , ույժ գույա տալմըշ իքէն , ֆամիլեասընըն թէքմիլ օլտուղունա սէվինճ եաշլէրի իլէ կէօղլէրի տօշարագ , իքիսկյլէ տէ էօրիւշտիւքտէն սօղըա , պիոլի իչէրի կէօթիւրտիւ : Օրատա , տըվարտա ասըւը օլան պիր քիւչիւք Մէրեէմ անա րէսմի :

նին էօնիւնտէ պուլունան գանտկլի եադրապ , ճիւմը
լէսի տիզ իւսմթիւնտէ էտիցէի շիւքրանկյէլէրինի
սունմատա իքէն , կրազիէլլա չաթըտաքի թէրա-
ձայա չըգրապ , պիր իքի տալ իլիմօն , թէֆնէ վէ-
րօրթուգալ եաբրագլարը կէթիրէրէք , պիր սան-
տալ կյէ իւզէրինտէ անլէրլէ պուքէթ րէսմինտէ
պիր շէյ թէտարիք էտիզ կէթիրտի օ իպատէթ-
կեահըն էօնիւնէ դօտու : Աղնատըդ քի , քէնտի-
էրինի քէտէրտէն էսիրկէմիշ օլտուղու իչիւն ,
պու տա Մէրեէմ անայա պիր իքրամ ըտը :

Պիզ տէ եապանճը օլմամըզլա , վէ պունլարըն
փագլրլըլընը կէօրէրէք , քէնտիլէրինէ վաճիպ
օլան հիւրմէթ վէ րիայէթիմիզի էթմէտէ իտիք :
0 սէվինճ , թէլաշ վէ դայլէլէրինին արասընտա ,
օտանըն էն աշաղը թարաֆլարընտա դարունուն
եանընտա այագտա տուրմուշ , աղլրլըլըդ օլմամագ-
իւզրէ ուղագտան սէյր էթմէտէ , վէ պիզ տէ ,
կէրէք օնլարըն վէ կէրէկ պիզիմ թէհւիքէտէն
խէլաս օլտուղումուզ իչիւն , պէրապէրճէ շիւքը
էթմէտէ իտիք :

Պու իշլէր պիթտիքտէն տօղըա , պալըդնը
քէնտի ֆամիլեասընա պիզի թանըթու վէ պա-
շըմըզա կէլէն ֆէլաքէթլէրի պիրէր պիրէր նազւ
էթմէյէ պաշլատը :

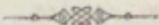
զէնկին վէ միւզէյեէն պիր չէյ տէյիլ իտի : Օտալա-
քըն տրվարարընըն պազը եէրի քիրէճ իլէ վէ պազը
եէրի չամուրա սէյրէքճէ սրվալը օլարագ , թաշ-
լարընըն արագնտա , վէ չօճուգլարըն եաբրագտան
ինչա օլունմուշ եաթագլարընըն իչինտէ ըշրգտան
ույանմըշ օլարագ քէրթէնքէլէլէր խըշըլթը ի-
լէ գօշուշմատայլարըլար : Գէօշէ վէ պըճագլար-
տա իսէ քիւչիւք քիւչիւք եռովալար ասըլը օլա-
րագ , իչինտէն դըրլանդըճ գուշլարը սկյահ քիւ-
չիւք պաշլարընը արա սըրա տըշարը չըդարրպ
շաշըրմըշ կէողլէրլէ էթրաֆա պազընըրլար ըտը-
կրազիէլլա վէ պէօյիւք վալիտէսի եանընտաքի
իքիննի օտատա , իքիսի պիր եաթագտա կէճէլէ-
րի եաթարլար ըմըշ , — Օրթատա տախի , էշեա
օլարագ , պիր գաչ մէյվէ սէլէսիլէ , պիր տէ գա-
թըր էյէրինտէն պաշգա պիր չէյ եօղուտու :

Զալալը պալրդճը ութանարագ եիւղիւմիւ-
զէ պագտը վէ էվինին սէֆիլլեյինի կէօսթէրտի :
Պիրազ սօղրա , պիզի ալըպ , չաթըտաքի թէրա-
ձայա չըդարտը , (իթակեատա էն իթիպարլը
եէրլէր թէրաձալար տըր) վէ օրատա , կրազիէլ-
լանըն վէ չօճուղուն եարտըմըյլա սանտալըմըշըն
քիւրէքլէրինին պիր ուճունու թէրաձանըն տրվա-
րընա , վէ օ պիր ուճունու պիր սէթէ տայտա-
րագ եաթագ ըէսմինտէ պիր չէյ թէտարիք էթ-
տի : Ծնուն իւղէրինի գուրու եաբրագլարլա տէօ-
շէտիքտէն սօղրա , սապահըն կիւնէշինտէն մու-
հափազա օլմամըդ իչիւն , պահճէտէն թագէ քէս-
թանէ տայլարը քէսիպ եաթագ ըմըդըն իւղէրինէ

պիր թէնթէ եաբարագ եանըմըղա տախի թէսթի
իլէ թաղէ սու , վէ պիրաղ սկյահ էթմէք , վէ պօւ-
ճա ինծիր պըրադըպ պիղի եաթմաղա տավէթ էթ-
տի :

կիւնտիւղիւն սըգընթըլարը վէ եօրկունլուդ-
լարըյլա , ախշամ չաբուդ ույդույա տալորդ : —
Սապահ ույանտըդսա , թէնթէմիղին եաբարագ-
լարը կիւնէշին սըճաղ ընտան ֆըլըն կիալի դըզ-
մըշոր , վէ գըրլանկըճ գուշլարը , էթրաֆըլըմըղտա-
պիրիքմիշ , իլք ախշամքի նափագամըդտան արթ-
մա , էթմէք գըրընթըլարընը վէ ինծիր գապուդ-
լարընը պիրի պիրինին աղդընտան գաբըշմատա-
յըտըլոր :

Հէր նէ գատար օյանմըշիսէք տէ , թէքմիլ
սըլամայարագ , պիր չոդ վաղըթ տահա եա-
թաղըմըդտա եաթմատայըլորդ : Տիւնեանըն պաղը
թօհափ թէսատտիւֆլէրի խաթըլըմըղա կէլիրտի :
Պիր եանտան , իլք կիւնիւն ֆուրթունտոր . սան-
տալըն իչինտէքի հալը բէրիշանըմըղ , էօլիւմէ
գարշը ճէնկլէշմէմիղ . տիկէր եանտան , կրաղի-
էլլանըն մահիթաղ շափդընտա բէնծիրէտէն կէօ-
րիւնիւշիւ վէ օ գուլիսպանըն չաթըլաընտա , գուշ-
լարըն սէտասընը տիյնէյէրէք , վէ քէսթանէլիք-
էրին իւղէլինտէն տէնիղի սէյր էտէրէք եաթը-
լըմըդ . պունըտր պիր ըույա կիալի ուղուն վադըթ
տաղընըդ . սուրէթտէ բէյտէրբէյ զիհնիմիղտէ
տօլաշըրաը :

Պիրաղ տահա եան կէլտիքտէն սօղրա , դալ-
գըպ չաբըճագ կիյինտիք , վէ աշաղը էնէրէք ,
պիղի միսաֆիր դապուլ էթտիքլէրի իշին փամիլ-
եայա թէշէքքիւրիւմիւղիւ խպրաղ էթտիք :

Հէնփւղ փամիլեա տա , եամի , պալըգնը , զէվ-
ճէսի , կրազիէլլա , Պէրք վէ չօճուղլար , հէրսի
պիրտէն տէնիղ գըյըսընա էնիպ սանտալըն հալի-
նի պադմագ իւղըէ հաղըրլանմատայըրլար :
Չիւնքի հէր նէ դատար հավա օ դատար ֆէնա
դալմամըշատաս , տէնիղ իլք կիւնիւնտէն պէրիւ
իշլէմէտէ իտի . վէ պիղ իսէ , սանտալը պիր զա-
յըփ ուրկան իլէ դայալարըն արասընա պաղլայըպ
էվէ կէլմիշ օլտուղումուղտան , վադաա , պիր պագ-
մագ իճապ էտէրտի :

Պալըգնը , զէվճէսկյըէ էօնտէն , կրազիէլլա ,
պիր դարտաշընըն էլինտէն թութմուշ վէ տիկէ-
րի դօլունուն իւղէրինտէ , օլարադ եօլա չըլ-
տըլար : Պիղ աէ իքի արդատաշ , պաշըմնդը աս-
մըշ չէրինէրէք էնքսէլէրինտէն կիտէյօրտուգ :
Ֆաղըրլըգլարընըն արասընտա պիր աէ պիղ իմ
աղըրլըգ վէրմէտէ օլտուղումուղ , վէ ալէյհի-
միզտէն նէ սէօլէյօրլար տիւշ իւնճէսի շէօլէ տուր-
սուն , իլավէ օլորագ պիր աէ դալպիմիզէ տույ
օլմուշ տու քի պիղ պու եռուվաննըն քէտէրինէ սէ-
պէալ օլույօրուղ աէյիւ :

Հէրիմիղ , պիրի պիրիմիղ արտը սըրա իլէրլէ-
մէտէյիտիք : Պիրաղ տահա կիյիժսիքտէն սօղրա ,

թամամք գըյըյա չըդար, սաղա տէօնէճէք պիր
եօլ կէլտի, օ եօլուն աղզընտա իսէ պիր պէօյիւք
գայա օլտուղունտան, էլան տէնիդ կէօրիւնմէմէտէ
խտի: Հալ պու քի պիդ էն էնքսէտէ օլտուղու-
մուղտոն տահա տէնիդ գըյըընը կէօրմէյօրու-
տու իսէք տէ, պիր տէ, էօնտէն կիտէնլէրտէն պիր
կիւրիւլթիւ տիւր դօբտու, պալըդնը շաւը բմըշ
հալտէ կէօղլէրի տօլմայա, վէ զէվճէսի եայկարա
իլէ աղլամայա վէ ֆիղան իթմէյէ պաշլատըլար:
իքիտի պիրլիքտէ հայդըրըպ, դաթը խւմիտ քի-
շիլէր կիտի անընլարընը վէ կէօղլէրինի եռում-
րուդլայարագ, պաշլարընտան քիւմէ քիւմէ պէ-
յադ սաշլարընը եօլմատա, վէ րիւդկեարա սա-
լը վէրմէտէ խտիլէր: Պունլարըն էնքսէսինտէն
պէօյիւքլէրինի կէօրէրէք չօնուդլար տա քէղալիք
աղլամայա պաշլատըլար:

Սանտալը հէր նէ գատար պաղլամիշ ըտը ի-
սէք տէ, իլք կիւնիւնիւն ֆըրթընասըյլա հէր շէ-
յի տէնիդէ աթտըդընը կիտի, սանտալըն տէմի-
րինի տէ, պալըդնընըն էմրիյլէ աթմիշ օլմամըլլա,
կէճէ գարայա չըդտըդընըդտա, սանտալըն գը-
չընը իլիշտիրէճէք պիր շէյիմիդ օլմատըդընտան,
եալընը պաշընտան իլիշտիրմիշտիք, վէ իշէ-
միշ օլան տէնիդին տալկալարընըն շիտտէթիյլէ
պիր չօդ վադըթ գըյըտաքի դայալարլա թօգու-
շարագ, սանտալ տաղըլմըշտը: Իշթէ պույուտու-
եայկարանըն սէպէպի:

Հէրսի պիրտէն գըյըյա դօշուպ, աղլայարագ,
քիմի որըթ խւսթիւնէ դայալարըն էօնիւնտէ, վէ

քիմի տալկալարըն այաղընա տիւշմիւշէր իտի .
իհթիյար գարը իսէ , ելէրկյլէ եխւզիւնիւ գարա-
մը շ օլարագ , գումուն իչինտէ եխւզիւն գոյու
սէրիմիշ , օվունմատա վէ չը բբընմատայըտը :

Պիզ պու հալլէրի կէօրէրէք , եխւքսէքտէ գա-
յանըն եանընտա դալմը շտըգ . նէ իլէրի վէ նէ տէ
կէրի կիթմէյէ ճէսարէթիմիղ դալմամը շտը : Եալը-
նըզ շու դատարընը կէօրիւրտիւք քի , սանտալըն
նըսփը տարմատաղըն օլմուշ , վէ տիկէր նըսփը
հալա պաղլատըզ ըմբզ ուրկանլա թութուլմուշ հա-
լինտէ , տալկալարլա պիրլիքտէ կեահ կէրի չէ-
քիլմէտէ վէ կեահ կէլիպ գայալարա վուրմատայ-
տը : Տաղըլմըշ օլան քիւչիւք բարչալար էլան գը-
յրտա սույուն եխւզիւնտէ չալդանմատայըտըլար .
Կրազ իէլլա գումուն իւզէրինտէ օթուրմուշ եխւ-
զիւնիւ էլլէրկյլէ հըֆզ էթմիշ օլարագ քէտէր իլէ
տէնիղէ տօղրու պագարտը :

Քիւչիւք չօճուգլար իսէ , աչըգ այագլարըյ-
լա , սույուն իչինտէ պիր եանտան օ պիր եանա
գօշուշարագ , եխւզմէտէ օլան սանտալըն գըրըն-
թըլարընը թօրլամատայըտըլար :

Միւսիննէ , եխւրէքլէրի բարալայաճագ ըստ-
տէտէ վիսպան էտէրտի . “ էյ եապանի տէնիղ , սա-
զըր տէնիղ . մէրհամէթտիղ տէնիղ , չըզըրտը ,
նիշին պիում ճիւմիէմիղի պիրտէն ալմատըն տա ,
էթմէք բարամըզը չըդարմատա օլտուզումուզ պիր
թանէնիք ալաթը ալտըն ” : Վէ պունլարը տէյէ-
րէք , գումուն իւզէրինտէ օթուրուալ էսպասվարը-
նը վէ սաչլարընը եօլուալ տէնիղէ ֆըրլատըրտը :

“ Զավալլը սանտալըմ տէր իտի , պունուն իւ-
չին մի՞ իտի քի , պէնիմ պիր թանէնիք էվլատըմ ,
վէֆաթընտան էվլվէլ , քէնտի էլիյլէ սէնի պու-
դատար տիդդաթ վէ զահմէթէրէ եարմըշ , տօ-
նաթմըշ , պցամըշ , վէ էօքսիւղ պըրադտըղը իւչ
սէֆիլ չօճուգլարա միրաս պըրադմըշ ըտը : Գաշ
տէֆայար , զավալլը մէրհում էվլատըմը խաթըր-
մա կէթիրէրէք , քէնտի էլ էմէյի օլան պու սան-
տալը կիտէր էօբէր վէ եաշ տէօքէրտիմ : Շիմոի
արթըգ պէնիմ եէրիմէ տալկալար օնու էօբէնէք-
լէր : Գըշըն ուղուն կէճէլէրինտէ , քէնտի էլիյլէ ,
Սուրբ Գրանչիսքոս աղիղին ըէսմինի օյմուշ , վէ
սանտալը ֆէնա հավալարտա մուհափաղա էթսին
իչիւն , իչինէ եէրէշտիրմիշտի : Նիչին , եա՛ ա-
ղիղ , սէն գուրթարմատըն սանտալըմը , վէ աճապ
շու ոըրատա քէնտին նէրտէ գալարըն ” :

“ Վալիտէ , վալիտէ , ըրդըրտը չօճուգլարըն
պիրի , իշթէ Աղիղին սուրէթի պուլունտու ” , վէ
պունու տէյէրէք , իքի գայանըն արասընտան պիր
քիւշիւք բարչա օտուն կէթիրտի :

Պունու իշթտիյի իլէ , գարընըն հիտտէթի
վէ քէտէրի հէման թէսքին օլուռ վէ գօշարադ ,
չօճուղուն էլինտէն սուրէթի ալըպ հիւրմէթէլէ
պուս էտիսլ աննընա գօտու , վէ արթըգ սէս չը-
դարմայարադ եիւրէյի բահաթ գումուն իւսթիւ-
նէ օմուրտու :

Եանլարընա եադլաշըպ , կէրէք Պէրբօ վէ կէ-
րէք պալըդ ճըյըլա պիլ իթթիփագ , սանտալըն
գալմը օլան բարչասընը գարայա չեքտիք , վէ գը-
րընթըլարը տախի պիրլիքտէ թօրլայարագ , գու-
մուն իւղէրինէ երզտըգ : Իւղէրինէ տէ պիր գաչ
թանէ աղըրճա թաշլար գօտուդ քի , եինէ տալ-
կալար լիէրիլէյէնէք օլուր իսէ , գալան թահթա-
բարչալարընը ալըպ կէօթիւրէմէսին : Վէ պէօյլէ-
ճէ արթըգ եիւղլիէրինէ պադամնյարագ , եըրագ-
տան , օնլարըն էնքսէսինտէն կիտէրէք էվէ տէօն-
տիւք . վագաա , օնլարը էվէ պըրադըպ նիյէթի-
միզ եինէ պիզ քէնտի եէրլէրիմիզէ տէօնմէք իտի
իսէ տէ տէնիզին հալի վէ սանտալըմըդըն դարդ
օլմուշ օլմասը պիզզարուր պիզի օ ատատա ալը-
գօտու :

Գուլիպէյէ տէօնտիւյիւմիւգտէ , իչէրի կիրմէ-
յիալ պահճէտէ , ինճիր աղաճընըն ալթընտա , չէշ-
մէնին պաշընտա իքի արդատաշ սիւքիւթլէ օժու-
րուր իքէն , կրազիէլլա , սապահ դահվալթըմըզ
օլմագ իւղըէ պիր բարչա էքմէյիլէ քէչի սիւտիւ-
կէթիրտի : Պու թաամըմըզը էթատիքտէն սօզրա-
դուլիպէյի քէնտի քէտէրի վէ եասըյլա պըրա-
գարագ , պիզ կէզմէ պէհանէսիյլէ օրատան այրըլ-
տըգ , վէ տաղտան եօդարը չըդմնյա պաշլամըգ :

Պու պալըգճընըն վէ ֆամիլեասընըն պաշընա
կէլէն ֆէլաքէթ օ տէրէճէ գալպիմիդի մահսուն
իթմիշ խտի քի , իքի բէֆիդ պիլէ պիրիպիրիմիդ
լէ խլֆէթ էթմէյէ աղղըմը իլէրի վարմաղըար *
չէր նէ դատար եօլըարը պիլմէզ իսէք տէ , զէյ
թինլիքլէրին իշինտէն իլէրլէյէրէք , չարշըյա է
նէճէք եօլու արամատայըրըգ : Պիր դաչ քէրըէ
եօլումուզու շաշըրտըգ , լաքին կեահ քէչի չօ
պանլարը , վէ կեահ ումուզլարընտա թէսթիլէրլէ
րասթ կէլտիյիմիդ թում դըյաֆէթինտէ կէնճ դըլ
լար , եաղնըշ եօլտա օլտուզումուզու պիզէ իլս
թար էթտիլէր :

Էմնաի րահտէ , արդատաշըմ իլէ , պու սան
տալ մատաէսի հագդընտա սէօյլէշտիքտէն սօդըա ,
գարար վէրտիք քի , պու ֆադըրլարա պիր իմ
տատ խտէլիմ տէյիւ : Արդատաշըմըն տա Նարօ
լիտէ պիր սարրափ եանընտա էրէյինէ պիր “ դրէ
տիթօսու ” օլուպ , վէ ճէպինտէ տախի , պէնտէն
չօդ դիյատէ հաղըր ագճէսի պուլունտուզուն
տան , քէնտիսի լազըմ օլան մէպլաղը բէշինէն է
տա խտիա ֆրանսայա ավտէթիմիպտէ հիսապլաշ
մագ իւղըէ , նըարֆիյէթ իւղըէ պիր շէյ եարմայը
ֆիքրիմիդէ գօտուգ :

Պու լագըրտըլարըն իւղէրինտէ իքէն , հէնիւզ

թրոշիտանըն եօդուշլու եօլլարընը էնմէքտէ իտիք ։ Վէ պիր ազ վագթըն իչինտէ տէ տէնիզդը յըրընա եէթիշտիք ։

Օրատա պիր չօգ սանտալլար գարայա չէքիւմիշ տուրմատայըտը ։ Իլք կիւնիւն պօրասը մինասիպէթիյլէ , կէրէք Նարօլինին , վէ կէրէք իշեանըն վէ սայիր մահալէրին սանտալլարը օրայա կէլիպ սրղընմըշլարը ։ Պալըդճըլար տախի , քիմի աննընը կիւնէշէ վէրմիշ ույումատա , վէ պաղըլարը տա պիր եէրէ ճէմ օլմուշ սէօյլէշիպ էյլէնմէտէ իտիլէր ։ Պաշըմըտաքի եիւնլիւ գըրմըզը պօնէթայը վէ գըյաֆէթիմիզի կէօրէրէք , ճէրափտէ , պիզի , օ ատալարա եաղ վէ շարապ նազլէթմէտէ օլան թօսդանա վէ ձէնօվա կէմիլէրինին թայիֆէլէրինտէն զանն իթտիլէր ։

Գըյըտա պիր չօգ տօլաշըպ , պուլունան սանտալլարը կէօզտէն կէչիրափտէն սօղըա , ղայէթեէնի միւհքէմ , տայանըդլը , վէ օլուուգ ճա պալըդըմըզըն ղարդ օլան սանտալընա պէնզէր , պիր թանէ կէօղիւմիւզէ իլիշտի ։ Տէրագապ սահիպինի արաշթըրըպ պուլտուգ , վէ օ ատանըն զէնկին ատամիարընտան պիրի օլմալքա , մինասիպ պիր ֆիյաթլա եանի օթուզ իքի վէնէտիկ ալթունունա գարարըստըրըպ , լաղըմ օլան քեաֆֆէի ալաթլարըյլա պէրապէր իշթիրա էթտիք ։ Վէ իչինէ տախի , սայիր պիր մահալտէն պաղը էշեալար ալըպ , եանի պալըդճը վէ չօճուգ իչին պիրէր եիւն գաբութ , պիր գաչ նէվ աղ վէ օլթավէ սայիրէ իլէ տէրունինի տօնսաթորդտան սօղըա ,

իքի քիւրէքճի պուլուալ, վէ եէնի սանտալը էսքիւ
սինին դայզ օլտուղու մահալէ կէօթիւրիւալ, պիւ
զի պէքլէմէլէրի իշին իւչ ատէթ ալթուն վաս
էթտիք :

Սամըն ալմըշ օլտուղումուզ սանտալ, կէօն-
թէրտիյիմիզ մահալէ տօղրու կիթմէք իւղրէ եօ-
լա չըգմատա օլտուն, պիզտէ գարատան պալըդ-
ճըմըզ Անտրէանըն դուլիպէսինէ կիթմէք իւղրէ
եօլա չըգտարդ : Սէֆիլ Գամիլեայա միւծիզ օլա-
ճաղըմըզ սէվինն խամթըմըզա կէլէրէք, եիւրէք-
լէրիմիզ շաղ վէ ֆէրրահ, ահէսթէ ահէսթէ եօ-
դուշարտան եօդարը չըգտարտըդ : կեահ տիւշիւ-
նէրէք, կեահ սէօյլէյիալ կիւլէրէք վէ հէր պիր
կէօլկէլիքտէ օթուրուալ եօրկունլուդ ալմադտա
իքէն, իքի ատըմուա պիր րասմէ կէլույիմիզ սա-
թընը գըղլարընը եօլուա տուրտուրուալ էլլէրին-
տէ պուլունան սէլէ սէլէ մուշմուլա, իւղիւմ վէ
ինճիրէրի վէ սայիր մէյվէլէրի պաղար էտիալ ալ-
մատայըրարդ :

Նիհայէթ, եիւքսէքտէն կէօրտիւք քի, տէ-
նիզ գըլըսընտան, սանտալըմըզ կէլիալ պիզի կէշ-
մէտէ իտի, տէրագապ մէյվէլէրիմիզի թօբլայըպ,
սըգը ատըմիարլա եօլումուզա տէվամ էթմէյէ
պաշլատըդ քի, սանտալտան էվվէլ պիզ դուլի-
պէյէ եէթիչէլիմ:

Եվ զայելթ սիւքիւթ իչինտէ իտի : Նէ էվտէ :
Նէ պահճէտէ սէս սէտա իշխտիլմէմէտէ իտի :
Եալընըզ թէրաձանըն տրվարընըն իւզէրինտէ իքի
ատէթ , գանաթլարը ալաճալը վէ այագլարը սա-
չագլը կիւվէրճինլէր , մրաըր պուղտայլարընըն թա-
նէլէրիյլէ եէմինմէտէ իտիլէր : Աւսուլ իլէ իչէրի
կիրիպ տօղըու թէրաճայա չըդարը :

Ճիւմիէսի կիւնէշտէ եաթմըշ ույումասայըտը ,
եալընըզ քիւչիւք չօնուգլար պաշլարընը կրազի-
էլլանըն ումուզունա տայանմըշ պիրապիրէրիյլէ բը-
սըլտանըպ էյլէնմէտէ իտիլէր : Գը ըլանկըն գուշ-
լարը , էթրաֆլարընտա կէղինմէտէ , վէ կեահ իւ-
զէրլէրինէ էնիպ կեահ գաչընմասայըտըլար :

Չօնուգլարըն եանինա եանաշըպ , Փամիլեայը
ույգուտան այմադ իւզըէ , կէրէք կրազիէլլանըն
վէ կէրէք չօնուգլարըն էօնիւնէ , էլիմիզտէ օլան
թազէ էթմէքլէրի , բէյնիրի , չէրէզի , իւզիւմիէրի
ինճիր վէ բօրթուգալլարը տէօքմէյէ պաշլատը :

Հէրսի պիրտէն ույանտըլար , լաքին պու կէօ-
տէն էնմէ կիալի նկյմէթ սլոլլուզունու կէօրէրէք
շաշըրմըշ վէ եէրլէրինտէն դալգմազա ճէսարէթ
էթմէզլէրտի : — Հէրսի թէշէքիւր էթմէտէ վէ
մէմնունկյէթլէրինի պէյան էթմէտէ օլսուն արդա-
տաշըմ , պալըգճըյա տէօնիւպ , “ Անտրէա , տէտի
դայրէթ վէ չալըշմադլա եէրինէ կէլէպիլիր օլան
պիր շէյ իչին , ինսան իքի քէրոէ աղլամամալը
տըր : Հէր շէյ պու ճիհանտէ եէրինէ դօնուր , լա-
քին քէտէր իլէ աշընան պիր էօմը , թէքըարէն
թազէլէնիպ եէրինէ կէլմէզ . Պիր կիւնիւն կէօզ

եաշըսը , պիր սէնէնին չալըշմասընտան դիյատէ
ինսանը եօրար վէ էօմրիւնիւ խարապ էտէր : Հայ-
տէն հէրինիղ կէլին պիղիմիէ պէրապէր , պիղ սէ-
նին թայֆալարընըզ , կիտէլիմ գըլըտան գըրըն-
թըլարը օլուն էվէ թաշըյալըմ , պարէ , օնլար-
ըա իսքէմիէ , սուֆրա , վէ դարիօլալար եարարսը-
նըզ : Հիշ տէյիլ իաշ , սօն սէնէլէրինիղոտէ , ըա-
հաթճա եաթագլար իւղէրինտէ եաթար վէ , խաթ-
ըընըզա կէթիրիրինիղ քի , պունճա սէնէլէր , օ-
թահթալար , սիղի սուլար իւղէրինտէ կէզտիրմիշ
տիր տէյու ” :

“ Ա.ըթըդ եաթագլարըմըզը հաղըրըյաճա-
ղըմըզա , մէղարլարըմըզը թէտարիք էտէլիմ ,”
տէյիւ ճէվապ էթտի դարը կիղլիճէ :

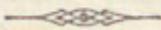

Ճիւմիէ ֆամիլեայը պիրլիքտէ ալըպ եօլա
չըգտըդ :

Գըլըյա եագլաշմատա օլուղումուղտան , կէօ-
բիյօրտուք քի զավալլըլար , տալկալարըն սէ-
սինի իշիթտիքճէ քէտէրլէնիպ կէօղլէրի տօլայօր-
տու :

Թարիփ իտէմէմ պիրտէն պիրէ քէտէրլէրինին
նէ տէրէճէ սէվինճէ թէպտիլ օլուղունու , նէ
վագըթ քի , էսկի սանտալըն , գըրընթըլարընըն
եանընտա , դարայա չէքիլմիշ եէնի կիւղէլ վէ միւ-
ճէտտէտէն պօյանմըշ սանտալը կէօրտիւքլէրինտէ

արդատաշըմ “ իշխէ պու սիղին տիր ”, տէտի իշխէ : Քիմի սըչքամատա , քիմի կիւլմէտէ , քիմի Ալլահա թէշէքիւր էթմէտէ , վէ քիմի իսէ գաշֆիլ թօհափտան եալանճը պիր շէյ օլուպ , պիրտէն պիրէ կէօղլէրինին էօնիւնտէն գայպ օլմասըն տէյի գօրդարագ , էթրափընտա տօլաշըպ տիգգաթլա պագմատա վէ բարմագլարըլա սանտալա տօգունմատայըտը : — Վէլ հասըլ թաաճիւպ վէ սէվինճ սէտալարըլա , հէրսի պիրտէն էլ էլէ վէրէրէք իհթիյար գարբտան էն քիւչիւք չօնուզա վարընճայատագ եէնի սանտալըն էթրափընտա տէօնիւպ խօրա թէրմէյէ պաշլատըլար :

Պէրբօ սանտալըն իշխնէ կիրտի , վէ սյագտա տուրարագ իշխնտէ պուլունան ու փագ թէֆէյի պիրիր պիրէր չըգարըպ պէօյիւք բէտէր վէ վաւլիտէսինէ կէօսթէրիր վէ սէվինիր իտի : Եէնի քիւրէքլէրի , տէմիրի , հալաթլարը , պալըգ սէլէլէրինի , եէնի եէլքէնլէրի հէրսինի կէօղտէն կէշիրտի : Անտրէա , զէվճէսի , վէ կրաղիէլլա , կեահ սանտալա վէ էշեալարա , վէ կեահ սղիղիմ եիւզ իւմիւղէ պագարլարտը :

Սանտալը կէթիրմիշ օլան գայըդնըլար , գաշյալարըն էն քսէսինտէ կիւլէնմիշ , սէֆիլ ֆամիլ եանըն պու սէվինճ ալամէթլէրինի կէօրէրէք օնլար տախտի անըլըլարտը : Կրաղիէլլա , իհթիյար

գատընքն եանընա կիախալ շու լաֆղլարը կիզլե-
ճէ սէօյլէտիյինի իշիթտիք . “ Սէն պունլար իշին
պութրէրէսմթ տիր տէր իտին . պէն իսէ , պուն-
լար տահա զիյատէ մէլէք օլմալը տըըլար տէրի-
տիմ իսէ , հանկըմըլըն հագդը վար ըմըշ ” :

Օ վագըթ գարը այաղըմըզա տիւշիւպ , հադ-
դըմըզտա էժտիյի սուի զաննլէր իշիւն աֆիլըդ-
տիլէտի , վէ օ կիւնտէն պէրի պիոդի տէ էվլատ
կիալի սէվմէյէ պաշլատը :

Պու գուլիպէնին գուրուլտուզունտան , նա-
պէտիտ օլմասընա գատար , սահիպէրինէ խիւտա-
տան պախչ օլան կիւնլէրին , հէմէն էն մութլուլու-
վէ սէվինճլ իսի պույուտու : — Հէր պիրիմիզին
գալպի ֆէրրահ ախշամ թաամըմըզը սէօյլէյիպ
կիւլէրէք եէտիքտէն սօղրա , եինէ թէրաձամըզա
շըգըպ , սէրինլիքտէ , ուզագտա տալկալարըն ա-
հէնկլի սէսինի տիյնէյէրէք վագըթ կէչիրտիք-
տէն սօղրա մահիթապ շափդընտա եաթըպ ույ-
դույա վարտըգ :

Էրթէսի սապահ օյանտըդսա , կէօյիւն եիւղիւ
պիլոր կիալի թէմիզ վէ պէրրագ ըտը : Լաքին ըիւզ-
կեար եինէ շիտտէթլի սուրէթտէ էսմէտէ վէ հա-
լա տէնիղին եիւղիւնտէ հիչ պիր կէմի վէ սան-
տալ էսէրի կէօրիւնմէմէքտէ իտի : Եալընըզ տէ-
նիզ գըրլանկըճլարը սույա էնիպ , պէյաղ գանսատ-
լարընը քէօբիւքլէրին իւզէրինէ չարբարագ , սէ-
վինճլէ էօթմէտէ իտիլէր :

Տօղըուսունու տէմէլի իսէ , հավանըն մինա-
սիպէթսիզլիյի սէպէպիյլէ , պու պաղըն վէ դու-

Լիպէնին իչինտէ հասպս օլմուշ օլտուղումուղա
կիզլի պիրքէյֆ վէ մէսրուրիյէթ տույմագտայը-
տըդ : Բիւսէր կիպի արթըդ պու ֆամիլեայա պաղ-
լանմըշ վէ ապա այրը լմագ իսթէմէզտիք :

Տօդուղ կիւն միւթէմատի տէնիդ վէ բիւղ կեար-
լար պիզի օրատա ալը դօտու : Կէրչի իքիմիդ
հէմէֆքեար ըտըդ , լաքին պէն ալէլ խուսուս ըէֆի-
դիստէն զիյատէ հասրէթ չէքէրտիմքի ֆըրթը-
նանըն նիհայէթի կէլմէսէ . վէ եախօտ պիր մէճ-
պուրիյէթ հասըլ օլուպ տա , շու գատար մութլու-
եէսիր տիւշմիւշ օլտուղումուղ մահալտէ , քէշքէ-
պիզի սէնէլէրլէ ալը դօտա : Կիւնլէրիմիդ հիչ
տույտուլմատան կիւղէլ սուրէթտէ կէշմէտէ խի :
Գալպ տահա կէնճ օլուպ վէ հէր շէյին լէղղէթի-
նի ալմատա օլուրաս , նէ՞ գատար ճիւղիյաթ մա-
գուլէսիյլէ ինսան մութլուլու օլուր

Ալէսսապահ , էթրաֆըրմըլուսա կէղինէն դուշ-
լարըն սէտասըլյլա օյանմադ . պահնէնին պիր թա-
րաֆընտա աղաճլարըն կէօլ կէսինտէ եարըմ սէս իլէ-
թէրէննիւմ էթմէտէ օլան կրազիէլանըն շարգըլա-
րընը տիյնէմէք . չարըճադ կիյինիպ , տէնիդ դըյը-
ոլնա էնմէք , վէ օրատա սիրէր պիր մոհալտէ ,
տուրիուն . վէ զայէթ ինճէ դումիւ պիր տէնիդ-
տէ պանիօ ալըլպ պիրէր աղ եփ զմէք . սաչլարը-
մրդը կիւնէշտէ դուրուտարագ եավաշ եավաշ

դաւ իսպէմիովէ տէօնմէք . գըլըն թէտարիք իտիսկ
կէթիրակիյի բէյնիր վէ եքմէյի , պաղըն իչինտէ
պէրապէրձէ եէմէք : Քէնտի էլկըլէ բոնարտան
շէքիոպ կէթիրակիյի , վէ գըզարարագ գօլունուն իւ-
զէրինէ էյտիյի թօրրագ ուղուն թէսթիաէն , սո-
ուգ վէ թէմիզ սույու իչմէք . պատէհու փամիւ-
եանըն կէրէք էվճէ , կէրէք պահճէճէ հաֆիֆ խըլ-
մէթէրինէ եարտըմ էթմէք . եէթիշմիշ օլան մահ-
սուլլարը քէսիպ , գուլիսէնին մահսէնինէ թա-
շըմագ . Փիտանլարա վէ ասմալարա նազար վէ
տիգդախ էթմէք , վէ պահճէնին պաղը մահալէ-
րինտէ , լիմօն վէ ինճիր աղաճլարընըն ալթընտա
եաղմուրտան սու թօրլանտապիմէսի իչին , քիւչիւք
հավուզ կիսկի չուգուրլար գաղբնոգ . իշթէ պու-
յուտու կիւնէշ օրթալըլլ գըզարընճայա գա-
տար պիուխմ սէֆա վէ էյլէնճէլէրիմիզ . պատէհու
կէօլկէլիք վէ սէրին պիր մահալտէ , աղաճլար պ-
թընտա սիրէրլէնիրտիք :

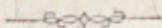

Պ Ա Պ Ը Ս Ա Ն Ի

Օ վաղըթ կրաղիելլս դուլիպէյէ շեքիւնպ ,
պէօյիւք վալիտէսինին եանընտա կեահ պիր շէյ
տոգումազլս , վէ կեահ էօյլէն թաամընը թէտա
քիք էթմէքլէ մէշզուլ օլուրտու : Պալքգճըլլըլս
Պէրբօյա կէլինձէ , օնլար տախի , հէր կիւն գըյը-
յա էնխա , եէնի մութասարըլֆ օլտուգլարը սան-
տալս զիյարէթ իտէրէք , կեահ քէնտի թապիլէթ-
լէրինձէ իչինէ պիր շէյ իլավէ էտէր , վէ կեահ
եէնի աղլարը պադար թէճրիւպէ էտէրլէրտի :
Խքսէրի տախի գըյըլլարտա աղ ամթըպ , թաամը-
մըլ իչին պիր գաչ թանէ թազէ եըլան պալը-
շըյլս , չաղանօղլար կէթիրիլէրտի քի , իհթիյար
դարը եազ իչինտէ թավա էտէրտի : Պունտան մա-
տաս պիղէ տահա զիյատէ պիր իքրամ օլապիլմէք
իչին պաղէն , սու ֆրամըլոտա “ ֆրութթի տի մարէ ”
եանի տէնիզ մէյլէսի թապիր իթափիքլէրի ու ֆագ ,
դապուգլու տէնիզ հայվանաթընտան վէ միտեա-
լարընտան տա պուլունուրտու : Պու եէմէքլէրտէն
սողըա , սէօյիւտ տալլարընտան էօրիւլմիւշ եասը
սէլէլէր իչինտէ ալետ միոքէթ իւղիւմիւ կէթիրիք-
լէրտի , քի հէր սապահ էրքէն , կրաղիելլս քէն-

տի էլիյլէ պաղտան թօրլոյլոլ էօլէնէ գատար առ
ուդ սուտա սաղլարով :

Պու թաամը տախի իթափքաէն սօղրա , Նա-
րօլինին քէօլիւ վէ պալբգ ճըլարընըն ուսուլի-
խողրէ , զահվէ վէ իչքի եէրինէ , սկյահ պիպէրէ
պաթըլըլըլմըլ պիր իքի եարրագ ըէղէնէ չկնէյէ-
րէք աղղըլըլըլ թէմիղլէրտիք . վէ եէմէքաէն
սօղրա տախի , ճիւմէսի իշիյլէ մէշպուլ օլմատա
օլսուն , պիղ իքի արդ ատաշ գոլ գոլա վէրիպ տաղ-
տան եօղարը չըգար վէ կիւղէլ աղաճլըգլար ալ-
թընտա օթուրարագ , ախշամըն ստաթ պէշինէ
գատար տէնիզ տէրեայը սէյը իլէ , սէօլէշիր , օ-
դուր վէ տիւ շիւնիւ բախիք :

Պալբգ ճըլըգտա տօլաշմագտա իքէն թութուլ-
տուզումուղ ֆըրթընա կիճէսինտէ , տալկալարըն
էլինտէն եալընըլ իւչ բարչա քիթապ գութա-
րապիլմիշ իտիք : Պիրի , “ Աւկօ ֆօոդ օլօ ” նամ ի-
թալեանըն եաղմըլ օլսուլու “ Ճադօպօ Օրթիսին
թահրիրաթըլ ” իսմինտէ ճիլու : Իքինճիսի “ Բօլէ
վիրժինի ” վէ տիկէրի “ Թասիթ ” իտիւ — Պու իւչ
գըթալար տա կէրէք հիքեայէնէ վէ կէրէք գալէմ
վէ շիիրճէ պիր պիրինտէն կիւղէլ եաղըլըլշիլու-
լէր իտիւ : Խուսուսիյէ “ Եադօպօ Օրթիս ” , թապիր
օլունան քիթապ հէրսինտէն թամթլը վէ հէնիւզ
տիւնեայա սունուլմուշ պիր քիւչիւք բիսալէ օլուպ

հէմէն պլութիւն ֆրանսա վէ իթալեանըն սէրպէս-
թիյէթ մէջլինտէ օլանլսրընըն վէ ալէլ ումում
կէնճ սընըֆընըն թահսինինէ շաեան օլմուշտու : Ան-
ճադ իշինտէ պաղը մահալէրտէ վագթին հիւ-
քիւմէթլէրինէ տօդունապիլիր պէնտէր կէօրիւ-
միւշ օլմազլա Պօնաբարթ վէ Մարատ տէվրէրի
մէզքիւր ճիլտի թարտ վէ միւէլլիֆինի հապս էյ-
լէմիշլէրտի :

Լաքին պունունլա պէրապէր, պու էմիր վէ
մէմնուաթլարա ըալմէն, հիչ պիր տույկուլու վէ
մալիւմաթլը քիմնէլէրին էլինտէն պու քիթապ
տիւշմէզտի : Վէ հաթտա հէրսի գօնլարընտա պի-
րէր գըթա հըֆի էտխալ, տահաղիյատէ տիգդաթ-
լա տէֆա տէֆա գըթաաթ էյլէյխալ, եազանըն
շախարնա վէ եազտրգլարընա տահա աշդ վէ մու-
հապալէթ բէյտա էտէրլէրտի :

Իշթէ պու իւչ կիւզէլ քիթապլար ըտը քի,
տաղլարըն իւզէրինտէ օթուրուր, իքի բէֆիք եիւք-
սէք սէս իլէ պիր պիրիմիզէ օգուր, իւզէրլէրինէ
միւթալա էտէր վէ կիւզէլճէ վագթլարըմրզը
կէչիրիրտիք : Հէր նասըլ իսէ, օ եաշըմըզտան
պիր թարափտան սէրպէսթլիք ալէվի զիհնիմիզ-
տէ բարըամըշ, վէ տիկէր թարափտան սէվտա վէ
մուհապալէթ լուզէթլէրի, գալպէրիմիզէ թէէսսիր
էթմէյէ պաշլամըշ օլմազլա, մէզքիւր իւչ ճիլտ-
լէրիմիզի մէսրուրիյէթլէ գրաաթ էտխալ, վէ նազլ
օլան հիքեայէլէր պիղիմ պաշըմըզտան կէչմէտէ
կիալի տույար վէ քէտէրլէնիրտիք :

կիւնտիւղլէրի սլէօյլէճէ վագթըմըմըլը կէչիր-
տիքտէն սողըա , ախշամըն սէրինլիյինտէ ատանըն
եթրաֆընտա պուլունան կիւղէլ կէզինէճէք մահալ-
լէրինտէ կէղինիրտիք : Վէ պազէն տախի ահէսթէ
ահէսթէ եխրիւյէրէք , ատանըն չարշըմնա դա-
տար ինխալ , Անտրէանըն պազ վէ պահճէսինտէ
պուլունամնյըլ վէ պու ճիհէթլէ քէնտինէ վէ ֆա-
միլեասընա մադպուլէ կէչէպիլէճէք պազը շէյլէր
պուլտուզումուզտա ալըպ , ելլէրիմիզ վէ ճէպլէ-
րիմիզ տոլու կէճ վագըթ դուլիալէյէ տէօնէր-
տիք : Մէսէլա էյի թազէ էքմէքլէր , դըթ պու-
լունուր վէ միւթէպէր զէպզէվաթ վէ մէյվէլէր .
պազը տա պիրազ էյի թիւթիւն կէօթիւրիւրտիւք
պէրապէր , եանի օ ափիյօնտան քի կէմինիյի տէ-
նիզտէ ճանլաթտըրըր , վէ դարասա տէրտինէ
տէրման վէ թէսէլլի օլուր :

Կիճէլէրի ճիւմիլէ ֆամիլեա , թասամտան սող-
ըա , Նարօլիտէ “ Ասթրիգօ ” թապիլը էթտիքլէրի
չաթըտաքի թէքաձատա թօբլանըպ , ոյդու սա-
աթլարը կէլինճէյէտէք կէօրիւշիւր վէ էյլէնիր-
տի : Տէյիլ եալընըզ Անտրէանըն թագըմը , իլ-
լա պիլ ճիւմիլէ ատալըլար հէր ախշամ ասթրիգօ-
չարըն իւղէրինտէ դայնարտը : Լաքին , սահիհէն
կիւղէլ , վէ րէսմի ալընմայա շայէսթէ պիր շէյ օ-
ջույօր պէրրագ վէ մահիթապլը կէճէլէրտէ պու-
տաթրիգօլարըն սէյլի : Պու կիսլի ու ֆագ քէյ-
շիւքլէրտէ , էվլէր վէ եախոտ էվճիքլէր եռուվա

կիպի ալչաղ , սկիր դախ իւղերինտէ պինա օ-
լունմուշ տէօրթ քէօշէ գոթմու կիպի մէքեանլար
աըր . շէօյլէ քի կիճէ վաղթընտա պու քիւչիւք
պինալարըն թէրէսինտէ ինսան հարէքէթըրինի
ուղագտան կէօրէն , էվակլտէն դալմա պիր էսքի
դայա իւղերինտէ ճանլը քիւչիւք արձանլար կէօ-
րիւյօր կիպի զանն էտէր : լվին թէքմիլ ատամլա-
րը օրատա թօրլանրպ , քիմի այադ իւղերինտէ
տուրմատա , քիմի օթուրմուշ վէ քիմի հարէքէթ-
տէ օլտուղու հալուէ , ֆէնէր վէ եախօտ մահիթապ
ըշըլընտա այնիի մաի կէօքէր իւղերինտէ չը-
զըլմըշ պիր շիրին թատվիրէ անտըրըրտը : իհ-
թիյար դատընլար օթուրուպ իշէրինի տօգուր .
զէվժէրի աղջը գամըշլը վէ թօրրադտան եար-
մա բիրալարընը թիւթափիրիւրլէր . չօճուգլար ,
թէրաձանըն քէնարընա տիրոէքլէրինի տայամըշ
օլարադ , հէրսի պիր աղջըտան կէմիճի վէ եախօտ
քէօյլիւ մադամլարը չըլըրարադ էթրափը էօթ-
տիւրիւրլէր , վէ կիճէնին սիւքիւթ վաղըթլարըն-
տա տաղլարըն ագսընտան ճէվապ ալըրլարտը :
կէնծ գըղանա կէլէրէք , օնլար տա , գըսսա էս-
վապլարըյա , այդլարը աչըդ , ուրթլարընտա
պիրէր գօլսուղ եէշիլ վէ պաղը եէրի իրէք վէ
եախօտ սըրմա իլէ իշէնմիշ սադօլար կլյինիր ,
վէ ուղուն սաչլարը թէքմիլ պըրագըլմըշ օլա-
րադ ումուղլարընըն իւղերինտէ բիւղկեարլա օյ-
նար վէ տալկալանըրարը : էքսէրի Ասթրիգօ-
լարըն իւղերինտէ , եալընըլ վէ եախօտ իքի գը զ
դարշըլըդլը կէշիպ օրանըն այադ օյունլարընը

ոյնայարագ է, յլ էնի ըլէրտի . պիրիսի էլ ինտէ պիր.քի-
թարա թութուալ չալարագ , վէ տիկէրի զիւլե
պիր թէֆ վուրարագ ըագո էտէրլէրտի : Պու իքի
սազ ալաթլարընըն , պիրի հաֆիֆ , թաթլը վէ
տէրտի սէսիյլէ , վէ տիկէրի մագամոըղ վէ գու-
լաղը թաճիզ էտիճի շամաթասըլլա պիրի պիրիցէ
հիւսնի իմթիզան էտէմէմէլի իքէն , իքի ալաթ պիր
օլուալ զէնաաթասըղ սուրէթտէ , հէր նասըլ ըսա ,
ինսան գալպինին մուզիդատան մաթլուալ էթտիյէ
սէմէրէլէրին իքիսինէ տէ ճէվապ վէրմէտէ խալիէր .
պիրի , եասլը սէսիյլէ քէտէր վէ տիւշիւնձէյէ . տի-
կէրի , թօհաֆլըլը վէ շամաթասըլլա սէվինճ վէ
շազլըլա : -- Պու ահէնլլէր , եազ կիճէլէրինտէ ,
նարօլ ինին հէմէն պիւթիւն ատալարընըն , վէ քէօյ-
լիւ.քլէրինին չաթըլարընտա , վէ չօդ տէֆա սու-
լար եիւզիւնտէ սանտալլարըն իչինտէ իշխտիլիր-
տի : Պու կիսի չալկըլարըն , նէվ պէ նէվ սէսէր վէ
թիւրքիւլէրին , սահիլը տէրեատէն պաշլայըլպ
տաղլարա գտտար գուլաղը ճէզպ էթմէսի , այ-
նիի , որճագլար մինասիպէթիյլէ ճիհանա տօղուալ
վէ կիւզէլ կէօյլէրին ալթընտա աշգա կէլմիշ օլան
եէնի պիր մախլուգուն էօթմէսինէ անտըլըլը ը-
տը : Իշթէ պու սէֆիլ մախլուգ ինսան տըլ քի ,
քէնտի կէնճլիյինի վէ սէվտալարընը պիր դաչ կիւն
հուզուրը բէրվէրտիկեարտէ աշգ ու սէֆա իցէ չը-
ղըրըպ , թէրէննիւմ էթտիքաէն սօղըա , միւէպ-
պէտէն սէսի քէսիլիր

Պուլունտուղումուգ գուլիպէտէ տախի կիճէ ~
լէրի էյլէնճէլէրիմիզ իշմէ պունլար ըտը : Կրազի ~
ելլա քիմարա չալարտը , գարտաշը Պէքքօ տա ~
խի , պէշիյնտէ քէնտինէ ույդու տավէթ իժմէ ~
յէ խըզմէթ էժմիշ օլան թէֆի , շիմոի հէմչիրէ ~
սինին քիմարասըլլա պիրլիքտէ վուրուրտու : Վա ~
դաս ալաթլար թօհափ վէ նէթիճէմիզ կէօյա սէ ~
վինճ վէ շազլըլլա տոզրու խաէ տէ , մագամիար
աղըր վէ եասլը իտիլէր . եավաշ վէ սէյրէք սէյ ~
րէք վուրուլմատա օլան նօթալար էնտէրունը գալ ~
պէ դատար թէճսիր իտէրտի : Զալկը տայիմա պէօյ ~
լէ տիր , օնլար իշին քի , եալընըզ պիր գուլագ ~
էյլէնճէսի մագամինատա . տիյնէմէյիալ իլլա , գալ ~
պին տէրունինտէ հըֆզ օլմուշ օլան տույկու վէ ~
սէվտալարն պիր ֆիզան ու ինիլթիսի տէյի տիյ ~
նէրլէրսէ : Էն ճիւզեի մագամիարը պիրէր ա՛խ ու ~
զար տըր . պէհէր նօթասը պիրէր տամիա կէօղ ~
եաշը տըր :

Ինսանըն գալպինէ պիր աղ գուվվէթլի վու ~
րուլտուղու հալտէ , միւճէրիտ կէօղ եաշը հու ~
սուլէ կէլիր : Զիւնքի թապիաթ , թէմէլինտէն ~
քէտէր իլէ մէմիտ օլմաղլա էն քիւշիւք շէյ օնու ~
գըմըլտաթտըլլընտա , տուտագլարբըզա թօրթու ~
վէ կէօղլէրիմիզէ տիւման վէ պուլուտ չըդարըր :

Զօգ տէֆա տա , թէշլիդիմիզ վէ րէճամըզ իւ-
զէրինէ , կրազիէլլա գալգըզ , գարտաշընըն թէ-
ֆինին սէսիյլէ “ թարանթէլ ” թապիր էթտիքլէրի
խօրայը օյնարտը : Գոլլարը եօգարը գալգմըշ ,
բարմագլարընըն ուճոյլա , զիլին չընկըրտագ-
լարընա պէնզէր պիր սէս չըդարթարըրարագ , տէօ-
նէր տուրուրտու : Կըվէթ , պունտա տախի միւ-
թալաա էտէճէք շէյ վար ըտը : Պու ճիհանտա
թապիաթ քէտէր իլէ միւլէմմա տըր . վէ պու ճի-
հէթլէ ինսան տախի պաղը քէրըէ պիր սէլինճէ
միւհթաճ տըր : Սէվինճ իսէ պու տիւնեատա պիր
նէվ կէշիճի տիվանէլիքտէն իպարէթ օլմասըլլա ,
շու սըրատա , մախլուգաթլարըն էն տիրայէթլի-
սի պիլէ , պիր գըստա վագըթ իչին ճիւղեի պիր
մութլուլուդ վէ սէվինճ էսէրի էլինէ կէշիրէպիւ-
մէք իւղըէ , օ տիվանէլիյէ միւրաճաաթ էթմէյէ
մէճպուրիյէթ կէօրինյօր :

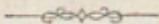

Էքսէրի , տահա ըապըթալըճա սուրէթտէ կէօ-
րիւշիւպ , ֆամիլեանըն նէրտէն կէլմիշ , նէ՞ տէվլըլէր
կէօրմիւշ օլտուգլարընը տօրար արաշթըրըր , վէ
էսքի հիքեայէլէրինի նազլ իթտիրիրտիք : Օդու-
մասընը վէ տիգգաթլա եաբրագլամասընը պիլին
իչիւն , հէր պիր սիլսիլէ պիր էլլէնճէլի թէվարիին

քիմապը տըրը : Պու պալըգնըն տա քէնտի քի-
պար , զէնկին վէ շէօհրէթլի վագըթլարը օլուշ-
տու :

Անտրէանըն պիսյիւք բէտէրի էճին ատասընտա-
նամլը Եռնան թիւճճարըյըմը ։ Աթինա վաղի-
սի օլան Խալամ բաշատան , օ էսնալէրտէ , մէզիէ-
պի ճիհէթիյլէ խայլը հադարաթ կէօրիւպ ճէֆա-
լար չէքտիքտէն սողրա , արթըգ սապը էտէմէ-
յիպ , կիճէնին պիրինտէ , սահիպ օլտուղու սէֆի-
նէլէրին պիրինի թէտարիք էթտիրիպ , էհլինի ,
գըլլարնը , չօլուդ չօնուղունու , վէ վարիյէթինի
տէրունինէ եիւքլէյիպ ճէղիրէի մէդրիւրտէն խու-
րուճ էթմիշտի : Թիւճճարլըգ հասէպիյլէ Բրօչի-
տա ատասընտա պազը Եռնանլը թիւճճարան իլէ
միւքեաթէպէսի օլուպ , վէ օրանըն ահալիսի քէն-
տի հէմմէզէպէրի օլմասրյա , կէմիսինի օրայա
տօղրուլթմուշ վէ պիր չօդ միւլք , պազ վէ ար-
սալար իշթիրասրյա օրատա խազնէսի իլէ եէրլէշ-
միշտի : Շիմոփի , օ դատար զէնկինլիքտէն , էսէլ
օլարադ պիր պուլունտուղումուզ պազ վէ դուլի-
պէ իլէ , պիր տէ շէհրին իշինտէրի դապրիսթան-
տա պիր դաշ մէզար թաշը իւղէրինտէ եազըլը
իսմէր դալմըշտը : Գըլլար , ճէղիրէնին մանաս-
թըլընտա բահիպէ դալարադ վէֆաթ էթմիշլէր-
տի . օղուլլարը ֆըլթընալարտա կէմիլէրինի վէ
մալ ու միւլքլէրինի զայ էթմիշլէտի : կիթտիքնէ
տիւշիւլմիւշ , վէ օ տէրէճէյէ կէլինմիշտի քի ,
կիւզէլ , շէօհրէթլի մահէզլէրինի պիլէ , Բրօչի-
տալը պիր պալըգնը խմիյլէ տէյիշմիշլէրտի :

“ Պիր էվ երգը լըպ խարապ օլուրսա , սօն թաշը ~
“ նա գատար սիւրիւրիւրը քր , տէր իտի Անտրէա :
“ Պիյյիւք բէտէրիմին մութասարը օլուրդու
“ խազնէլէրտէն իքի թէք քիւրէք , դարդ օլուպ տա
“ սիդին եէրինէ դօմուշ օլուրդունուղ պիր ատէտ
“ սանտալ . սահիսլէրինի պէսլէմէյէն շու սէֆիլ
“ դուլիպէ , վէ պիր տէ Սլլահըն ինայէթի պա ~
“ նա միրսա գալտը : ”

Իհթիյար գատըն վէ գըզ տախի քէնտի թա ~
րաֆլարընտան պիդիմքիմ օլուրդումուզուն մէ ~
րագընտայըրտըլար : Տէֆա տէֆա , վաթանըմըլդ
հա՞նկըսը օլուրդունու , բէտէրլէրիմիդին քիմ օլ ~
ուրդունու վէ նէ՞ զէնաաթլարլա մէշդուլ օլուրդ ~
լարընը . բէտէրիմիդ վա՞ր մը , վալիտէմիդ վա՞ր մը ,
գարտաշըմըլդ , գըզ գարտաշըմըլդ վա՞ր մը , էվի ~
միդ , աղաճլարըմըլդ , պաղըմըլդ վա՞ր մը տէյի աղ ~
նամագ . իսթէրլէրտի . վէ էկէր պունլար հէրսի
վար ըսա , նիչին պու գատար կէնճ եաշըմըլդան
օնլարը թէրք իլէ , Նարօլինին պուճաղընտաքիւ ~
րէք չէքմէյէ , օդումայա , եաղմաղա , կիւնէշին
աննընտա . օժուրուպ տիւշիւնմէյէ վէ թօրբագ
իւոթիւնտէ եաթմայա կէլմիշիդ տէյի քէզա սու ~
ալ էտէըլէրտի : Պիր թիւրլիւ աղնաթմուրամաղ ~
տըդ քի պիդիմ օ գըյըլարտա կէզինմէմիդ կէօյ ~
լէրի վէ տէնիդի թէմաշա էթմէյէ , սէֆամըլը

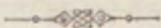
սիւրմէ, յէ , վէ ալէլ խուսուս կէնճ չաղըմըզտա եէ .
նի վէ կիւզէլ շէլլէր կէօրէրէք զիհնիմիդի կէօր .
տիւքլէրիմիդ իլէ տօլառուրուալ , իլէրտէ պիր կիւն
գալէմէ ալըպ շիիր պէյիթլէրի եազմագ իչին ի-
տի տէյի : Պու լազըրտը լարըմըզա կրազիէլլա
գահգահա իլէ կիւլէրէք “ պէնի՞ գէվգէ ալբագ իս-
թէյօրսունուղ , տէր իտի , սի՞ մի շափրսինիդ ,
սի՞լ քիթարանըն իւզէրինտէ պիր նօթա
վուրմայա պիլէ իքթիտարընըզ եօդ իքէն , նասըլ
շաիր օլուրատնուղ . եազարդընըզ պէյիթլէրի նէ՞
իլէ չալըպ , չաղըրաճագ ոլնըզ :

Վէ պաշընը սալլայարագ պիլէ կէօյա կիւճէ .
նիր վէ տօղըուսունու քէնտինտէն կիզլէյօրուղ
մէմուլիլէ խօշունտու տէր իտի :

Պաղը տէֆա հագդըմըզտա աճայիալ սուի զանն-
էր տէ իսէրէք , շիւրհէ վէ էնտիշէ իչինտէ գա-
լըրըր : Լաքին ուզուն սիւրմէզտի վէ կիզլիճէ պէօ-
յիւք վալիտէսինէ տէօնիւալ , “ հայըր իհթիմալի
եօդ տուր քի պունլար ճիւնհա սէպէպիյլէ վա-
թանլարնտան ֆիրար էթմիշ օլսունլար . քէնտի-
լէրի զայէթ կէնճ օլուալ վէ եիւրէքլէրի զայէթ է-
յի օլմասըյլա , տահա ֆէնալըլը թանըյամագ-
լար ” տէտիյինի իշիտիր իտիք : Օ վագըթ պիզտէ ,
էյլէնճէ իչին , տէօնիւալ քէնտինէ տէհշէթլի
ճիւնհալար հիքեայէ ետէրէք , պու գապահաթ-

լարըն սահիպի պիղ օլտուղումուղու իլսթար էտէրտիք : Լաքին տուտագլարմըղըն թէպէսիւմիւնիւ, գալպիմիզին շաղլըղընը, կեօզլէրիմիզին պէրրագլըղընը վէ պիղիմ տուրկունլուղումուղու կէօրէրէք, նազլ օլան հալլէրլէ պիղիմ հալիմիզ նէ՞ գատար պիրիպիրինտէն երադ օլտուղունու ֆէհմիլէ, կէրէք քէնտիսի վէ կէրէք պիրատէրի ուղուն վագըթ կիւլլէրէք, վէ շիւրհէ տէփ օլուրտու :

Պիւթիւն կիւն քիթապլարըն իչ ինտէ ուղուն վագըթլար նէ օգուրատուղու տէյիւ չօգ տէփա կրազիէլլա սօրար ըտը : Սէֆիլ, օ եաշընատագ քիլիսէլլըտէն մաատա հիչ պիր եէրտէ քիթապօգունտուղունու կէօրմէմիչ օլտուղունտան պիղիմ էլիմիզտէքիլէրի տէ տուա քիթապլարը զանն էտէր, վէ հալթթա թաաճիւպ իտէրտի քի, պուդատար օգումայա աշդլմըղ վար իքէն նիչին աճապ կիտիպ Նարուինին սէմինսարիօլարընըն պիրինտէ վէ եախօտ ատանըն մանասմըլըլլարընըն պիրինտէ քէշիշ վէ բահիպ օլմազտըգ տէյիւ : Քէնտինի պու եազնըշ զիւիւմինտէն կէրի չէլիրմէք իւզրէ, պիր իքի աէփա “ Ֆօսգօլնուն ”, վէ “ Թասմիթին ”, պազը պէնտէրինի քէնտիլէրին Լիսանընաթէրճիւմէ էտէրէք օգումագ իսթէտիք : Լաքին չարուդ կէօրտիւք քի օ պիմէնէնտ նութդլար, օ

պէօյիւք շէնալար պու տտի ճանկարա լէզգէթ վէ
տույկու վէրմէզ իտի : լէզգէթ ալմատըլարը շէց-
լէ տուրսուն, քիթապըն էսասը վէ միւթալա-
լարը պիլէ քէնտիլէրինէ պիչ իմսիզ եաղնըշ վէ
նասէզա կէօրինիւրտիւ : “ Զալը շմադտան, բա-
համըլյա եաշայապիլ իր, կիւնէշի թէմաշա էտէ-
պիլ իր, աչդ վէրմիշ օլտուղու դըղը սէվէպիլ իր,
վէ Պրէնթա չայընըն չիմէնզար գըյըլարընտա օ-
թուրուալ Ալլահա տուասընը սունապիլ իր իքէն,
նիշին Օրթիզ գաթը իւմիտ էտիալ քէնտինէ դաստ
էթմէլի, տէրլէրտի . նէ* իչին պէօյէ պէյհուտէ
վէ մէֆհումուղ մատտէլը իչին գանընը տէօքմէ-
լի . Միլան շէհրինէ նէմցէլիլէր պույուրմուշ եա-
խօտ ֆրանսըլլար պույուրմուշ, նէսինէ վաղիփէ :
Տիվանէլիք ալամէթլէրի տիր „ տէրլէր վէ արթըգ-
թէրճիւմէմիզի տիյնէմէք իսթէմէզլէրտի :

Թասիթ քիթապընա կէլէրէք, օնտան տա քէ-
զալիք հիչ պիր շէյ աղնամաղլար ըտը : Բատի-
շահլըգ եախօտ ճիւմհուրիյէթ լագըրալըրը .
գըրալիյէթէ եէթիշմէք իւղրէ պիրիպիրլէրի-
նին գանընը իչմէլը . թախթա դուռուտ էթմէք
սէվտասըլլա իշլէնէն պու գատար կիւնահլար .
շան ու շէօհրէթ իչին կէօրիւլէն փաղիլէթլէր,
վէ իլէրիսինին խայըր իչին իտիլէն դաթլէր քէն-
տիլէրինէ բէք աճայիալ կէլիրտի :

շու պօրալարը , պաշլարքնտան չօգ եիւքսէք պիր
մէվդիտէ գօրմասըյլա , քէնտիլէրինին ալ թիւմթւ-
լիւյիւնէ միւճիալ օլմամը շոը : Պու ֆուրթունալար
օնլար իչին ելրագտա , տաղըն էնքսէսինտէն
կիւրլէյէն երարըրմիար կիալի իտի քի , քէնտիլէ-
րինէ զիյան վէրմէյէճէյի աշիքեար օլտուղուն-
տան , օ տըշարտա կիւրլէմէտէ օլտուն իչերիտէ
խէյփսիդ վէ պիլա գայտ օթուրուլուր :

Թասիթ , եալընըզ տիբլօմաթլար վէ ֆէյլէ-
սօֆլար իչին էյի վէ գօլայ աղնաշըլըր պիր ճիլտ
տիր : Յնու աղնայյապիլմէք իչին , մէյտան իդտի-
համլարընըն իչինէ կիրմիշ չըդմըշ օլմալը • սարա-
յլն տէսիսէլքրինէ ակեահ օլմուշ օլմալը :

Սէրպէսթիյէթէ հավվէս վէրմէք պէօյիւքլիւյէ
մէյլ էթմէք , վէ շէօհրէթ քէսալ էթմէյէ արդու
էթմէք , պունլար իւչ սէվտա տըր քի ահալիտէ
պուլունմազ : Զիւնքի պունլար ֆիքիրճէ սէվտա-
լար տըր , վէ քէնտիլէրի իաէ եալընըզ գալպճէ
սէվտայա աշնա օլուրլար : իչթէ , ֆամիլեանըն
թէրճիւմէմիդի սօուգ գան իլէ տիյնէյիշի տէ պու-
նա պիր խապաթ ըտը :

Իմտի օ իքի ճիլտի սարֆը նաղար էտիալ , կիւ-
նիւն պիրինտէ տէ Բօլէ վիրժինիյի գրաաթ էթմէ-
յի թէճրիւպէ էթմէքլիյէ գալգը շոըդ :

Պէն քէնտիմ պաշլատըմ թէրճիւմէյի , չիւնքի
դալթէն պու քիթապը օ գատար օգումուշում քի ,
հէմէն իալթիաասընաան նիհայէթինէտէք էզպէր-
լէմիշտիմ : վէ Նաբօլիլիէրին Լիսանընա իաէ , աղ
վագըթ զարֆընտա օ ըատաէտէ ալը շմըշ վէ թէ-

ՔԵԼԼԻւմինտէ գօլայլըդ բէյտա էթմիշափմքի ,
արթըդ քէնտի մատէրդատ Լիսանըմ կիպի սէր-
պէսթ սէոյլէմէտէ իտիմ :

ՀԷՆԻՎՂ տահա պիր գաչ սահկյֆէ օգումուշ-
տում , չօճուգ , իհթիյար , գըղ , հէրսինին հալին-
տէ պիր թէպէտտիւլաթ վուգու պուլմուշ ուտու :
Պու հիքեայէնին , իւզէրլէրինէ օլան թէէսիրինտէն
իհթիյար գատըն , քիլիսէ քէօշէլէրինտէ սինմիշ
մաղշուշէլէր կիպի , իքի էլլէրի չէնեէսինէ տայա-
լը . պալըդնը , քիւչիւք չըպըղընը թիւթտիւրմէ-
տէն վազ կէշմիշ . Պէրքօ , քիթարասընը եանընա
եաթըըըպ , ըիւզկեար գափիլ թէլլէրինտէն պիր
սէս չըդարթմասըն իչին էլլէրինի իւզէրինէ տայա-
մըշ , պու հալտէ աշգլա պէնի տիյնէրլէրափի : Կրա-
զիէլլա , տայիմա իհթիրազլա , պէնիմ պուլուն-
տուզում եէրտէն պիրազ ուզագ տուրուրքէն , պու
տէփա եագլաշմըշ , վէ օժուրմուշ հալինտէ տա-
խի , հիքեայէ տէվամ էթտիքնէ ահէսթէ ահէսթէ
պէլլիսիզնէ եագլաշմատայըրտը : Կէօղլէրի պէօ-
յիւք պէօյիւք աչըլմըշ օլարագ , կեահ քիթա-
պըն աչըդ սահկյֆէսինին իւզէրինէ կեահ աղզըմա
պագար , վէ օգունան պէնալէրին մաալի իդթի-
զասընճա կեահ կիւլիւմնէր վէ կեահ քէտէրլէ-
նիր , աճը րտը : Հիքեայէնին տահա նըսֆընա կէլ-
մէմիշ իտիմ . գըղ թէքմիլէն պանա օլան իհթիրա-

զընը ունուսուալ օտէրէճէ եանաշմի շոր քի ըլլը՛
նէֆէսինի էլիմին իւղէրինտէ տույար ըտըմ, սահ-
լարը ըիւղկեարլա կելիալ աննըմա չարբարտը, վէ
պիր դաչ տամիա կէօղ եաշը, եիւղլէրինտէն դա-
յըպ, քիթապլըմն եարլագլարընը ըալաթար :

Պէնիմ աղըր վէ պիր դարար սէսիմտէն մաս-
տա, օրթատա սիւրիւթ թէքմիլ իտի . եալընըղ
եադընըմըտա, տալկալար սաղըր պիր սէտէ կէ-
լիալ դըյըյա վուրմատա, վէ պու իսէ հիքեայէ-
մին քէտէրինի արթըրմատայըրտը տէնսէ ճայիդ
տիր : Լիթրափ տայիման թէհայիւրտէ, վէ նագիլ
տէվամ էթատիքճէ, մէրադլարը արթմատայըրտը :
Պազը սըրատա, մէսէլս, քիթապլըմն իչինտէ
գուլլանըլըշ օլան ֆրանսըղճա պիր կիւղէլ թա-
պիրի էյիճէ աղնատապիլմէք իչին, պիրաղ տու-
րուալ իթալիանճա օ լուղէթին սյնինի ֆիքրիմտէ
արար իքէն, կրաղիէլլա սապըրալլըդլա, դան-
տիլի հէմէն ալըպ քիթապլըն եամը պաշընա կէ-
թիրիրտի, վէ սահցիգէլէրին ունունու եադաճագ-
կիպի օլուրտու : Զանն էտէրաի քի ըշըդ քիթա-
պա եադըն օլուրդա, տիւշիւնճէմ էքսիլիր, չա-
րըդ կէօրիւր վէ չարըդ թէրճիւմէսինի էտէրիմ:
կէօղլէրիմի քիթապտան այըրմայըպ, սըրըտարագ-
էլինի վէ դանստիլի կէրի սիւրէրտիմ:

տիմքի , վիրունի , մրանատա պուլունան պիւ-
յիւք թէյզէսի թարաֆընտան չըլըլըլըլը օլա-
րագ , սէվտալըլընը թէրք էտէճէյինէ եկորէյի
դանամատա , վէ քէնտինի օ կիւզէլ վէ մութլու-
լու եկըլէրտէն այըրաճագ օլան տէնիզի կէօրէ-
րէք պիր եանտան աղլայրպ , տիկէր եանտան ա-
զաճլարըն կէօլկէաթէ սէվտալըլընը թէսէլլէ
էթմէյէ չապալարաը : Պուրայա կէլիր կէլմէզ քի-
թապը դաբայըպ պագիսինի երթէսի կիւնիսնէ պը-
րագտարմ :

Սաֆտէրուն տիյնէյիճիշէրիմէ , պու պիր բը-
չագ եարասը օլտու ։ կրազիէլլա , պէնտէն բէֆի-
դիմէ , վէ բէֆիդիմտէն պանա գօշար , էօնիւմիւզ-
տէ տիզ չէօքիւպ եալվարըր , բէճա էտէրտի քի ,
օ կիճէսի նագլի պիթիրէլիմ . լաքին պիր թիւր-
լիւ դայըլ օլմատըմ , չիւնքի պու հիքեայէմին
քէնտիլէրինէ էթայիի թէսափիրի կէօրէրէք պու
էյլէնճէյի պիր իքի կիճէյէ թէվճիհ էթմէք իս-
թէտիմ : կրազիէլլա , հիտտէթէ քիթապը աչըպ
տիգ տիգ իւզէրինէ պագմայա պաշլատը . պիչա-
րէ զանն էտէրտի քի պէօյէ իսթէքլէ , արզու իլէ
իւսթիւնէ պագըլտրդը հալտէ քիթապը պէլքի օ-
դոյապիլմէյէ միւգթէտիր օլուր :

Բէճալարը պիզիմ եկորէյիմիզի երմըշատա-
մայօր օլուուզունու կէօրէրէք , կրազիէլլա կիւ-
ճէնտի : Աղլայարագ տըշարը չըդար , վէ հիտ-
տէթինտէն ըշըլը սէօնտիւրտիւ :

Սապահտան պահճէտէ ասմալըդլարըն պիթը-
ռա դարշըլատրդը բնուա , կէօդիւնիսն եաշընք

պէնտէն կիզլէմեք իչին երւզիւնիւ օ պիր թա-
րափա տէօնտիւրտիւ : Պէնզինին սօլուգլուղուն-
տան , վէ կէօզլէրինին էթրաֆընտա հուսուլէ կէլ-
միշ օլան սկյահ չէմպէրտէն , պէլլիյիտի քի կիճէ-
յի ույդուսուղ վէ իլք ախշամըն խայալի քէտէր-
լէրինին իւզէրինէ աղլամաղլա կէչիրմիշտի : կէօլ-
կէ վէ մուհափաղալը պիր մահալտէ պուլունան
տուրկուն վէ պէրրադ պիր սույուն , իլք տէփա
օլարագ կիւնէշ վէ ըիւզկեարլարլա տալաշմասը
կիպի , կրազիէլլանըն դալպի տախի , իլք տէփա
օլարագ տիյնէտիյի տիւնեէվի ֆը ըթընալար չալ-
դանթընընտան ալթիւսթլիւք վէ իզթիրապ ի-
չինտէ գալմըշոր :

Օ կիւն , ախշամա դատար սիւքիւթ վէ եաս ի-
չինտէ կէչտի . էօյլէ քի մաաղալլահ էվէ պէօյիւք
պիր դաղա վէ քէտէր վուդու պուլմուշ կիպի պիր
հալ իչինտէ իտիլէր : Պիրիպիրլէրինին երւզիւնէ
պիլէ պագմայարագ սուֆրայա օժուրառուլար . լա-
դը բարարզ եէտիլէր , վէ սէսսիզնէ իշլէրինէ տա-
ղըլուրլար : կրազիէլլա թէքմիլ մէրագ իչինտէ ,
պիր եանտան իշկյլէ մէշզուլ օլուպ , տիկէր եան-
տան պիր տիւզիյէ կիւնէշէ պագարագ պաթմա-
սընա պէքլէրտի :

Ախշամ օլտու , հէրիմիդ տայիմաքի կիպի ասթ-
րիդօնուն իւզէրինտէ եէրլէրիմիդի թութտուք :

Քիթապը աչորմ, վէ հիքեայէմի պը բագմը շօլ-
տուղում եէրտէն պաշլայը պա, նիհայէթինէ դատար
ֆամիլեայա թէրճիւմէ էթալմ: Միւտտէթը նագ-
լիմտէ, կէօզ եաշլարը վէ սէոլի հէօքիւրմէլէր
տուրմատը: Իհթիյարլարտան պաշլայը չօլուք չօ-
ճուզա վարրնճայատագ աղլայարագ տիյնէրլէրտի:
Պէնիմ իսէ, օգուտուղումնագլին քէտէրլի պէնտ-
էրկըլէ, սէսիմ էքսիլմէտէ վէ զըալըմատա իտի:

Քիթապն պիթտիյինտէ, հէր քէս սիւքիւթ
իչինտէ պիրիպիրինին կէօզիւնէ պագար վէ քէն-
տի դալպինտէ տույտուղու քէտէր էսէրլէրինի,
դարշընտաքինին դալպինտէ տէ իէօրիւրտիւ:
Կրաղիէլլա, հալանագլի տիյնէյօր կիպի, օ հալ-
տէ վէ օ օժուրուշտա, ըուեալէրէ տալմըշ դալմը-
շըտը: Գանտիլիմիդին ըշըլը սօլմուշ, վէ հէմէն
թիւքէնիյօր կիպի իքէն, պիրտէն սէօյնտիւ. հալա
քիմնէ էլլինի իլէրի սիւրիւպ, պիր չարէսինէ պագ-
մայը տիւշիւնմէզտի: Գարանլըդըն միանընտա
դալտըդ պիր միւտտէթ, պատէհու հէրսի սէս-
սիզնէ տաղըլըլըպ, եէրինէ եամտը:

Կրաղիէլլանըն հալի, տույկուսու վէ կէօզ
եաշլէրի, պիր եանտան, վէ վիրժինինին քէտէր-
լի սէրէնճամիարը օ պիր եանտան պիր չօգ վա-
գըթ կէօզիւմիւզիւն էօնիւնէ, վէ կիճէ տախի
ըուեամըզա կէլէրէք, օ կիճէյի ալ թիւսթլիւք ի-
չինտէ կէչիրտիք: Արթըդ պունտան պէօյէ կրա-
զիէլլայլա պիյհուտէ վէ մանասըզ լագըրտըլար
օլմազ օլմուշտու: զանն իտէրսին քի, օ իքի կիճէ-
նին իչինտէ, չօնուգլուղու եաշլընտան ալթը սէ-

նէլիք պէօյիւմիւշ կիսկի օլտու : Իրթէսի կիւնիւ
վէ տահա գէրտասը կիւնիւ , պիր իքի տէֆա տա-
հա պու քիթապը թէրճիւմէ էթտիք . եխող քէրրէ
տահա օդուսագ օսանմայաճաղընա շէքք վէ շիւք-
հէմիզ եօղուտու :

Խշթէ պու ահլագ . • թարաֆլարըն դինինլէ-
րինտէ վար տըը . նասըլ քի տհալ իլէրին չօղուն-
տա տա կէօրիւնիւր պէյէնիլմիշ պիր պէյիթի ,
պիր շիիրի , պիր քիթապճըլը հէր կիւն դըրա-
ալթ էտիպ , օնտան վաղ կէչմէղլէր . քէզա , պիր
ճիւմհուր , պիր ճէօմաաթ , թէքմիլ պիր ահալի ,
պէյէնիլմիշ պիր միլլէթճէ էղկինին ուճունտան
թութուպ , սէնէլէր իլէ , տէհըլէր իլէ , սիլսիլէ-
տէն սէլսիլէյէ ինթիգալ իլէ օ էղկինին եագասը-
նը պըրագմաղլար : Պիր տիւղիյէ տէվամ իթմիշ
օլան վէ ալը շըլմը շ պիր շէյտէն գէրաաթ կէլիպ ,
պիր եէնիլիյէ , պիր թէպտիլաթա , պիր թէճէտ-
տիւտէ արզու շէքմէք քէնտիլէրինէ Հագդտան վէ-
րիլմէմիշ տիր :

Հէնիւղ սէքիզ կիւն օլմուշտու քի պալըդ ճը-
նըն գուլիպասընտա միւսաֆիլիքիթմէ խտիք :

Տօդուղունճու սապահ , կիւնէշ տօղուուղունտա ,
քիւղկեար էնմիշտի , վէ տէնիզ տէ աղ վագըթ
զարֆընտա սիւտ լիմանա թէպտիլ օլուպ , այնիի

եաղ էսնասընտա կիպի ֆերահ պիր հավա էթմէ-
տէ խոի :

Նաբօլինին գըյըլարը, տաղլարը, սուլարը
վէ կէօյիւ պէրրադ սուրէթտէ վէ կիւզէլ պիր կէօս-
թէրիշլէ գարշըմզտա բարլարը : Զանն էտէր-
սին քի, արթըգ ատալարն վագթը կէչմիշ օլուակ,
ահալիյի քէնտի գըյըլարընա տավէթ էտէրտի :
Պաղըմըլըն ասմալըգլարընըն սարարմըշ վէ գու-
րումուշ եաբրադլարը, վէ ինճիրլէրին գարարմըշ
եաբրադլարը արթըգ տէօքիւլէ տէօքիւլէ եէրլէրի
գարլամաղա պաշլամըշտը : Խւզիւմէր թօրլանմըշ
վէ հէվէնկլէնմիշ, վէ ինճիրլէր կիւնէշին սրճա-
ղընտա գուրուտուլմուշ օլարադ սէլէլէրէ պասըլ-
մըշտը : Պաղըգնը, արթըգ ֆամիլեասընը Մար-
ճէլլինայա տէօնտիւրմէք հավէսկյլէ էշեասընը
տէօշիւրմէյէ պաշլամը : Խչտյիմիլ սույուն բու-
նարընըն, իչինէ գըշ էսնասընտա թօղ, թօրրադ
վէ եաբրադ գըրընթըլարը տիւշմէսին իչին, աղ-
ղընա պիր պէօյիւք թաշ գարատըլար . գուլի-
պատա ասըլը պուլունան Մէրիէմ Անա ըէսմինին
էօնիւնտէ, սօն տէփա օլարադ, պիր տահա գան-
տիլի եագըպ, հէրափ պիր աղըլղտան էտյյէի խայ-
րիյէլէրինի իթտիքտէն սօղըա, էրթէսի սէնէյէ
գատար, գուլիպայը, պաղը վէ աղաճլարը քէն-
տի հիմայէ վէ մուհաֆաղասընա հավալէ իտէրէք,
էշեալարը, պօղչա վէ մէյվէ սէլէլէրինի չօլուդ
չօնուդ բայլաշըպ, պիր տէ պիրլիք տէ եավաշ
եավաշ տէնիդ գըյըլսընա էնիպ, եէնի սանտալըն
իչինէ եխոքլէտիք : Գուլիպանըն գաբուսունուտա

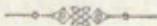
քիլիթէյիպ, տըվարըն, եէշիլլիք վէ տալլարլա
կիղլէնմիշ պիր արաւըլընըն իչինէ անախմարը
եէրլէշթիրտիլէր քի, եինէ պօրա վէ ըիւղկեալ
մինախպէթիյլէ, պիր կիւն պալըգճը օրալարա
եանաշմայա մէճպուր օլուրսա, չաթընըն ալթընա
կիրիպ սըլընապիլսին, Պէօյլէճէ, հէբխմիղ սան
տալըն իչինէ օթուրուպ, ատատան այրըլորդ :

ՊԱՊԸ ՍԱԼԻՌՈ

Եօլճուլուղումուղ ղայելթ լաթիֆ սուրէթտէ
կէշտի . հավա կիւղէլ իտի . պու քէշտը կիւղար չօ~
լուգ չօնուղա վէ դըզա պէօյիւք պիր սէֆա օլ~
տու : Ախշամ կիւնէշին պաթմասը իլէ պիրլիքտէ ,
սէօյլէյիալ կիւլէրէք , վէ թիւրքիւլէր չըղըրա~
րադ , Մարճէլինա դըյըսընա վասըլ օլտուգ :

Հէման , պալըդնըմըլն ահպասլ վէ դօմշու~
լարը էմրաֆըմըզա թէրաքիւմ էտիալ , ճէտիտ սան~
տալը տիգդամթլա պադըպ սիւզմէտէ օլտունար ,
պիզ օ էմնատէ , էշեալարըն դըշ էվինէ նագլի~
նէ եարտըմ էտէրտիք : Պու իշլէրիմիզ պիթտիք~
տէն սօղըա , ֆամիլեայա խապէր վէրիլմէքսիզին
սէսսիզնէ չէքիլտիք , վէ դալպիմիզ իսթէմէյէրէք ,
էսքի խանէմիզէ կիրմէք իչին , Նարօլինին դալա~
պալըզլը վէ շամաթալը սօդադլարընտան կէշէ~
րէք կիթմէյէ պաշլասըգ :

Նարօլիտէ պիր դաչ կիւն իսթիրահալթ էթ-

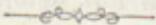
տիքտէն սողլուա , նկյէթիմիլ եխնէ պալըդճը իլէ¹
պիրլիքտէ պալըդգ ավլընա տօլաշմագ ըտը : 0 գա-
տար տէնիզ էօմրիւնէ , տաղ , պաղ էօմրիւնէ ա-
լըշըշտըդ .քի , օտամըդտա պուլունան թէմիզճէ ,
վէ սիւլիւ տէօչէքլէր , վէ կէօմթէրիշլի էշեա-
լար կէօղիւմիւզէ պօշ վէ լուզումսուզ սալթա-
նաթլար կիպի կէօրիւնիւրտիւ : ֆադաթ , աղ կիւն-
տէն եխնէ էսքի էօմրիւմիւզիւ սիւրմէյէ պաշլա-
յաճաղըդ տէյի թէսէլլի օլուրտուդ :

Հայրի՛ , միւրասորմիզ եէրինէ վարամատը : Ար-
դատաշըմ բօսթախանէտէն մէքտուպ արամայա-
կիմմիշ օլարագ , վալ խտէսի թարափրնան պիր
թէդքիրէ պուլըուշտու : Հէմչիրէսինին վէլ իյմէ ըու-
սումու իճրա օլունաճագ օլմաղլահէր հալտէ սէրիան
վաթանընա ավտէթ էթմէսինի մէրդումէ մաթլուսդ
էտիպ , վէ հաթթա , տամատը օլաճագ զաթըն ,
աղ կիւնտէն թօմայա դատար քէնտի իսթիդպալի-
նէ կիտէճէյինի պէյան էթմիշտի : Պիզ պիրադ
վադըթտան պէրիւ շէհիրտէ պուլունմամըշ օլմա-
մըդլա մէքտուպուն տախի թարիխի էրէյի էսքի-
միշտի , վէ պու հիտապլա օ կիւնլէրտէ հէմչիրէ-
սինին նըշանլըոր թօմատա պուլունմագտա օլա-
ճաղըտը : Արթըդ տիւշիւնմէյէ վադըթ դալմա-
մըշտը : Տէրագտալ թէտարիք կէօրմէյէ վէ սան-
տըլընը պաղլամայա պաշլատը :

Պէն տէ պէրապէր դամըլըպալ ֆամիլեամ նէզ
ախնէ տէօնմէլ իյիտիմ . լաքին , նէ հիքմէթ իսէ , օ
դըյըլարտա պաղլանմըշ դալմըշտը : Կէմիճի էօմ-
րիւ , պալըդ նը դուլիպէսի վէ կրադիէլ լանիլն ոլ-

ֆաթը պիր եանտան, աէրպէսթիյէթ վէ քէնտի
քէնտիմի խտարէ էտէպիմմէք քիպրի տիկէր թա-
րափտան կէօղիւմիւն էօնիւնէ կէլոդիքնէ, Նարօ-
ւցի թէրք էտիպ պիր եէրէ կիտէմէզ օլմուշտում:

Քէտէրլէ վէտալաշըսդ պիրիալիրիմիզտէն այ-
ըըլարդ: — Կվլատլըդ վէ գարտաշըլըդ զիմմէթ-
լէրինի իճրա էթափաէն ուղրա, տէրագապ կէ-
լիպ եինէ պէնի Նարօլիտէ պուլմայը բէֆիդիմ
վաս էթտի, վէ քէսէմին զաափընը տախի կէօրէ-
րէք, ելլի տտէթ ալթուն խմթիդրադ վէրէրէք
պըրագտը կիթտի:

Բէֆիդիմին պէնի թէրք էտիպ կիտիշի պանու-
րէք ֆէնա կէլմիշտի: Տահա հէնիւդ ագլը եէթիշ-
մէմիշ պիր թըֆըլ իչին պիւյիւք պիր պիրատէր
նէ իսէ, պանա տա բէֆիդիմ այնիի օլմուշտու: 0
անէտէք միւլագաթըմըլ էմնասընտա, հէր պիր
տիւշիւնձէմիզի հէր պիր տույկումուզու պիրի-
պիրիմիզէ իլհագ իթմէյէ ալըմըշ իքէն շիմոի հէր
միւթալաալարըմ, հէր սէօղիւմ, հէր տույկուլա-
րըմ, սիրաէթ իտէճէք մահալ պուլմամաղլէ, դալ-
պիմոէ ճէմ օլուր վէ թահամիւլ օլունամայաճադ-
պիր աղըրլըդ կիպի չէօքէրտի: Շէհիրին պու շա-
մաթասը, տահա խամիմի պիլէ թանըմայան շու իդ-
տիհամ: պու սէվիմիզլ լողանթա էօմրիւ: հէր կիւն
սուֆրայա օթուրուլտուգտա, էթրափտա տայիմն

եէնի սըֆաթլար , տիլսիզ եապանճըլար կէօրմէլէր .
գարանըգ օտալարտա եալընըգ օթուրուպ հիշ պիր
նազարընա ճէվապ ալսամանագլար . օ իւչ դըթաքիւ
թապլար քի տէֆա տէֆա օդունուր , վէ հիշ պիր
տէֆա եէնի պիր շէյ սէոյէմէզլէր . պունլար հէր
սի պիր եէրէ կէլիս օ տէրէնէ իւզէրիմէ պուղալ
մադ պասարտը քի եավաշ եավաշ թիւքէնիյօրում
տէյիւ ղանն էտէրտիմ :

Պիր գաչ կիւն սէֆիլճէ պու տէրտիմի սօգագ-
տան սօգաղա , ճատտէտէն ճատտէյէ , թէաթրօ-
տան թէաթրօյա թաշըտըմ , լաքին խայր էթմէտի ,
նիհայէթ եաթազա սիւրիւքլէտիմ : Պաշըմ աղըը վէ
տիղլէրիմ վիւճուտումնւ գալտըրամաղտը : Պէն-
դիմ սարարմըշ վէ պիւսպիւթիւն թանըլմաղ պիր
հալը բէրուշանիյէթէ տիւչար օլմուշտում : Աղզը-
մա պիր շէյ գօյամաղտըմ . սուոլուգ վէ սիւքիւթ
իլէ իւզէրիմէ քէտէր պասարտը . շամաթա , պաշը-
մը տահա զիյատէ աղըըլատըրար . կէճէլէրի ույ-
դու կէօլիւմէ կիրմէզ վէ կիւնտիւզլէրի եալընըգ
պաշըմա օտամոտա եաթաղըմն իւինտէ եաթար-
տըմ : Նարօլիտէ իդամէթ էթմէտէ օլուալ վէ սապըգ
էվ ինէ միսաֆիրէթէն ինմիշ օլտուղումվալ իտէմին
ագրասպասը պիրազ վագըթտան պէրու , մանիփա-
թուրա էմթաալարը տիւզմէք իւզըտէ , Ապապուզ (*)
թարաֆլարընա կիթմիշտի : Պիր հէքիմէ չըլըրթ-
տըմ . կէլտի եիւզիւմէ պագտը , նապղըմա պագ-
տը , վէ հիշ պիր շէյիմ օլմատըլընըն իդրարընը

(*) Շէհիրին ճիվարլարընտա , 50—60 քիլոմիթրո եր-
բագլարընտա պիր մահալ տըր :

վէրէրէք կիթտի . լաքին , շուրասը տա մուհագ-
գագ ըտը քի պէնիմ իլէթիմին տէրմանը հէքիմ-
լիքտէ պուլունամաղը , չիւնքի հասթալըլը
ֆիքիր հասթալըլըլյոր :

Լաքին էրթէսի կիւնիւ , քէնտիմի օ տէրէնէ-
տէ ֆէնա տոյտումքի , էկէր դօլայլըդլա եա-
թագտան դալդամաղ օլուր խէմ , օ եապանճը
մէմիէքէթինտէ քիմտէն խմտատ , վէ մէրհամէթ մէ-
մուլ խաէպիլիրիմ տէյիւ թէսավզուր էթմէյէ
պաշլատըմ : Թապիի , չարճագ . Մարճէլլինատաքի
պուլունան փամլիւա խաթրըմա կէլտի , օրատա քի ,
էվատամը կիպի օ դատար վագըթ պէրապէր եաշա-
մըշտըմ : Սէրիան պիր տատամ եօլատըմ Պալըգ-
ճըյը արաթտըմ , տէյէրէք քի իքի եապանճը սա-
պըդ միսաֆիրէրինին սիննենէ քիւչիւյիւ չէհիրտէ
բահաթտըլ օլմաղլա քէնտինի կէօրմէք իսթէյօր :

Խապէր օրայս կիթտիյինտէ Անտրէա վէ Պէր-
րօ պալըգտայըմը շլար . իհթիյար դատըն բազա-
րա պալըգ սաթմաղա կիթմիշ , եալընըդ էվտէ
կրաղիէլլա իլէ չօճուքլար վարըմըշ : Էվիմի պիլ-
մէտիյինտէն ուշաղը օրտա պէքլէտիպ , տէրագագ
քիւչիւք դարտաշլարընը դօմչուլարըն պիրինէ
թէսլիմիլէ , զավալը կրաղիէլլա , էն եէնի էս-
վապլարընը կիյինիպ ուշաղըն արտընա տիւշմիւշ
կէլմիշտի :

Ուսուլ իլէ օտամին գարըարնը վուրուպ կրա-
զիելլա իչերի կիրափի : Իլէրի տողըու գօշար ի-
քէն, պէնիմ սըֆաթըըմը, հալիմի կէօրիւր կէօր-
մէզ տուրտու, վէ աճըգլը պիր կէօդ իլէ իւղէ-
րիմէ նաղար էթտիքտէն սողըա, քէնսփի քէնսփինէ
ուսուլ բէրտէտէն, “նասըլ սօլմուշ, նէ՞ բէնկէ կէլ-
միշ, տէտի . պու գատար սայըսը ազ կիւն, ինսա-
նըն սըֆաթընը պու տէրէճէլէրտէ թէպտիլ էտէ-
պիլիրմիյիմիշ . . . ”

Պատէհու տէօնիւպ, “Էյ օ պիրի նէրտէ տիր
տէյի սօրտու, օտանըն էթրաֆընա կէօդ իւնիւ
կէզտիրէրէք :

— կիթտի, տէտիմ, վէ պէն պու շէհիրտէ
եալընըզ գալտըմ, եապանճըյըմ, վէ քիսնէմ եօդ :

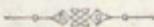
— կիթտի, տէտի վէ սիդի պէօյլէ եալընըզ,
սահիպսիզ, վէ հասթա հալինիզտէ՞ պըրագաը :
Հիշ սիդի սէվմէզմիշ էօյլէ իսէ, հիշ մէրհամէթի
եօզումուշ : Պէն սիդին պիրատէրինիզ օլայըտըմ,
պըրագըզ կիթմէզտիմ. Փագաթ եազըդ գարտա-
շընըզ տէյիլիմ, վէ սիդի թանըյըշըմտա փըր-
թընա կիւնիւնտէն պէրի աիր : ”

Թարիփ էտիպ աղնաթտըմ քի տօսթումուն
կիթտիյի վագըթ նամիզաճ օլմայըպ օնուն կիտի-
շինտէն պիր գաչ կիւն սողըա եաթաղա տիւշ-
միւշտիւմ :

— Լաքին նասը է , տէտի թամթլը պիլր թաղիր եօլունտա , նանը լ տիւշիւնմէտինիդ քի , ո կիտէն տօսթունուղտան պաշդա Մարճէլինատա տօսթլարընը վար տէյի : Լաքին պիլիրիմ , կէօրիւյօրում , տէտի էսվապլարընա պաղընարագ , պիլ ֆուգարա ատամլարը վէ պէօյէ սալթանաթլը էվլէրէ կիրմէյէ լայըգ տէյիլիդ . պիլի պուրա լարտա կէօրմէյէ պիլէ ութանըրընըգ . . . : Ամ մա զարարը եօդ , տէտի , կէօղլէրինի սիլէրէք , հաղարամթ տախի էթմիշ օլապալար , պիլ , լաղըմ օլան վագըթտա եինէ կէլիրտիք :

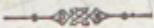
— Զավոլլը կրազիէլլա , ճէվապ էթտիմկիւլիւմնէյէրէք , Ալլահ էսիրկէսին պէնի օ տագիգէտէն քի , քէնտիմի սէվէնլէրտէն հիճապ էտէյիմ :

Պունուն իւղէրինէ , պիր խակէմիէ ալըպ , տէօչէյիմին եանընտա օթուրտու վէ թուլ միւտտէթ կէօրիւշտիւք : Հաղիմ վէ թամթլը սէսի , կէօղլէրինին պի կիւնահլըլը , ճէմալինին կիւղէլլիյի թրօչիտա ատասընտա րուեա կիպի կիչիրտիյիմ կիւնլէրի խաթրըմա կէթիրլրտի : 0 եանըմտա օթուրտապ , վէ պէն քէնտիմի տիյնէտիքնէ , իւղէրիմտէն իլլէթ կիտէյօր կիպի տոյարտըմտամտան չըդտըլըլըլլա քէնտիմի պուրուպ այալադալըպ եփւրիւյէսլիլէնէյիմ տէյի աղնարտըմ : Լաքին պոնունլա պէրապէր , եանըմտա հաւ

զըր պուլունմասընտա տախի , օ գաստար քէնտի ~
մի էյի տույայօրատումքի , գափիլ քէնտի իլէ պիլ ~
լիքտէ սըհհէթիմի տէ ալքակ կէօթիւրմէսին իչիւն ~
միւքեալէմէյի դապիլ օլտուղու դաստար ուզալթըր ~
վէ պին պէհանէլէր իլէ սաաթլարլա ալքդօրտում :

Օ կիւն ախշամա դաստար պէնի , պիր դարտաշ
մադամնտա դայըրտը . կիտիպ տը շարտան բօր ~
թուգալ ալտը , վէ պէյազ տիշլէրի իլէ պիր քէօ ~
շէսինին դապուղունու սըյըրարագ , սույունու
պիր դատէհ իչինէ սըգըպ պանա վէրիրտի : Պօ ~
ղաղընտան սիյահ դօրտէլա իլէ ասրլը պիր կիւմիւշ ~
միտալը վարըտը քի տախիմա կէօքսիւնտէ սագ ~
լարտը . նոու տա չըգարըպ դարիօլամըն բէրտէ ~
սինէ թօրլու իլէ իլիշտիրտի վէ պէնի դանտըրտը
քի պու աղիղըէսմին հիմմէթիյլէ բէք չարուգ ~
խասթալըդտան դալդաճադտըմ : Կագըթ դարա ~
րըյօր օլմաղլա , պիր չօդ տէֆա , տահա աճապ
պիր շէյէ միւհթաճըմ վար մը տէյիւ սուալ էթ ~
տիքտէն սօղլա , խողամ էթտի քի միւճէրըտ ա ~
զիզէ տուա էթմէզտէն օ կինէ ույումնյըմ տէ ~
յիւ , վէ դալդտը կիթտի :

Հագիգէթ , միտալըն հիքմէթիյլէ մի՞ օլտու ,
եօղուսա դըզըն երբագտան պէնիմ իչին էթտիյի
տուալար սայէսինտէ մի՞ օլտու , քէնտի չըգտըգ ~
տան սօղլա աղ կէչտի իւղէրիմէ պիր կէվշէքլիք

կելիու ույդոյա տալովմ:

Սապահ գալդարմսա , ույդունուն պէօյիւք
հասսէսինի կէօրմիւշ վէ էյինէ իտիմ: Եալընըզ
դալտըղըմտա , իլք կիւնէրիմ կիալի սըդըլաճաղը-
մը պիլտիյիմոէն , վէ պիր թանըտըղըմ թաֆթլը-
սէսի պիր տահա իշիթմէք արդուսիյէ թէշվիդ ո-
լարադ սօդաղա չըդարմ , վէ օրատա “ Գօրիդօլո ”
թապիր էթտիքլէրի պիր արապայա կիրէրէք տօդ-
րու Մարճէլինայա ինտիմ:

Պուլունտուգլարը եէրի պիլտիյիմոէն տօդրու
եօդարը չըդարմ , վէ պէնիզսիզ սըֆաթըմիա , Ասթ-
րիդօնուն իւղէրինտէ էօնլէրինէ տիքիւտիմ: Հէրսի
օնտա մէվճուտ ուտուլար եօրթուլուդ էսվապլա-
րընը կիյինսմիշ պէնի կէօրմէք իւղըէ վիդիթա-
յա կէմէյէ հաղըրանըրաբմըշ , վէ հաթթա ,
հէրսի պիրէր նէվ հէտիյէ թէտարիք էթմիշլէր-
տի . քիմինին էլինտէ պիր շիշէ իշեա ատասընըն
էն էյի պէյազ շարապլնտան , քիմինին էլինտէ
նար , քիմինին դուրու ինճիր , վէ քիմինին բօր-
թուգալ , պէօյլէնէ եօլա չըդմագ իւղըէ իմիշլէր :

Պէնի կէօրտիւքլէրիյլէ , հէրսի շաշըրտըլար վէ
շաղլըդ իշինէ տիւշտիւլէր . էկէր պիր էօզ պի-
րատէրլէրի , ուղուն եօլճուլուդտան տէօնիւպ կէլ-
միշ օլայըտը , պունտան զիյատէ սէվինճ տույմա-
յաճադլարտը : կրազիէլլա , սէվինճինտէն , ա-
վուճունտաքի բօրթուգալլարը էլինտէն տիւշիւր-
տիւ . վէ իքի էլինի պիրիալինէ չըրբարագ “ պէն
սիզէ տիւն տէմէտիմ միքի , պու միտալ հիրմէթլի
շէյ տիր , բէք շաբուգ հասթալ ըղընը տէֆի է-

տէր „ տէյի չըւըրըր , վէ մահզուղիցինտէն
պիր եէրտէ տուրամայրալ , պիր եանտան օ պիր
եանա սըչըրարար :

Պալըդճը վէ դէվճէսի , պէն քէնտիլէրինի թէրք
իտէլիտէն պէրի , էվտէ նէ կէշմիշ տէօնմիշ օլ
տուզունու նագլ էթտիլէր : Եէնի սանտալարը վէ
աղլարը բէք դատէմլի կէլմիշ . հիչ պիր սէնէ
Անտրէա օ դատար պօլ պալըդ թութմամըշ ը
մըշ . իհթիյար դարը , էվինին դարուտունտա պա
լըդլարը սաթմայա եէթիշէմէյօրմուշ :

Կրաղիէլլայա կէլէրէք , օ տա , պէն կէօրմէ
յէլի մէրճանճը եանի մէրճան իշլէյինիսի օլմուշ
տու : Օ թարիխպէրտէ , իթալեանըն էն միւհիմ
իշլէրինտէն , թիճարէթ վէ դէնկինլ իքլէրինտէն
պիրի մէրճան ֆապրիդալարըյըտը : Տիւնեանըն էն
իլէրտէ ֆապրիդասը տախի նարօլի շէհրինտէ
պուլունմասըյլա , կրաղիէլլանըն պիր տայըսը տա ,
օ ֆապրիդատա իշճի ուսթասը մագ.ամընտա էրէ
յի իլէրտէ վէ նաղարտա մէմուրլարտան պիրի օ
լուպ , մէրդումուն խտարէսի թահթընտա էրքէք
վէ դէնանտէն քիւլլիյէթլի իշճի պուլունմագտա
յըմըշ : Պու ատամըն հալի իտէ էրէյի սըրասըն
տա , վէ ֆապրիդանըն իշինտէ տէ նաղը վէ նու
փուտու կէչէր պիր դաթ օլմաղլա , պիր եօլուլա
եէկէնի կրաղիէլլայը իշճի նամըյլա եաղտըրըալ ,
մէրդումէյէ պիր տէ քիւչիւք մաաշ թախախս իթ
տիրմիշտի : Պիր կիւն , պիր դաչ բարչա մէրճան
ալըալ , լաղըմ օլան ալաթէր տէ պիրլիքտէ օլա
րագ դուլիպէյէ կէլմիշ , իշլէմէսինին ուսուլինի

եէկէնինէ էօյրէթմիշ վէ օնտան պէրիւ , լաէնդա-
թի էվէ իշ եօլլամատայրմը շ :

Պու թախսիս օլան մատչա հէրսինտէն զիյատէ
սէվինմէտէ իտիլէր . վէ էվին իհթիյարլարընըն
դավլիննէ շիմտիլիք դարտաշլարընըն էսվապը
վէ պօղաղընը դայրըապիլիր օլմասը շէօյլէ տուր-
սուն , իլէրտէ տէ մուհապպէթ էտէպիլիրսէ , օ
վադըթ տաքէնտինին ճէհէզինէ էլվէրիր , տէրլէրտի :

Պալըդճը , դէվճէսի վէ Պէրրօ , տայիմա իշլէ-
րիյլէ մէշդուլ օլտուգլարընտան , կրազիէլլա էվտէ
դալըպ քիւչիւք պիրատէրլէրինի դայրմայա մէճ-
պուրուտու , վէ պունուն իչին իտի քի , դըլ ֆապ-
րիդայա կիտէմէյիալ մէրճանը էվտէ իշլէրտի :

Տայըսը , էքսէրի , ֆապրիդայը թէրք էտէմէ-
տիյինտէն , ախշամլարը իշնիլէր տադըլտըդտան
սողըա , եիրմի եաշընտա օլան պէօյիւք օղլունու
եօլլայըպ , կրազիէլլանըն էլինտէն չըգան իշլէ-
րէ նազար էթտիրիր , վէ չարդլարը դուլլանմա-
սընըն եօլունտա տահա պիր իլէրի կիթմէսինէ
ճահտ վէ տէվամ էտէրտի : Պունլարլա պէրապէր ,
եինէ օղլունուն վասըթասըլյա , պիրազ տիւղ օ-
դումագ , եազը եազմագ , վէ բադգամ տէրսի տէ
վէրտիրիրտի :

Պու կէնճ տախի , ֆապրիդատա էքէյինէ պիր
իշնիյիտի . վադաա թապիյաթճա էյի , ուսլու վէ
հազիմլաքին զիհիննէ զայըփ վէ քէնտի թօրալ
պիր տէլիդանլըյըլը :

Կրազիէլլա եիւղիւնիւ էօթէյէ տէօնմիւշտիւ
իհթիյար դարը կիղլինէ պանա շէօյլէ տէտի .

“ումարըմ քի կրաղիելլամըղըն ոլու եէնի մէշ-
ղուլիյէթի հէմ քէնտինին, հէմ կէնճ ուսմթասընըն
խայրընա թէպտիլ օլաճադ տա, շիմոի հօճա չը-
ղըրազը ըմզ զաթ պիր կիւն շակիրտինին էօնիւն-
տէ գուլ ու քէօլէ օլաճադ : ”

Սէֆիլ պէօյլէ ումուտ էտէրտի լաքին, պէն
պիլիր իտիմ քի կրաղիելլա օ էֆքեարլարտա տէ-
յիլ իտի :

Հիւնէրլէրինի աէյր էթտիրմէք իւղրէ, գըզ
էլիմտէն թութուալ, պէնի քէնտի օտասընա կէօ-
թիւրտիւ : Հէբսինի թէմիզճէ, բամպուդլարա սա-
րըլը օլարադ, մուգավալար իչինէ տիզմիշ իտի :
վէ տահա պիր էյի, ուսմթալըղընը կէօմէրմէք
իչին, պիրաղ վագըթ տա կէօզիւմիւն էօնիւնտէ
իշլէմէք իսթէտի : Քէնտի թէզկեահընըն պաշը-
նա կէչիալ օժուրառու վէ պէն տէ դարշընա կէ-
չիալ, չարդըն թէքէրլէյինի, այաղընա չէվիրմէ-
յէ պաշլատըմ : Պու իշտէն հաաըլ օլան ինճէ րէմ-
պէ թօղլար արա սըրա ուչուալ սուրաթընըն վէ
սաշլարընըն իւղէրինէ դօնարադ կրաղիելլայը
թէմպէլէթտիրիրէր իտի : Գահդահա իլէ կիւլէ-
րէք, գալդտը եիւզիւնիւ սիլինտի, վէ պաշըն-
տաքիւլի տէ սիլքինտիյինտէ պէնիմ իւսմթիւմ պա-
շըմ թէմպէ թօղլա տօլուու :

Իշլէ պէօյլէ թըփըլնա էյլէնճէլէրլէ, տէլի-

Եիքլէ կիւնիւն նըսֆը կէչմիշտի , դալզըալ էվիմէ
կիթմէք հալա խամբըմըն քէօշէսինտէն պիլէ կէչ-
մէղտի : Էօյլէն թասամընը պէրապէր էթտիք : Կիւ-
նէշ եիւղիւ կէօրմէք , թէմիզ հավա ալմագ , էյի-
տէն իշտահըմը աշմըշ վէ դուվվէթիմի եէրինէ կէ-
թիրմիշ իտի : Էօյլէնտէն սողըա , Ասմբըիդօնուն
իւղէրինտէ օթուրուալ , պալըդճըյըլա պէրապէր
պիր դուրու աղ մէրամէթ էտէրէք վագըթ կէ-
չիրտիմ : Կրաղիէլլա զայրէթլէ , իշէրտէ , օտա-
սընտա չալըշըրար , վէ չարդընըն պիր դարար սէ-
սի դուլաղըմըզա կէլիրտի : Արատա սըրատա կէ-
լիր կէօրիւնիւր , սաշլարընըն թօզունու պալքօն-
տան սիլքէք կիտէրտի . պիրիպիրիմիզին կէօզիւ-
նէ պագարտըգ , եախօտ պիր իքի չիֆթ լագըր-
տը էտէր , եա եալընըզ պիրիպիրիմիզէ կիւլէք
կիւլիւմսէրտիք , օ դատարը քիփայէթ էտէրտի :

Պիլմէզ իտիմքի նէ սէպէպէ իտի , լաքին կը-
րաղիէլլանըն պուլունտուզու չաթընըն ալթընտա
պուլունտուզում էսնատէ , դալպիմտէն քէնտիմի
սէֆալը ֆէրահ վէ մութլուլու տույարտըմ : Պազը
տէֆա , պահճէնին տուվարընտա պիթմիշ օլան քէօք-
լէրէ , վէ եախօտ էվին տուվարընըն արալըդլարընտա
եռուվալարընը դուրմուշ օլան դուշլարա պիլէ հաս-
ըէթ չէքէրտիմ , օ ֆամիլեա իլէ պէրապէր վէ օն-
լարըն դուլիպասընըն կէօլկէսինտէ եաշլարտը :

Կիւն ախշամ օլույօր տէյիւ կէօրէրէք կէօյնիւմ
դըըըլար . դալպիմ քէտէրլէնտի , ախշամ եինէ
լոգանիմամա տէօնմէլ կիւն տէյիւ տիւշիւնէրէք :
Դու տէրտիմի , հէրսինտէն էվվէլ կրաղիէլլա

չագար, վէ պիր չարէսինի արամագ իչիւն, ուսուլ
իէ, պէօյիւք վալիտէսինին գուլաղընա բըսըլ-
տանաը :

Պունուն իւղէրինէ իհմիյար դատըն թարա-
ֆընան պանա տավէթ չըդար : “ Նիչին պիզի
պէօյլէ պըրագըյօրսուն տէմէյէ պաշլատը, եէ-
մէյիմիզ ֆուգարա նաֆագասը տըր, եաթաճագ
եէրիմիզ սէֆիլ տիր, լաքին էկէր դանաաթ վէ
թէնէզդիւլ էտէրսինիզ պիզէ պունտան պէօյիւք
էյլէք վէ շէրէֆ էթմիշ օլամազաընըզ : Եյի տէ-
յիլմիյիտիք պէրապէր Բրօչիտատա, նիչին շիմտի
պիզտէն ուղագ գաշայօրսունուզ, անասընը գայա
էթմիշ զավալլը գուշ եալրուլարը կիալի եռովա-
տան եռովայա նիչին տօլաշը ըսընըզ, կէլին եանը-
մըզա, ըէֆիգինիզ կէրի տէօնիւննէյէտէք, գու-
լիպէմիզ, պաշընըզը եաղմուրլարտան հըֆզ է-
տէր :

Զօլուգ չօճուգ վէ պալրդճը, հէրսի իւղէրիմէ
տիւշմիւշ եալվարը ըլարտը, պաղը պէհանէլէր
կէօսթէրէրէք պիրաղ վագըթ կէօյա ըսրար էթ-
տիմ : Կրազիէլլա հիչ սէս չըդարմազըտը, եալը-
նըզ կեահ ելուղիւմէ վէ կեահ եէրէ պագարագ,
սասլը ըսըլլըլլըլլա, աղղըմտան չըդաճագ ճէվա-
պա պէքլէրտի :

Թէքլիփի դապուլ էթտիյիմի կէօրտիւքտէ,
սէվինճէ էլլէրինի պիրիպիրինէ չըրբարագ, սէ-
րիան տըշարը գօշտու :

կրազիելլա , պիրատէրի Պէրբինօյու չըղըրըպ
պէրապէրծէ տէրագապ մէրճան օտասընտա պու-
լունան պաղը ու փագ թէֆէք էշեալէրինի , եա-
թաղընը , պօյաղը թահթա իլէ չէրչիվէլէնմիշ
քիւչիւք այինէսինի , բիրինճ դանտիլինի վէ թօր-
լուլարլա տուվարա իլիշթիրիլմիշ օլան պիր գաչ
աղիղէ բէսմիերինի վէ մէրճան ավատանլըդլարընը
չօճուղլարըն օտասընա նազլ էթտի : Փատէհու
գույուտան սու չէքիպ , ավուճլարըյլա օտայա սէր-
բէրէք մէրճանըն թօղ վէ գըըընթըլարընը տիգ-
գաթլա սիւրիւրիւապ թէմիղլէտիքտէն սողըա ,
Ասթրիդօնուն իւղէրինտէ պուլունան չիչէք սագ-
որլարընըն իչինտէն այրըրապ հէրսինտէն զիյատէ
եէշիլլէնմիշ օլան բէղէթա սագսըլարընտան իքի
տաէթ կէթիրիպ բէնճէրէմին էօնիւնէ գօտուլար ,
էկէր Զէգգօ , նըշանլարնը ալըպ ախշամ բէտէ-
րինին էվինէ կէօթիւրէճէք օլսա , պէլքի կէլին օ-
տասընը պու գատար իհթիմասիա թէմիղլէյիպ
տօնաթմաղլարտը : Պէն տէ կիւլէրէք քէնտիլէրի-
նէ եարտըմ էթտիմ :

Օտամ հաղըր օլտուգտան սողըա , Պէրբօյու
վէ Պալըգճըյը պէրապէր ալըպ չարչըյա էնտիմ :
Օտամ իչին պիրաղ էշեա իշթիրա էթտիմ , պիր
տէմիր Գարիօլա , պիր իքի իսկէմիշ , պիր օտոն
սուփրա վէ սայիր , գուսուր լազըմ օլանլար , լո-
գանթմատա գալան սանտըլըմտա մէվճուտ իտի :
Պունլարը էվէ կէօնտէրտիմ :

Նախագամ, վէ օտամըն քիլասը իչին, փամկը-
եայա, այտա քիւշիւք պիր իւճրէթ վէրէճէյիմի
թէքլիֆ էտիպ բէք չոդ իսլրամլարտան սօղրա
գապուլ էթտիրտիմ: Կէօրտիւմ քի պէնտէն թիւ-
ճարէթ իթմեք արզուստնտա օլմայըպ, հաթտա
հալլէրի միւսաստէ իթմէմէովյլէ պէնի պիլա իւճ-
րէթ էվլէրինէ միսափիր գապուլ էտէմէտիքլէրին-
տէն տօլայը մնահծուպ օլուրլարտը:

Օ կիճէ պիր աղըը վէ րահամթ ույգու ույու-
տում, սապահ օյանտըմիսա, օտամըն պիր գըրըգ-
րէնճիրէսինտէն, սէրչէլէր իչէրի կէլմիշ, եաթա-
ղըմըն էթրափընտա տօլաշմաստայըրտըլար, գար-
շըրի օտաստա կրաղիելլա, շարդը չըռըրըը վէ
մադամըն ահէնկինէ ույտուրմուշ ալաթընըն թէ-
քէրլէյինի շէվիրմէտէ իտի:

Բառուսիլիրսո տաղընըն էթէյինտէ վէ Մար-
ճէլլինա բիաշասընտա իսքեան էթմէտէ օլան չա-
մաշըրճը գարը վէ պալըգճը դուլիպէլէրինին
պօսթմանլարընա պադան բէնճէրէմի աչտըմ:

Էվին պու թարափընտան, սէֆիլ ահալինին
պօսթմանլարընտա եալընըլ պէօյիւք տօլապը գու-
յուլար կէօրիւնիւրտիւ քի պիր մէքըէպ տէօնտիւ-
րիւսլ, զայրփ օլան լահանա վէ շալկամ քէօքլէրի-
նէ սու թէվճիհ էտէրտի: Քէօյլիւ գարըլարը,
պիր իլիմօն աղաճընտան տիկէր պիր իլիմօն աղա-

ճընս իր պաղլամբ շօլարագ իւղերինէ չամաշըր սէրիալ դուրստուրլարտը : Պօսթանլարըն իշխանէ պուլունան սէյրէք քիւչիւք էվլէրին չաթըլարըն իւղերինտէ պիր դաչ պէյաղ կէօմիքըլի չօ ճուդլար կէօրիւնիւրտիւքի , քիմի օյնար վէ քիմի աղլարտը : Պու դըսաա նէղարէթ , շէհիրտէ կէօրտիյիւմ եկւքսէք էպնկյէլէր վէ իշիմտիյիմ ինսան շամաթալարընա ըռուպարէն բէք լաթիֆ վէ միւֆէրըին կէօրիւնտիւ պանա : Աթէշ , թօղ վէ տիւման ալըր իքէն , շիմտի խալիս հավա ալըրտըմ : Շէհիրտէ , դուլաղը թաճիղ իտէն վէ զիհինէ պիր տադիգէ բահամթ վէրմէյէն արապա կիւրիւլթիւլէրի , ինսան դըրլըշը վէ նէվ պէ նէվ շամաթալար եէրինէ , շիմտի խօրօղուն սէսինի , եարրագլարըն խըշըլթըլընը , վէ տէնիղին սօլուղանլարընը իշիտիրտիմ :

Պէն պու սէյր իլէ մէշդուլ օլմատա իքէն , Պէրբօ տէֆա տէֆա օտամա կիրիալ պիր շէյէ իհաթիյաճըմ օլուալ օլմատըլընը սուալ էթափտէն սողրա , սապահ դահվալթըր օլարագ իւղիւմիւլէ եքմէք կէթիրիալ եաթաղըմըն իւղերինէ դոյտու : Գըրընթըլարը վէ չէքիրտէքլէրի դուշլարա աթարագ նաֆագամը իտիպ , էօլէն իւսթիւ տավը բանըպ դալդարմ :

Պէնիմիշխն , շիմտիրի էօմիւմտէն բահամթ , պունտան մութլուլու էօմի օլամաղըտը : Պաղլարը իշխն նէ միւշքիլ շէյ տիր զէրըէ դատար մութլուլուդ պուլմագ : Էյիտէն աղնատըմքի նէդատար պու ճիհանտէ շաղլըգ վէ մահզուղիւ

յէլժ ալթունս միւհթաճ տէյիլ տիլր : Այալթաւ
նախ իլէ , մութլուլուգ պիրիպինտէն պաղլը շէյշ-
էր տէյիլ աիր : Եյի աղնատըմ քի թօրպա թօր-
պա ալթուն իլէ էլէ կէչիրիմէյին մութլուլուգ մէ-
կէր պիր դաշ ատէթ պաղը սիքքէ իլէ տախի ա-
լընապիլիրմիշ , էկէր քի ճէնապը Հաղդ օ մութ-
լուլուզու նէրէյէ սաղըամըշ , նէրէտէ կիղլէմիշ օլ-
տուզու պուլունապիլիրմէ :

Իշթէ պէօյլէճէ , սօն պահար մէվսիմինին սօն
սցլարընը , վէ դըշ էյետմընըն խպթիտալարընը տա
կէչիրտիմ : Հավալար հալա պէրրադ վէ կիւղէլտէ-
վամ էթմէտէ խտի : Լաքին դըշ իչինտէ խտիք , վէ
մէվսիմին խթիղասընճա պալըգնը իլէ Պէրբօ տէ-
նիղլէրէ սալմայա ճէսարէթ էթմէմէտէ խտիլէր .
Եալընըլ դըյըլարտա վէ քէօրֆէղլէրաէ աղըա-
րընը աթըալ , վէ թութապիլուիքլէրի ավը ֆիւ-
րուխմ իլէ , հասըլ օլան պէտէլի էվին ումուրը
խտարէսինէ գուլանը ըլարտը : Կրաղիէլլա էլ հիւ-
նէրլէրինտէ թէրագդի էթմէտէ վէ կիւն պէ կիւն
քէնախի պէօյիւմէտէ վէ կիւղէլլէնմէտէ խտի : Եէ-
նի զէնաաթընտան հասըլ օլան վարիտաթընը , հէր
հաֆիմա խիթամընտա տայըըը կէթիրիսկ պիղզաթ-
քէնտի եէտինէ թէոլիմ էտէրափի : Գու թէրաքիւմ
էտէն ագճէսինին պիր մըդտարըյլա , դըզ միւ-
ճէտուէտէն պիր թաղըմ քէնտինէ էլաղիսէ թէտա-

Քիք էթմիշ խտի : Բաղար կիւնլէրի ոլունլարլա գուշանրպ , սաչլարընըն արաարնա պիր դըլմըզը նայչիչի աօդուլմուշ օլարագ , կիւնէշին շաֆդընտա հիւնիւ էտա իվէ պալդօնտա տօլաշըպ , քիլիսէնին գամբանա սէսլէրինէ պէքլէրտի : Օ հալտէնազարըմ քէնտինէ տէյտիքճէ հէնիւղ իլք տէփա պիր եապանճը գըզ կէօրիւյօրում կիալի եէնփաէն խայրան օլուրտում :

Պաղը տէփա տախի թառւս գուշունտն կիւնէշտէ չաթըլար խզէրինտէ քէնտինի պէյէնէրէք կէղինտիյի կիալի , օ գուշանմըշ հալինտէ օտամբն էօնիւնտէն կէշիալ տէօնէրտի : Լաքին պէնիմ քէնտինէ պադարդըմը կէօրտիւքտէ , պու էլալիաէ իվէ օ գատար տիլպէր կէօրիւնմէսանտէն շէրմ վէ հինապ էտէր կիալի , դըզարարագ ֆիրար էտէրտի :

Քէնտի գըզ աղլանլէրի վէ եախօտ զէդդօ կէշիալ կրազիէլլայը պէրապէր ալմատըլարը հալտէ , էքսէրի բաղար վէ եօրթու կիւնլէրինտէ պէնալըպ քիլիսէյէ կէօթիւրիւրտիւմ : Մէրգումէ , իչէրտաէ այնինի իճրա իթմէքտէ օլսուն , պէն տըշարըսնտա նէրտիվէնին խզէրինտէ օթուրուր գուտտասա պիթինճէյէտէք քէնտինի պէքլէրտիւմ : Տուալարը խիթամբնտա չըդաճաղը վագըթ , պէնիմ պիր հէմշիրէմ վէ եախօտ նըշանլըմ չըդաճագ կիալի , պիր թարդ քիալը իվէ տիրիւրէք

այադտա պէքէր վէ կէրէքիէնճ կէմիճիլէրին վէ
կէրէք ճէզիրէնին պիլ ճիւմէ ահալիսինին կրա-
զիէլլայը կէօրտիւքէրինաէ չըգարարդլարը թէ-
հայեիւր սէսէրինի տիյնէրտիմ: Հէրսի մէրգու-
մէնին տէօնիւշիւնիւ կէօզէթէր վէ կէօրիւն-
տիւյիւյլէ պիր պիրէրինէ իշարէթէր վէրիլիր-
տի: Լաքին կրազիէլլա, սօն խաչընը չըգարա-
րագ գարուտան չըգըշընտա, տէրագապ կէօ-
զիւյլէ օլտուղում եէրի պուլուպ, նէրտիվէնին իլք
գատէմինտէն թաթէր պիր թէպէսսիւմլէ էնէր վէ
նազարընը ասլա էթրաֆա գալտըրմայարագ, սէ-
վինճէ տօղըու պանա գօշարտը:

Իշթէ պէօյլէ եօրթու կիւնլէրինաէ կրազիէլ-
լամը քիլիսէլէրէ կէօթիւրիւրտիւմ, զաթէն քէն-
տիսի պու էյի վէ սէվապլը էյլէնճէլէրտէն պաշգա
պիր էյլէնճէ թանըմազտը: Սայիր իշ կիւնլէրի էվ-
տէն տըշարը չըգմազտը: Պէն տէ էքսէրի, օնու
կէօթիւրտիւյիւմ կիւնլէր, կէօզէրէ աճայիպ պիր
շէյ կէօրիւնմէյիմ վէ օնուն գարտաշը զանն էթ-
սինլէր իչին, կէնճ պալըգծըլարըն դըւըլընը ան-
տըրը պիր էսվապ կըյէրտիմ:

Պէն տէ եինէ քէնտիմի էսքի էյլէնճէլէրիմէ վէր-
միշտիմ: Օդոյուալ եազմատան, վէ կրազիէլլայը-
լա կէօրիւշմէտէն պաշգա պիր սէվասամեօղուտու:
Պօշ վագըթլարըմտա, իլք տույկուլարըմը կէրէք

քէնտի լիսանըմիա կէրէք իթալեան լիսանըյլա շիւ
իրէ ալմայա չալը շը բարմ: Գալպիմէ չէօքէն ա-
շը ըլը ըդլարտան , թահրիր վասիթասըյլա խէլաս օ-
լաճաղըմ կիպի տույարարմ: Լաքին իդապալ իմտէն ,
տույկուլարըմ , գուվլէթ վէ գուտրէթիմտէն էվ-
վէլ գօշարար : Շէօյէ քի , պիր չօդ զահմէթլէրլէ
մէյտանա կէթիրմիշ օլտուղում պիր պէյիթի , ի-
քինճի օդույուշումտա թահսին էտէմէյիպ հիտ-
տէթլէ երթարարմ: Նէշէ նէշէ տէֆալար իլք
ախշամքի տուկու վէ տիւշիւնճէլէրիմին գըրըն-
թը լարընը , էրմէսի սապահ նարօլի տէնիդինին
ըիւղկեարլարը վէ տալկալարը ալըր կէօթիւ-
րիւրափիւ :

Պաղը կիւն ատի վագըթտան զիյատէ օտամտան
չըգմաղա կէճիքտիյիմ հալտէ , կիդլիճէ կրազիէլա
օտամտա կիրէր էնքոէմտէն այագլարընըն ուճույլա
եխւքսէլէրէք ումուղլարըմին իւզէրինտէն նէ եաք-
տլըրմը կէօրմէյէ ճահտ էտէրտի : Հիչ պիր չէյ
աղնամայարագ պիր միւտտէթ պագտըդտան սօղ-
րա , արանսըդըն , էլ իմտէն դալէմիմի , վէ եախօտ
բանդօմտան քիթասպըմը աշըրըպ գաչարար : Էնք-
սէսինտէն գօվալարարմ . հիտտէթ կէօսթէրիրտիմ ,
գարշըլըդ կիւլէրտի . գապահմընը ափվ էտէր-
տիմ , օ հալտէ տախի , քէնտիսի ինֆաալ կէօսթէ-
րիրտի :

“ Ա՛յս . նիշին շու էսքիմիշ քեաղըտ բարչալա-
րը գատար տա ագլըմ եօդ աճապ , տէրիտի . օն-
լար տախմա սիզէ նագլ էտէճէք շէյ պուլուր , էյ-
լէնտիրիլիր , վէ սիզէ քէնտիսիլէրինի սէվտիրիրլէր :

Քիմէ թէտարիք էտէրսինիդ օ ուզուն մէքտուալլա-
րը քի , սապահլարը տէնիդին բիւղկեարլարընա
սաւը վէրիրսինիդ : Նէ՞իչին քէնտինիդի պու դա-
տար խըրբալարընըզ , պագըն պէնդինիդ եինէ
նասըլ սօլմուշ : Պէնիմիլէ սէօյլէշմէք տահա թաթլը
տէյիլ մի աիր աճապ քի սիյահ չըդկըլարլա դա-
րարմըշ քեազլարը պանա մուրաճճահ թութուպ
պէնտէն զիյատէ օնլարա միւրաճաամ էտէրսինիդ :
Հիչ տէյիլ իսէ պէն եիւղիւնիւղէ պագարըմ , պէն
տէտիյինիդի աղնարըմ : Հայր՞ֆ , քէշկէ պու քեա-
զլարը դատար շէյ պիլէյիտիմ , պէն տափի պիւ-
թիւն կիւն սիուկը կէօրիւշիւր , վէ հէր սուալիւ-
նիդէ ճէվապ վէրէպիլիրտիմ : Պարէ օ վագըթ օն-
լարա պագմայա միւհթաճընըզ գալմայարագ , հիչ
տէյիլ իսէ կէօղլէրինիդի եօրմազ վէ գանտիլինի-
դին եազընը տափի էքսիք եագարտընըլ : „

Պունլարը տէյէրէք քիթապլարըմը վէ դալէմի-
մի թօրլար սագլարտը , վէ գուլլանտըլըմ պա-
լըդնը պօնէթասըլլա պէրապէր , դըսսա ճագէ-
թիմի կէթիրիբ , խլրամ էտէրտի քի չըդրապ կէզի-
նէյիմ : Պէն տէ , վագաա կէօյնիւմ իսթէմէյէրէք ,
լաքին քէնտինի սէվմէմ իլէ իթաամ էտէրտիմ :

Պ Ա. Պ Ը Ը Ա. Պ Ի Ա.

Շէհիրին տը շարըսընտա ուղագ մահալլէրէ կիւ
տիպ քէօյլիւ քլէրտէ վէ քէօրֆէղլէրտէ կէզինիր
տիմ, լաքին շիմտի, Նարօլիյէ ավտէթիմին իլք
կիւնլէրի կիալի կէղմէլէրիմ քէտէրլի օլմայուագ,
տէրեալէր, տաղլար վէ մավի կէօքլէր սէյրիյլէ
ֆէրահ էտէրտիմ։ Եալընըղլըդ տոյկուսու ար-
թըդ պէնի թաճիղ էթմէյիալ հաթթանէրէյէ կիւ
տէճէք օլսամ, խաթրըմտան չըդարամաղտըմ քի-
իղտիհամըն վէ չէօլլէրին իչինէ տախի կիրիշաէմ
պիր չէշմ պէնի դօվալար վէ եատըմիա մէմըու օլան
պիր եիւրէք հնտիշէ իլէ ավտէթիմէ պէքլէր տէ-
յիւ։

Իհթիյար դատընըն մուգատտէմ դուլլանտըդը
թապիր կիալի, եապանճը եուվալար էթրաֆընտա
էօթէն եավրու դուշտէյիլ իտիմ արթըդ ։ Շիմտի
ծնուն մուղայիրի պուլունտուղու աղաճըն տալըն-
տան ուչուալ ուղագլարտա կէզինէն լաքին քէնտի-
եուվասընըն եօլունու թանըյան դուշա պէնպէր-
տիմ։

Ծէֆիդիմ պէնտին այրըլալը, դանն էտէրտին քէ-

օլան մուհասպէթիմի տէ կրազիելլայա տէվը
էթմիշ իտիմ։ Պու գըղա, եիւրէյիմի պաղայան
մուհասպէթ, ըէֆիդիմէ օլան մուհասպէթտէն
տահա պիր պաշգա վէ թաթլը եօլտայրար։ Պիրինի
իւլֆէթ վէ ալըշըլըդ մինասիպէթիյլէ գաղան-
մըշարմ, լաքին տիկէրի պէնտէ քէնտի քէնտինէ
տողմուշ վէ պէնիմ քէնտի իրթիղամ իլէ հուսուլէ
կէլմիշտի։ Պէն օնույլա մութլույուտում, օ տա պէ-
նիմ իլէ օլտուդու վագըթ մութլույուտու։ Պու ճիւմ-
լէ իլէ կրազիելլայա պաղանմամ պիր սէվտա կիպի
պաղանըշ տէ յիլիտի կիպի զանն էտէրտիմ, չիւնքի
աշըդլար վէ նըշանլըլար կիպի իւզէրիմտէ գըս-
դանճլըդ էսէրէրի եօլուտու։ Եալընըդ ճանտան
պիր տօսթ կիպի, հալտէն աղնար պիր ահապապ
կիպի, պիր գըդ գարտաշ կիպի սէվէրտիմ։ Պէն-
տինին պէնիմ իլէ օլան մուամէլէսի տախի թըպդը
պու եօլտայրար։ Հիշ քէնտինի սէվտիրմէք, պէ-
յէնտիրմէք վէ կէօդիւմէ էյի կէօրիւնմէք իշին
չըրբընամաղտը, կիյինիպ գուշանմաղըտը։ Նասըլ
քի պիր գըդ, քէնտի պիրտէրինէ կիւզէլ կէօրիւն-
մէյէ շալըշմաղսա, էօյլէ տէ կրազիելլա պանա
կիւզէլ կէօրիւնմէք հալէսինտէ տէյիլ իտի։ Պիր
միւտտէթտէն պէրիւ արթըդ պէյնիմիզտէ խէյփ
վէ իհթիրազ եօլուտու։ Պիր տէլիդանլը իլէ պիր
կէնճ գըդըն պիրիպիրիյլէ օլան իւլֆէթինտէ տիդ-
գաթ օլունան քէօչէլէր պիզտէ գալմամըշտը։
Զօդ տէֆա սապահլարը, օտամըն գարուսու-
նու աշըդ պուլուպ, պիլա ֆիւթուր իչէրի կիրէր,
իսքէմէ իլէ գարիօլամըն պաշընտա օթուրու-

տու : Պէն տէ պունա մուգապիլ, եաղմուրլու, վէ չամուրլու հավալարտա, տըշարը չըդմայաճագ օլ տուզում հալտէ, իյատէի վիղիթա կիպի օնուն մէրճան օտասընա կիտէր, սաաթլարլա պէրապէր օժուրուրտում, վէ պիր հօճա կիպի պանա հիւնէրլէրինի կէօսթէրիր վէ էօյրէտիրտի :

Ախշամ, օնուն մուզայիրի, պէն հօճա օլուր տում վէ օ շակիրտիմ օլուրտու . քէնտինէ պիրազ եաղմագ վէ օգումագ էօյրէտիրտիմ : Օ պիր թօքալ հօճասըյա եանի տայըսընըն օղլույլա, հէր նասըլըսա իլէրի կիտէմէմէքտէ իտի : Պունլարըն տէրս ախշամըարընըն նըսֆը կիւլմէք վէ էյլէնմէքլէն կէչէրտի : Պիշարէ հօճա կրազիէլլանըն կէօզլէրինէ պիրազ զիյատէնէ գաբըլմըշ օլմազլա, թէքտիր եօլունա պիր շէյ իխթար էտէմէտիյի շէօյլէ տուրսուն, գափիլ քէնտինէ կիւնճէնմէսին իշխոն հիչ խաթրընտան չըդամայըպ, հաթտա գըլլըն իսթէտիյի վագըթ տէրս վէրիր վէ իսթէմէտիյի վագըթ պիր քէօշէտէ սինիպ պապասընըն պալըգ աղլարընըն մէրամէթի իլէ վագըթ կէչիրիրտի : Պու զավալլը թօքալ հէր շէյէ բազըյըտը, էլ վէրիրտի քի, կիթտիյի սաաթտա կրազիէլլանըն պիր կիւլիւմնէյիշինի վէ թաթլը սէսկըլէ պիր « ատտիօ » տէյէրէք վէտալաշմասընը իշխտէյիտի :

Պէնիմ տէրսխմին վագթընտա, փագաթ, պէօյէ տէյիլիտի . հէր շէյ պիր գանուն վէ նիզամ թահթընտայըտը : Զավալլը գըզ, եանըմտա պաշը, սիւքիւթ իշինտէ, գըմըլտամայարագ

ստաթլարլա չալըշը ըըտը . կէօրիւրախւմ քի էլին ~
տէն կէլէնի , պիր աղ շէյ էօյրէնմէք իչին , ափ ~
ըիդ էթմէղ իտի : — Օդումագ էօյրէթախիմ վա ~
գըթ , գոլունու օմուզումա տայատըր , քիթապըն ~
իւսթիւնտէ բարմաղըմն կէօսթէրտիյի եէրէ տիդ ~
դաթլա պադար , հարֆլարը պէնիմ իլէ պէրապէր ~
հէճէլէր իտի . եաղը տէրսի վէրտիյիմ վագըթ տա ,
դալէմի թութմուշ օլան քիւչիւք էլինի , ավո ~
ճումուն իչինէ ալըր , ալըշորն իչիւն էօյլէ եադ ~
տըրըրտըմ : Պիր եաղնըշ էթտիյի հալտէ , սահի ~
հէն պիր եապանճը հօնա կիպի , թէրոլէր , տարը ~
լըրտըմ . հիչ սէս չըդարմաղ եալընըդ քէնտի զա ~
թընա հըրսանըրտը քի սէօյլէտիքլէրիմի որըրալը ~
եաբմոյա միւքթէտիր օլամայըրպ թաղիրէ միւսթա ~
հադ օլուրտու : Պաղը տէֆա , տէրոլէրինի պէճէրէ ~
մէյօր օլուուղու վագըթ , հիտաէթինտէն աղլամագ ~
քէրթէլէրինէ կէլիր իտի . օ վագըթ , սէսիմի էն ~
տիրիպ , եիւրէք վէրիրտիմ : կըսէրի տէ , էյի պիր ~
շէյ եաբմըշ օլուուղու վագըթ , կիւնահող կէօդ ~
լէրի մէսէրրէթ շուլէլէրիյլէ բարլայարագ , հէր ~
քէյփտէն զիյատէ , պէնի խօշնութ էտէպիլմիշ օլ ~
մասընա քէյփէնիրտի : Պու զայրէթինէ պէտէլ պիր ~
միւքեափաթ օլմագ իւղըշ պէն տէ , քէնտի օ ~
դատար թահսին էթտիյի Բոլ է կիրմինի քիթա ~
պընտան վէ պաղէն “ կըմինի ” նամ գըդըն չօպան ~
լարլա քէօյլիւքլէրտէ եաշայըշընը վէ եախօտ իքի ~
աշըդըն դաթը իւմիտ հալէրինի նադլ էտէն ~
թասսօնուն օ կիւզէլ պէյիթէրինտէն պիր դաշ ~
սահիֆէ օդուր թէրճիւմէ էտէրտիմ : Պու շիիրլէ ~

ըին ահէնկի քէնտինէ բէք խօշ վէ միւէսաիր կէն-
լիրտի , վէ պէն թէրճիւմէմի խիթամ էթտիքտէն
սողրա , տահա , ուզուն վագըթ կեահ աղլար ,
կեահ տալըպ տիւշիւնիւրտիւ :

Հէնիւղ աշդ հասըլ էտէճէք օլան կէնճ գալ-
պինտէն պաշդա , շիիրին տահա ուզուն վէ տահա
սէսլի էօմէք ագսը եօդ տուր : Շիիր հէք մու-
հապալէթին , հէք տույկունուն պիր մուգատտի-
մէսի , վէ մուխալիրի տիր : Իլէրիտէ , վագըթ
կէչտիքտէն սողրա տախի , էսքի կիւնլէրին տէլ-
խաթըր իտիճիսի վէ եասը տըր : Իշթէ պէօլէճէ
շիիր էօմիւմիւղիւն իքի նիհայէթլէրինտէ , եանի
կէնճ եաշլարըմըտա իւմիտ իլէ , վէ իհթիյարլը-
դըմըտա քէտէրլէ վէ կէչմիշին աճըրյլա պիզի
աղլաթտըրըրը :

Պու պի կիւնահ էյլէնճէլէրիսիզ , պու լահաթը
մըզ կիւնտէն կիւնէ արթմատա օլուպ վէ սէնէլէրլէ
տէվամ իտէճէք իքէն , իւսթէ պիր վուգուաթ կէ-
լէրէք , հէքիմիզի ալթ իւսթ էտիսլ , լաքին մու-
հապալէթիմիզին նէ թարզ վէ նէ մէրթէպէտէ օլ-
տուղունու պիզէ աշկեար պէյան էթտի :

Զէդգօ (թօրալըն իամի տիր .) պիր ազ վա-
գըթտան պէրու վիզ իթասընը սըգլաշթըրմը շոր :
Թանդըրնըն կէճէսինտէ կէլիպ , կրազիէլլանըն
եիւղիւնէ պագար , չօլուգ չօնուզուլա էյլէնիր

գալդար կիտէր իտի : Սէֆիլ տէլիդանլըյա կը-
րազիելլա զէրրէ գատար պիր մուհապպէթ , պիր
թէրճին կէօսթէրմէմէտէ իտի վէ հաթթա ջէգդօ
կէրէք մէրգումէնին կէրէք չօնուգլարըն օյուննա-
դը վէ մասդարասը օլմատայըրտը : Լաքին օ գատար
հազիմ , սապըրլը վէ դըղըն էօնիւնտէ մահճուպ
կէօրիւնմէտէ իտի քի պազէն մէճպուրի վէ աճը-
յարագ , կրազիելլա եիւզիւնէ թաթլըլըգլա
կիւլիւմնէր իտի : Ջէգդօ տա պունտան պաշդա
շէյէ արդուքէշ տէյիլ իտի . պու գատարը քէն-
տինի ըազը էտէր իտի : Պիչարէ աշըդ , օ թապի-
աթտա օլան ինսանլարտան ըտը քի , եիւրէքէրի
զայրֆ , վէ գարշըլարընտաքինտէն սէվիլմէք ,
քէնտիլէրինի սէվտիրմէք նէ իլէ օլապիլիրսէ , Ալ-
լահ քէնտիլէրինի օ գուտրէթտէն մահճում պը-
րագմըշ օլմազլա , քիմին մուհապէթինի իւզէրլէ-
րինէ ճէլզ էթմէք իսթէրլէրսէ սէվիլմէզտէն էվ-
վէլ քէնտիլէր սապը իլէ ուզուն վադըթ սէվէր-
լէր , օնուն այաղընտա եէսիր մագամընտա , քէօլէ
մադամընտա գալըլը վէ մէրհամէթէ , աճըդլը եիւ-
րէյէ պէքլէրլէր : Սէվիլմէք իչին սէվմէք ինսան-
տա թապիի տիր լաքին սէվմէք իչին սէվմէք մէ-
լէքէլէրէ վէրկի տիր :

Գըղըն եխրէյինտէ քէնտիսի իչին իլք մէվ-
դիլէրի մաթլուպ էթմէզտի . էն ատի մէվդիլէր
էլ վէրիրտի : կէօրիւրտիւ քի կրազիելլա պէնի
սէվէր . լաքին զավալլը գըսդանմայըրպ , հաթթա
մէրգումէ պէնի սէվէյօր տէյու կէօրէրէք քէն-
տիսի տէ պէնի սէվմէյէ պաշլամըշտը : Պէլքի տէ

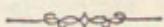
տիւշիւնիւրտիւ քի , պէն , պիր եապանճը , զէնկին , վէ խանէտանտան օլուպ հիչ պիր վագըթ քէնտի քիսլր ու նամուսումա սրդտըրամազտըմ պիր կէմինի գըղըլլա ալագա էթմէյէ , վէ նասըլ օլսա պիր կիւն տէյիլ իսէ օ պիր կիւն այըըլլըլ , կէլտիյիմ կիսկի կէրի կիթտիյիմտէ , պէօյէլիքլէ կրազիէլլա , վագաա կէօյնիւ գըրըգ օլարագ , ամնա , զարարը եօգ , թէքմիլէն քէնտինէ գալաճագտը :

Զէգգօնուն բէտէրի , օղլունուն գըզա օլան մուհապէթինի պիլէրէք , արատա պիր կէլիսկ կրադիէլլայը կէօրիւրտիւ : Աղ վագըթ զարֆընտա եէնի դէնաաթընտա իլէրի կիտիչինի , եազմա վէ օգումատա աչըլմասընը կէօրէրէք , վէ ալէլխուսուսուս քէնտի տիլպէրլիյինի վէ տիրայէթինի չօգ բէսէնտ էտէրիտի : Պիր եանտան տիւշիւնիւրտիւ քի , իւզէրինէթապիյաթտան կէօնտէրիլէն պու խօրլուզու վար իւքէն Զէգգօ պաշգա եէրլէրտէն մուհապէթ պէքէլէյէմէզի իտի չիւնքի պաշգալարընտան պէյէնիլէմէզի իտի : Պիր եանտան տա , քէնտիսի , պիր իշճի մագուլսի իչին էրէյի վարիյէթլի պիր ատամ օլտուզունտան , Անտրէայա վէ զէվճէսինէ պու նիքեահ թէքլիֆինի սունտուզունտա , տիւշիւնմէքսիդին պիլէ մէսէրրէթլէ ըազը օլաճագլար տէյիւ միւլահազա էտէրէք , պիր կիւն լագըրտըլը աչմիսղա գարար վէրմիշտի :

Նընունդ եօրթուսունուն իւլք ախշամբյըտը :
Յ կիւն , հէր կիւնտէն զիյատէ կէզմէմտէն տէօն
մէյէ կէճիքմիշ խտիմ : էվէ կիրակիյիմտէ ճիւմլէսի
նի սուֆրայա օթուրմուշ պուլտում վէ հէրախնին
չչհճէախնտէ պիր սիւքիւթ վէ քէտէր կէօրիւնիւր
տիւ : Հիշ պիր շէյ սօրմայա ճէսարէթ էթմէյէ
քէք պէն տէ թաամա օթուրտում : Կրազիէլլա
նըն կէօզլէրինէ պագտըմ , աղլամատան շիշմիշ
վէ գըզարմըշ ըտը : Տայիմ իւլ էվգաթ պէրրագ ,
շազ վէ կիւլիւմնէյէն սըֆամը քէտէրլէ իհաթա
օլմուշու : Քէնտի թապիաթընա մուզայիր օլա
րագ , օ կիւն հիշ կէօզիւնիւ գալտըրըպ եիւզիւ
մէ պագմազու : Պէլլի էթմէմէք իւզըէ , սուֆ
րանըն իւզէրինտէն արա սըրա պիր լօդմա էքմէք
ալըպ , աղզընա տօղըու կէօթիւրիւր լաքին կիլ
լինէ եանընտան եէրէ աթարտը , թաամ պիթմէզ
տէն էվվէլ քիւչիւք պիրատէրլէրինի եաթըրմագ
պէհանէսկըլէ գալդտը օտասընա չեքիւտի , գա
բուսունու գաբատը , վէ պիզի եալընը պըրագ-
տը :

Կրազիէլլա չըգտըլընտա , օթուրանլարա
աօրտումքի , նէ՞ տիր քէնտիլէրին տիւշիւնճէսի ,
զայլէսի , վէ նէտէ՞ն նէշաթ էթմիշ քէրիմէլէրինին
պու քէտէրի : Օ վագըթնազլ էթտիլէր քի , կիւն
տիւզ Զէգդօնուն բէտէրի կէլիալ , գըզլարընը օլ-
յունա զէվճէ էթմէք իսթմէմիշ : Պու իսէ , ճիւմիշ
ֆամիլէայա պէօյիւք պիր էյլիք վէ քէնտի միւ-

սինն հալլէրինտէ սէֆիլլիյէ դարշը պիր տէրժառ
օլաճաղընտան , սէվինճ իլէ թէքլիֆի դապուլ
էթմիշլէր : Զէգդօ զէնկին վէ դուտրէթլի օլ-
տուղոնտան , քիւչիւք չօնուդլարը կրաղիէլլա
իլէ պիրլիքոտէ էվինէ ալըպ պէտէյէճէքմիշ : Գը-
ղա տանը շըլտրդտաա , կէօյա էտէպինտէն վէ իհ-
թիրաղընտան սէս չըդարմայա ճէսարէթ էթմէ-
միշ : Նըշան րուսումու , ծնունդ եօրթուլարըն-
տան սօղրայա դարար վէրիլմիշ . վէ դըլըն սիւ-
քիւթիւ վէ աղլայըշը խաէ , արանսըդ իւզէրի-
նէ պէօյլէ պիր մութլուլուդ եազտըլընա սար-
սըլմասընտան նէշաթ էթմիշ իմիշ :

Օնլար տահա սէօյլէմէտէ օլսուն , պէն էրէյի
վազլթտան պէրու արթըդ սէօյլէտիքլէրինի իշիթ-
մէլ օլմուշտում :

Պէնիմ պու դըլըլա օլան պաղըմ նէ՞ օլտու-
դունուն տահա էյի ֆէրքինտէ տէյիլ իտիմ : Նա-
սըլ սէվէր օլտուդումու քէնտիմ տէ պիլմէզտիմ ,
լաքին խալիս տօմթլուդ օլսուն , ալըշըդլըդ օլ-
սուն , աշգ օլսուն պիր շէյ իլէ թութուլմուշտում :
Պու դատար կէօնիւլլէրիմիզ պիրի պիրինէ պաղ-
լանտըտան սօղրա , չըդարըպ կրաղիէլլամը
պաշդասընըն էվինէ կէօնտէրէճէքլէր իմիշ : Ա. ը-
դատատաշըմ վէ դըլդարտաշըմ իքէն , պանա եա-
սպանճը օլաճաղտր . արթըդ եանիրմտա պուլունմա-

յաճադար . քէնտինի հէր սատաթ կէօրէմէյէնէյիւ-
տիմ . սէսինի չըգարարըլընը վէ պէնիմ իսմիմի թէ-
քէլլիւմ էթալիյինի իշիթմէյէնէյիտիմ . արթըգ-
եանըմտաքի օտատա եաթմայաճադ վէ պէնիմ-
քինէ տէ կէլիալ կիթմէյէնէքտի . բանդօմուն էօ-
նիւնտէ օթուրուպ , պէնիմիէ եաղըպ օդումայա-
ճադար . սապահնարը օյանտրզ ըմտա , պաղդօնտա
կէղինտիյի վադըթ թիւրքիւլէրինին սէսինի իշիթ-
մէյէնէքտիմ . բազար կիւնլէրի քիլիսէյէ կէօ-
թիւրմէյէնէքտիմ . սանտալտա քէնտի եէրի պօշ-
դալաճադար վէ կէպտիյիմ վադըթ եալընըզ ըիւզ-
կեարար վէ տալկալարլա կէօրիւլէնէքտիմ . պու-
միւլահազարար սըլրայլա ֆիքրիմէ դատար չըգըպ ,
օրատա սօուդ սօուդ սօլար վէ պէնի պիր պօշ
վէ եալընըզլըդ կիրտապընա պըրագըրլարար :
իշթէ օ վադըթ աղնատըմքի , պէնի օ դըյըլար-
տա ալը դօյան , մէյէր , նարոլի տէյիլ , տէրիա
վէ ասիւման տէյիլ , պալըդնըլըդ սէֆասը , պա-
լըդնը քէնտիսի , գէվճէսի , Պէրբօ վէ չօճուգլար
տէյիլ եալընըզ պիր քիշի խմիշ , վէ պու քիշի-
նին դայալըյլա , հէր շէյտէ պէրապէր դայպ վէ
նապէտիտ օլուրմուշ :

Օտամա կիրիալ , էավապլարըմիա եաթմաղըմին
իւղէրինտէ սէրիլտիմ . քէնտիմի պիրաղ օդումայա
եաղմայա վէրէրէք դիհնիմի էյլէնտիրմէյէ վէ

քէտէրիմի տաղը թմայա չալը շալը, լաքին օլմա-
տը · պու տիւշիւննէ զիհնիմի օ տէրէճէտէ դար-
լամը շալ քի, իքի տիւշիւննէ պիրտէն պաշըմա
սըմաղ օլմուշու :

Կէճէյի չարընթը վէ ույդուսուղլուգլա կէ-
չիրտիքտէն սօղրա, շաֆագ աթմագ իւզրէ ի-
քէն կիյինմէյէ պաշլատը : Իչերիմտէն պիր շէյ
թէշվիդ իտէրտի քի պիրաղ վագըթ շու էվտէն
երբագլանայըմ, վէ զավալլը ֆամիլեայը քէնտի
րահաթըյլա պըրբագայըմ, նէյէ դարար վէրէճէք-
լըր իսէ վէրսինլէր : Պէրբօյու օյանըգ պուլուպ
պիր դաչ կիւն դատար էվէ ավտէթ էթմէյէճէյի-
մի քէնտինէ իխմթար էթտիմ :

Գաբուտան չըգալըլըմտա, քէնտիմտէն պէխա-
պէր իգպալիմէ պիր եօլ ուճու թութտում : Պիւ-
թիւն կիւնլէր Նաբօլինին, Ծէզինանըն վէ Բօրթի-
շինին գըյըլարընը կէզտիքտէն սօղրա վէսուվ
նամաթէշլի տաղըն էթէյինէ եէթիշտիմ : Կէճէ-
Սան Սալվաթօրէ իսմինտէ քէշիշլէր մանասթըրը-
նըն, էշկիյնտէքի թաշը պաշըմա եաստըդ էտիպ
ույուտում :

Վէսուվ տաղը, եինէ պիրաղ վագըթտան պէ-
րիւ բարլամըշ, ալէվ բիւսքիւրմէտէ իտի : Պու
ճիհէթլէ, օ տաղը կէզտիրմէք իչին մէմուր օլան
ըէհպէրլէր նէ քէնտիլէր կէլմէյէ ճէսարէթ էթտի-
լըր, նէ տէ պէնի գոյ վէրմէյէ : Քէնտի քէնտիմէ,
սըճագ քիւլէրին իչինէ սալըպ եօդուշտան եօ-
դարը թըրմանայա պաշլատըմ : Տաղ, կէօք կի-
պի կիւրլէր վէ կիլէր իտի : Բիւսքիւրտիյիւ թաշ-

լար վէ գայալար , տահա սըճադ վէ ալէվլի հայէ
լէրինտէ էթրաֆըմա տիւշիւպ , քիւլէրին իչինէ
կէօմիւլիւրտիւ : Հիչ պիր շէյ կէօղիւմիւ իւր-
քիւթմէտի , էլէրիմ վէ այսպլարըմ սըճադ քիւլ-
լէրին իչինտէ գավրուլարադ չըդարմ պիր տիւ-
զիյէ վէ ասրւ ալէվլի կիրտապըն աղղընա եէ-
թիշիպ , թա քէնարընա օմուրտում : Ճիհան թէք-
միլ օրատա կէօղիւն էօնիւնտէ իտի : կիւնէշին
սուլարըն իչինտէն չըդըշընը կէօրտիւմ . տէնիդ-
լէր , քէօրֆէղլէր , ատալար , քէօյլէր վէ կիւզէլ
նարօլի շէհրի այադ ըմըն ալ թընտայըտը : Տաղըն
էմնաի ասայիշինտէ տիւնեանըն հէր թարաֆըն-
տան նիշէ եօլճուլար կէլիպ պու մէվդինին նէզա-
րէթինէ խաիրան օլուրլարտը : Պէն հիչ պիրինտէն
պիր լէղղէթ տայմատըմ . պու դատար պէջիւք
նէզարէթին , պու դատար ըշըդլարըն , կիւնէշլէ-
րին , տէնիդլէրին , գըյըլարըն վէ միւզէյեէն պի-
նալարըն իչինտէ , եէշիլ աղաճլար արասընտա
Անտրէանըն դուլիալէսինէ պէնզէր , պիր քիւշիւք
պէյազ նօդթա արարտըմ : Պու նօդթատան մա-
տա , դուսուր կէօրտիւքլէրիմ եալընրդ պիր դու-
րու դալապալըդ , կէօսթէրիշլի պիր ֆանիլիք
տիր կիսլի պանա կէօրիւնիւրիւտիւ : Եյի աղնա-
տըմ քիր , մէյէր սէյը օլան շէյ տէ , էվլվէլ պէ էվ-
վէլ սէյը էտէն քիշիտէ օլան մէյլ ու խոթիտաթ-
տան պաղլըլըլըլը :

Հեր շեյէ պագտըմ, հեր թարաֆա նազար
էթտիմ, հիշ պիր շէյ կէօրմէտիմ։ Պօշ եէրինէ,
քէնտիմի թէհլիքէտէն սադընմայարագ, տիվանէ
կիպի տաղըն աթէշլի պօղաղընտան իչէրի տէ
կիրտիմ։ Պիր թարաֆտան աթէշլէր վէ ալէվլէր
իւսթիւմիւ պաշըմը եագար, օ պիր թարաֆտան
տիւման քէնտիմի պօղար ըտը։ Իչինտէ պուլու-
նան թուղ վէ քիւքիւրթ օվալարընը սէյը էթտիմ.
պիյհուտէ։ օրտա տա մէֆհում եօղուտու։ Ճանըմ
պաշդա եէրտէ գալմըշ ըտը, պէն պօշունա սէֆա
արարտըմ։

Ախշամ, տաղտան աշաղը էնտիմ։ Բօմբէա
շէհրինին երդընթըլարընըն վէ վէրանլարընըն իւ-
զէրինտէ կէզինտիմ, պու տա էվվէլքիլէրտէն զի-
յատէ պիր քէյփ վէրմէտի։

Բօմբէայը թէրը էթտիյիմանէ, գասթէլլամա-
րէնին վէ Սօրէնթէնին տաղլարընա կէլտիմ, եա-
նըմա պիր գըլավուղ գաթարագ, պիր գաչ կիւն-
լէր, օրալարտա քէյտէն քէյէ տօլաշտըմ։ Պէնփ
կէօրէնլէր ըէսիմճի զանն էտէրլէրաի, չիւնքի ար-
դատաշըմ պիր ըէսիմ տէֆթէրի վէրմիշ օլմաղլա,
արա սըրա ճէպիմտէն չըգարըպ իչինէ պազը շէյ
գայտ էտէրտիմ։ Պէն պիր կէզկինճի ըռւհ իտիմ
քի, կիւնլէրիմի կէչիրմէք իչին շունտա պունտա
վէ քէյլէրտէ բէրուշան տօլաշըր տուրուրտում։

Արթըգ պունտան զիյատէ տէվամ էտէմէյիպ,
վէ եօրթուլարըն տափսի կէչմիշ օլմասըլա նաբօ-

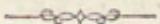
Լիյէ տէօնմէք խզրէ եօլա չըդարսմ։ Կրաղիէլլա-
յը աճապէ էվտէ կէօրէնէքմիյիսախմ, եօզուսա կիթ-
միշ մի՞ պուլաճագտըմ։ Պու իղթիրապըն իշին-
տէ չալգանարագ Մարճէլլինայա եէթիշտիմ։

Էվէ եագըն Պէրբօյու ըասթ կէլտիմ։ Պիրա-
տէրինի կէօրմիւշ կիսկի պիր սէվինճ կէօմթէրտի
վէ էլ իմտէն թութուալ քէնտի սանտալընըն եա-
նընա կիսինճէյէտէք, կէչէն տէօնէնի հիքեայէ
էթտի։

Էվտէ հէր շէյ թէպտիլ օլմուշուու։ Պէն կի-
տէլի կրաղիէլլանըն կէօղ եաշը տուրմամըշ ըմըշ։
Թասամ վագթը սուփրայա օթուրմաղ, վէ իշ վագ-
թը մէրճանլարընը իշլէմէղ իմիշ։ Կիւնտիւղլէրի
ախշամա դատար օտասընտա դարանըպ, կէճէլ-
ըի տախի սապահա դատար պալդօնտա օլթա
վուրուրմուշ. օ դաստար օլմուշ քի դօմշուլար զիհ-
նինի դայալ էթմիշ տիր տէյիւ դանն էտէրլէրմիշ։

“ Ձէնասը օ տուր քի. տէտի Պէրբօ, դըզ
դարտաշըմ Զէգգօյու քէնտինէ զէվճ էթմէք խ-
թէմէղ, ֆամիլեա տա միւ ճէրբէտ մէրգումա նը-
շանլամադ իսթէր”։ Եէնի տամատըն բէտէրի հէր
կիւն կէլիալ կիտիպ ճէվապ իսթէրմիշ, պունլար
տա քէնտի թարաֆլարընտան կրաղիէլլայա իպ-
րամ էտէրլէրմիշ։ Պիր չօգ եալվարմալարտան սոդ-
րա, գըզըն պիր աղ կէօյնիւնիւ ալմըշլար վէ իքի
իւշ կիւնտէն պէրիւ իմիշ, օտասընըն դարուսու-
նուն արալըզ ընտան Զէգգօ պիր սէլամ վէրմէք-
լիյէ նայիլ օլոյօրմուշ։ Պէօյլէ, հէր կիւն մահ-
սուն հալտէ կիտիպ, էրթէսի կիւնիւ եինէ կէ-

Եիրմիշ ։ “ Վէլ հասըլ , տէտի Պէրբօ , տիւնքի
կիւն , ճիւմիչմիղին թէճասը վէ Զէդդօնուն աղլա-
մալարը պիր եէրէ կէլէրէք կէօնիւնիւ էժտիք .
Կրազիէլլա պիր արալըդ գարուսունուն արալը-
դընան դօլունու տրշարը ուղաթըր միւսաստէ
էժտիքի Զէդդօ բարմաղընա պիր եիւղիւք թագ-
որն , վէ տէֆա դայըլ օլտու քի եադըն կիւնտէն
նըշան ըուսումու ինըա օլսուն : Յագաթ քիմ պիլիր
եարընատագ եինէ ադլընա եէնի պիր շէյ էսմէ-
յէճէյինի . նէ՞ թաթըլը վէ շաղըոր էվվէլ . շիմ-
տի օ դատար թէպտիլ օլտու քի կէօրսէնիդ պէլ-
քի թանըմազընըզ ”

Թըֆըլըն նագլի խւզէրինէ , էվէ վագը օլան
հալէրէ ակեահ օլարագ կինէ վագըթ իչէրի կիր-
տիմ :

Ասթըրիգօնուն խւզէրինտէ եալընըզ իհթիյար
գարըյլս պալըդճըյը պուլում , պէնի սէվինճ ի-
լէ գապուլ էժտիքտէն սօղըա , պաշլարընա կէլէն
վուգուաթլարը նագլ էժտիկէր = Զավալըըար
տէրթլէշիրէրտի . “ նիշին սիդ պէօյլէ պիղի եալը-
նըզ պըրագըրպ կիթտինիդ , տէրլէրտի , սիդին հա-
ղըր պուլունմանըզ հէր եէրտէ պիղէ մութլուլուղա
վէսիլէ օլմուշտու . սիդ պուրտա օլուպ , կրազիէլլայա
պիր աղըդ սէջլէմիշ օլսանըզ , պիլիրիդ քի սիդին
խաթըրընըզտան չըդմաղըրու . սիդի օ դատար սէ-

վէր վէ համըրընըղա ըիսյէթ էտէր քի , հիշ պիր
կիւն թէքլիֆինիգէ գարշը կէլմէմիշ տիր : Վագաա
չօդ միւշքիլիյէթ չէքափիք , լաքին պին շիւքիւր Խիւ-
տայա , նէթիճէմիգէ եէթիշտիք , եարըն քի կիւն
նը շան օլաճագ . սիզտէ էլպէթ պու ըուսումտա
պուլունաճագսընըզ եամ . . . :

Պու քէլամիարա պիւթիւն աղալարըմ տիթրէ-
տի . իչէրիմտէն տույ օլուրառու քի պու զավալլը
ատամար , սէֆիլլիքլէրինի պէնիմ եիւզիւմտէն
կէօրէնէքլէրտի : Իրազիէլլայը կէօրմէք աթէշի
իչէրիմի գավուրուրտու . կիտիպ գաբալը գաբու-
սունու աչմագ պանա եագը շմատըլընտան , պալ-
գօնուն իւզէրինտէ , պալըգնը իլէ ատէթիմտէն
զիյատէ եիւքսէք սէս իլէ լագըրաը էտէրտիմ. քի ,
պէլքի պէնիմ էվէ տէօնմիւշ օլուուղումու տույա-
րագ եանըմա կէլիր տէյիւ : Գաբուսունուն էօնիւն-
տէ տէփա տէփա սըգը օլթալար վուրտում , լա-
քին պունլարըն հիշ պիրինի իշիթմէզ օլտու , վէ
կէօրիւնմէտի : Օտամա կիրտիմ . պիր ֆէնալըգ-
իւզէրիմէ չէօքափիւ : Էօլիւ կիպի եաթազըմըն
իւզէրինէ տիւշտիւմ : Եօլ եօրկունլուղու պիր թա-
րափտան , տիւշիւննէլէր տէ օ պիր թարափտան
իւզէրիմէ պասարագ , պիր միւտտէթ , աղըրըու-
եալար իչինտէ չալգանտըդտան սօղրա , քէնտի-
մի զայպ էտիպ ոյդույա տալմըշտըմ :

Կի՞նէ պիր դաչ տէֆա ույդումուն արասընտա
եարըմ օյանտըմ։ Գլշ մէվսիմինին օ կէճէլէրին
տէն պիրի իտի քի, տէնիդ գըյըսընտա պուլու
նուպ վէ որճադ (գլիմասը) օլան մահալէրտէ
վագաա գըթ օլուր, լաքին օլուուզու վագըթ
տախի հէր եէրտէն զ իյատէ շիտտէթլի օլուր։
Տըշարտա քէսքին պօրա չըդմըշտը . կէօքլէր կիւր
լէր, վէ արտը քէսիլմէղ շիմշէքլէր չագարադ,
ըշըդլարը, օտամըն գըըըդ գանաթլարընըն արա
սընտան իշէրի կիրիպ ալէվ կիապի տրվարըմըն իւ
զէրինէ վուրուրտու։ Ռիւզկեարլար, հիտտէթլէ
կյլէր վէ ֆըսլար, վէ տաղ կիապի տալկալարըն ոօ
լուզանլարը հիյաէթլի պիր սէս իլէ Մարճէլլի-
նայա չարբարադ, պիւթիւն գըյըյը էօթտիւրիւր
իտի։

Օտամըն դաբուսու թիթիրէր վէ ըիւզկեար-
լա պէրապէր չարբարտը։ Իրի իւչ տէֆա քէնտի
քէնտինէ աչըլտը դաբանտը կիապի տույտում, վէ
օ աչըլըլ դաբանմալարտա, պօրանըն կյիլթիսի-
նին արասընտա պօղուդ ինսան սէպէրի, աղլամա
վէ ըշգըըդլար դուլաղըմա կէլտի։ Պիր տէֆա
տա, չարէսիդ դալմըշ վէ եարտըմընա չըդըրան
ինսանլարըն սէսի կիապի ուզագտան պիր իքի լու-
զէթ վէ արդասընտան պէնիմ իսմիմի վէրտիլէր կի-
պի տույտում։ Ֆըըլայըրադ տէօշէյիմին օրթասընտա
օթուրտում։ տիդդաթլա տէօրթ եանա դուլագ
վէրտիմ, հիւ պիր սէս եօղուտու։ Պօրանըն շիտ-

տէթի , կէօրախւյիւմ տիւշլէր վէ հարարէթ ու ա~
թէշիմ , պանա պէօյլէ խայալլէր իշիթմիրկյօր
միւլահաղասըյլա ենիտէն ույգույա տալորմ:

Սապահտան պօրա տուրմուշ վէ թէմիղ պիր~
կիւնէշ կէօյլէրտէ բարլամատայըտը : Լաքին օ վա~
գըթ սահին աղլամագ վէ ըշգըրըդ սէպէրկյլէ օ~
յանտըմ: Զօլուք , չօճուգ վէ իհթիյարլար կրազի~
էլլանըն դարուսունուն էշիյինտէ օժուրմուշ նօ~
հուտ կիպի եաշ տէօքէրէրտի : Գըզ կէճէ վագթը
գուլիպէտէն ֆիրար էթմիշտի : Քիւշիւք դար~
տաշլէրինի օյանտըրըպ , եօրմիւշ վէ “ շիմտի կէ~
լիրիմ , սիւքիւթ էտին ” տէյէրէք չըդմըշտը :

Ենի էսվալլարընը , քիւբէլէրինի , կէրտան~
ւըլընը , նըշան եիւզիյիւնիւ վէ եանընտա պու~
լունան պիր մըդտար ադճէսինի եաթաղընըն իւս~
թիւնէ պըրագմըշտը :

Տէֆա եաթաղընըն պիր թարաֆընա թօրլու
իլէ պիր քիւշիւք քեաղըտ բարչաուը ելիշտիրմիշ
իտի : Բէտէրի , աղլայարագ քեաղըտը օտամա
կէթիրտի վէ ըէճա էթտի պանա քի նէ եազմըշ
օլտուղունու օդույայըմ: Թիթիրէյէրէք շու պէշ
ալթը որըա շէյի եազմըշտը , քի , էրէյի զօր~
լուգլա չըդարապիլտիմ .

“ վաստ էթտիմ լաքին աղնայօրում քի
“ դուտրէթիմտէն զիյատէ վաստ էթմիշիմ . . . ա~
“ յագլարընըլը էօրէյիմ , ափվ էտին պանա . . .
“ տահա էյի տիր պանա , մանսաթըրա չէքիլիսպ
“ բահիպէ օլմագ : Զէդգօյու , վէ էվտէքի միսա~
“ ֆիրիմիղի թէսէլլի էտին կէրէք քէնտի

“ իշխն , կէրեք քիւչիւքլէր իշխն Ալլահա տուա
“ էտէրիմ : . . . Օլանըմը տաղըտըն : Եխւղիսյիւ ,
“ սահիպինէ կէրի վէրին : ”

Պունու տիյնէտիքլէրինտէ եէնիտէն հէբսի աղը¹
լամայա պաշլատըլար : Քիւչիւքլէր տահա կէճէւ
լիք դըյափէթլէրինտէ , դըզգարտաշլարը կիթմիշ վէ պիր տահա կէլմէյէճէք տէյիւ իշխտէրէք ,
աղլամալարընը իհթիյարլարըն ֆիդանընա դաթըպ ,
աշաղը եօդարը դօշարագ , պիւթիւն սէսլէրիյլէ
“ կրազիէլլա ” ՀԸՆԸՐԸՐԼԱՌԼՄՈՒ :

Քէտէրիմնտէն , թէղքիրէ էլիմտէն դայըպ եէրէ
տիւշտիւ : Օնու դալտըրմագ իշխն էյիլտիյիմ
տէ դաբռումուն էօնիւնտէ եէրտէ պիր գըրմըզը
չիշեք կէօրտիւմ . թամամ օ կիւլիւտիւ քի , սօն
բազար կիւնիւ սաչլարընըն արասընա սօդուպ կըր
բազիէլլա քիւլիսէյէ կիթմիշ իտի : Պու չիչէյին
եանընտա սիյահ դօրտէլայա պաղլը կիւմիւշ միւ
տալը տուրուրու : Օ վագըթ աղնատըմ քի , կէճէ
ճէ , պօրանըն շամաթասընըն արասընտա իշխտիպ
րիւեա , վէ սինիր ալամէթլէրինտէն տույ օլմուշ
տէյիւ զանն էթտիյիմ սէսլէր , հագիգէթ կրազիէլլանըն
ֆիդանլարըյըմըշ : Զավալլը դըզ , սօն
սասաթընը դաբռումուն էշիյինտէ կէշիրէրէք , աղը

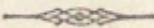
ըսմբշ սըղըամբշ վէ սօն ԱԼԸԱՀԱ սըմարլատըլը-
նը տէմիշ իմիշ :

Կիւլիւ վէ միտաղը ալըպ գօյնումա գօտում :
Զավալլը ֆամիլեա , պէօյլէ պիր քէրթէտէ պէ-
նիմ կիսկի պիր եապանճըտան եարաըմ վէ թէսէլ-
լի պէքէր իքէն , պէն , քէնտիլէրինտէն զիյատէ
եաշ տէօքէր խտիմ : Պէրբինօ կիտիալ Զէդգօյու-
չըղըրտը . օ սըրատա պիլէ զավալլը թօրալ , ա-
ճընաճագ ինաան , թէսէլլիսինի շունտա պուլու-
րուտու քի գըղքէնտի խսմինի խաթըրա կէթիր-
միշ վէ քեաղըտա եազմըշըրտը : Խաթիշարէ էտիպ
ֆամիլեա գարար վէրտիքի , գըղ պուլունուրսա ,
պիր տահա քէնտինէ Զէդգօնուն լադըրտըրտը օլ-
մասըն :

Պէօյլէնէ հէրիմիղ պիրտէն գարուտան չըգ-
տըդ . քիմի շէնիրին պիւթիւն րահիպէ մանաս-
թըրլարընը կէղմէյէ , վէ քիմի , կրաղիէլլանըն
պիւթիւն արդատաշլարընըն էվլէրինի տօլաշըպ
պիր ըշըդ արամայա տաղըրտըրտը : Պէն եապան-
ճը օլմամ ճիճէթիլէ , նաբօլինին պիւթիւն գըյը-
լարընը կէղիպ , կէմիճիլէրէ , գարտանլարա վէ
լիման էմինլէրինէ , վէ պատէհու շէնիրին գարու-
լարընտա պէքճիլէրէ սօրուպ արաշտըրմայա մէ-
մուր օլտում :

Կիւնիւն պէօյիւք բայլնը պէօյլէ կէչիրտիքտէն
սողըա պիրիպիրիմիզտէն խապէր ալմագ իւղըէ
հէրիմիղ էվէ տէօնիւպ թօրլանտըդ : Գըղ պու-
լունմամը շըտը , թօրալ իլէ Պէրբօ եէնիտէն սօդա-

զա տիւշտիւլէր , ախշամ իւղէրի աչըլքայ տռւա ~
օդունան քիլ իսէլէրի տօլաշմաղա :

Ոնլար չըգարգտան սօղըա , պէն տէ էվի
թէրք էտիպ , դամթը իւմիտ պիր հալ իլէ պաշըմք
ալըպ եխրիւմէյէ պաշլատըմ :

Տէնիզին դըյըաընտան կիթտիյիմ վագըթ ,
ուղագտան Բրօչ իտա ատասը կէօղ իւմէ իլ իշտի :
Եխրէյիմ , էսկի կիւնէր խամթըրըմա կէլէրէք , աճը
իլէ տօլոու : Գալպիմտէն պիր տույկու , պէնի օ ~
րայա գըլավուղլարտը : Խայալ իմէ կէլտի քի , կը ~
րազ իէլլանըն , օ ատատա պիր քիւչիւք բահիպէ
գըլ տօսթու վար ըտը , վէ համթա պանա չօգ ~
տէֆա օնուն մանասթըրընը կէօսթէրմիշ իտի :
Տիւշիւնտիւմ քի , քէնտի տէ բահիպէ օլմագ իչին
օ տօսթունա կիտիպ սրդընմըշ վէ մանասթըրընը
գաբուսունու քէնտինէ աշտըրմասընը օնտան իլ ~
թիմաս էթմիշ օլապիլիր իտի :

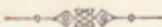
Պու միւլահազայը տահա թէքմիլ էթմէյէ վա ~
գըթ պըրագմայարագ , տավլրանտըմ , աղ ճէյի
սադընմայարագ աղըր ֆիյամթա իքի չիֆթէ պիր
սանտալ էնտիրթտիմ : Վագըթ կէճ վէ տէնիզ
ֆըրթընալըյըտը : Իչինէ աթըլտըմ , պիր չիֆթ
քիւրէք տէ պէն գուլլանարագ սանտալըլարըմա
եարտըմ էթտիմ : Իքի սաամթըն իչինտէ Բրօչ իտա ~
յա եէթիշմիշ իտիք :

Կէճէնին գարանլըղընտա, գըշըն սօուղունտա, եիւրէյիմ աթարագ նէֆէսիմ սօլոյարագ, իդ-թիրագ վէ շիւրհէ իչինտէ գուլիպէյէ տողըու եօդուշլարտան եօդարը թըրմանմաղա պաշլա- տըմ: Եկէր կրազիելլա ատանըն իչինտէ իսէ, տէր իտիմ փիքրիմտէն, գուշուն քէնտի եռովասր- նա սրդ ընտըղը կիպի, վէ չօճու դուն, պապասընըն թըրմըն ալթընա գօշտուղու կիպի քէնտի տէ միւճէրբէտ գուլիպէյէ կէլմիշ օլաճագ տըր: Եօդ- էկէր պունտա տա տէյիլ իսէ, արթըդ շիւրէ եօդ- տուր քի պիր Մանասթըր գարուսու, քէնտի կիւղէլլիցի վէ կէնճ եաշընըն իւղէրինէ մէզար թա- շը կիպի միւէպպէտէն գարանմըշ տըր:

Գուլիպայա եէթիշտիմ: Շէհիրէ նազլ էթտի- յիմիզ վադըթ անահթարը նէրէյէ սագլամըշ օլտուգլարընը պիրլիրտիմ: Զալըլարը գօլումիա պիր եանա էտիպ տըլիյինին իչինէ էլիմի սիւրիւպ, արտմայա պաշլատըմ: Օ սօուգ տէմիր էլիմէ կէլտիյի սաաթտէն պիւթիւն իւմիտիմ վէ թագաթըմ քէսկէճէքտի:

Լաքին անախթար օրտա եօդտու: Սէվինճիմի զապիթ էտէմէյէրէք պահճէյէ կիրտիմ: Վագաա գարու վէ գանաթլար սըդը գարալըլըտը: Լա- քին, դանաթլարըն գըրըդընըն արասընտան պիր քիւշիւք սէօնմիւշ ըշըլըն շափգը ինճիր աղաճը- նըն եաբրագլարընըն իւղէրինէ վուրարագ, ի- չինտէ պիր ինսան վար օլտուղունու խապէր վէ- րիրտի: Պիր էվ ատամընտան պաշգա քիմ, օ տը- վարըն պըճաղընտան անախթարը պուլուպ, իչէր-

տէ ըշրդ եագըպ օթուրապիլիրտի : Աղնատըմքի
կրազիելլամը ըտը . դուլիանըն էշիյինէ տիղչէօ-
քիւակ, մէլէքլէրէ շիւքը էթտիմքի պէնի քէնտի
այազընա դատար կէօնտէրտիլէր :

Իշէրտէն գըղ իւրքմէսին իշին, էն հաղիմաէ-
սիմիլէ տըշարտան խամինի վէրմէյէ պաշլատըմ:
“ կրազիելլամ, կրազիելլինամ, չըղըըըրտալըմ,
աչ դարունու, տօուդտա դալմըշըմ, չամթըսըզ
դալմըշըմ: Պու րէճամա ճէվապէն, տէրինտէն
պիր զայըֆ սէս կէլտի : Ա.չ, չըղըըտըմթէքրար,
աչ դարունու . դարտաշընըմ, տօսթունում, կիճէ
այազլարընտա օրթատա դալմըշըմ: Եալընըզըմ,
սէնի արամայա, սէնի պուլմագ վէ իւմիտ քէսիք-
լիյինտէն խէլաս էթմէք իշին ֆըրթընայըլա եօլ
րէվան օլմուշում: աչ, փամիլեանըն տփվընը կէ-
թիրտիմ, աչ, սէնի քիւչիւք կիւնահսըզ դար-
տաշլարընըն եանընա կէօթիւրմէյէ կէլտիմ:

Աիս, օ տուր Ա.լլահըմ, քէնտիսի տիր, տէտի
իշէրտէն, սէսի պիրազ ճանլանարագ .

Գալդտը վէ դուտրէթսիղ հալինտէ, դարու-
յու պանա աչմագ իշին կէլմէքտէ օլտուղունու,
պաստըղը դուրու եաբրագլարըն խըշըրթըրըն-
տան աղնատըմ: Պիր ատըմ ալըպ, լաքին իւրէ
կիտէմէյէք, զաափընտան շամաթայըլա տիւշ-
տիւ: *

Պունու իշիթակյիմ իլէ արթըդ եխրէյիմ տա-
յանմատը . գըըդ տէօքիւք դաբույա սլիր թէր-
մէ վուրտուղումիա աչըպ , իշէրի աթըլտըմ:

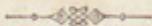
Մէրիէմ անա ըէսմինին էօնիւնտէ գանտիլ
եանմատայըտը : Կրազիէլլայը պէն պայըլմը շպու-
լաճաղըմ տէյիւ զանն էտէրտիմ: Պայկըն տէյիլ
իտի , զավալլը գըզ , լաքին գուվէթի քէսիլմիշ
քէնտի եաթաղը օլան գուրու եարբագլարըն իշե-
նէ տիւշմիւշ սէրիլմիշ իտի : Կէօղլէրի քէսիք ,
լաքին պէնի կէօրմէսիննտէ , սէվինճ վէ մուհապ
պէթինտէն աչըլմայա չապալամատա օլուպ , օտա-
նըն գուվէթսիզ ըշըլլընտա իքի ատէթ կէօք
եըլտըզը կիալի բարլամատայըտը : Պաշընը եէր-
տէն գալտը բմայա չալըշըրտը , լաքին զաաֆը
րուխամթ վէրմէտիյինտէն , եինէ տիւշէրտի : Եիւ-
գիւնտէ ըէնկ գալմամըշ վէ եանագլարընտա տա-
հա կէօղ եաշը տամլալարը գուրումամըշըտը :
Այագլարը , եարբագլարտան տըշարը գալմըշ վէ
թաշլարըն իւղէրինտէ իտի . պիւթիւն վիւճուտու-
թիթրէմէք իշինտէ վէ պէյազ տիշլէրի պիրիսպի-
րինէ վուրմատայըտը :

Եանընտա տիզ չէօքտիւմ . պուղ քէսիլմիշ օլան
էլլէրինի ավուճումուն իշինէ ալըպ նէֆէսիմ իլէ
գըղտը բմայա պաշլատըմ: Պու սըրատա , կէօղիւմ
ռոէն սլիր գաչ տամլա եաշ էլլէրինին իւղէրինէ

տամիատը : Զարուդ աղնատը պու գալու եազմու-
րունու վէ քէնտի թարաֆընտան էլ իմի որդա-
րադ միւթէշէքիւր օլուու : Արքմընտան , ապա
պալըգնը սագօմու չըդարըպ այագլարընա էօրթ-
տիւմ վէ իչինէ պիր էյի մուհաֆազա էթտիմ :
Պունտան սօղրա տա , պիրագ գուլիպէնին հա-
վասընը գըզտըրմագ իչին եանըմըզտափի օտա-
տա օճաղը եագաբդտան սօղրա կէլտիմ եաթա-
ղըն եանընտա եէրէ չէօմէլիպ օթուրտում :

“ Զօդ էյի տույայօրում քէնտիմի տէտի կըրա-
ղիելլա , գուվվէթինի դայպ էթմիշ լաքին եինէ
թաթլը պիր սէս իլէ : Պօշունա պու գատար վա-
գըթ քէնտիմտէն էսրար էթմիշիմ , պիյհուտէ
պունճա վագըթ սէնտէն կիզլէմէք իսթէմիշիմ . . .
թուհումու թէսլիմ էտէրիմ , լաքին սէնտէն դայ-
րըսընը սէվէմէմ : Պանա պիր նըշանլը վէր-
մէք իսթէյօրլար : Լաքին սէնտին պէնիմ նըշան-
լըմ : Ճիհան եիւղիւնտէ քէնտիմի սէնտէն պաշ-
գասընա վէրէմէմ , չիւնքի սըրբէն սանա վէրմի-
շիմ : Գալպիմ սէնին սէպէպինլէ հասթա օլմուշ
օլտուզունու աղնատըլըմ կիւնտէն պէրիւ , նիյէժ-
էթմիշիմքի պունտան պէօյլէ պէնիմ սահիպիմ
կէօքտէ Ալլահ վէ եէրտէ սէնտէն պաշդասը օլ-
մայաճագ տըր : Պիլիրիմքի պայագը պիր
գըզըմ ֆըդարայըմ , քէօլէն օլմայա տախի լայրդ-
տէյիլիմ : վէ իշթէ օնուն իչին տիր քի ,
հիչ պիր կիւն պէնի սէվէսին տէյիւ տկլէմէմիշիմ
. սէվէրմիսին տէյիւ սուալ էթմէմիշիմ վէ-
էթմէյէճէյիմ . լաքին պէն սէնի սէվէրիմ , սէվէ-

րիմ, սէվէրիմ տէք վէ զանն էտէրսին քի պիւթիւն
բուհունու պու իւչ քէլիմէնին իւղէրինէ ճէմմ է
տէրտի : Վար վար շիմոի պունտան պէջը կիւլ
իւսթիւմէ . . . բախմալ էյլէ . . . : Եամալարընըն
ալթընտա քէնտիլէրինի ոռութան զանն էտէն տի
վանէ գըղլար կիպի պէնի մայթապ էյլէ . ճիւմը
ալէմէ կիւլիւնն էյլէ . էվվէթ, պէն ճէվապընը
վէրիրիմ. էվվէթ, պէն հէրսինէ տէ աղնատը ըըմ
քի, պէնիմ եէրիմոնէ օլսալար թըպդըսընը էտէր
լէրտի . եա էօլիւրլէր, եա սէնի սէվէրլէրտի : „

Աննըմ, իքի էլիմին իշինտէ կիզլէնմիշ, կէօղ
լէրիմ եէրէ պագար տուրուրտու : Գըղըն պու գա
տար տույկու վէ մուհապպէթինէ մուգապիլ պէլ
քի չօդ եախօտ աղ պիր շէյ աղնատըլար իհթի
րաղըլլա կէօղլէրիմի եիւզիւնէ գալտըրմայա ճէ
սարէթ էտէմէզտիմ : Վէլ հասըլ, աղ զըմը աչըպ,
պիր իքի լուզէթ սէօյլէմէք իսթէտիմ :

“ Սիւքիւթ էյլէ, տէտի գըգ, շիմոի խօշնու
տում. եիւրէյիմ բահաթ տըր : Իշթէ սէն եանըմ
տա սըն վէ ճէնապը չադդ շիւբհէմի հալլ էթ
միշ օլմաղլա, բուխսաթ վէր, սէօյլէյէճէքլէրիմի
թէքմիլ սէօյլէյիմ : „

“ Ճիւնքի կիւն, պիւթիւն կիծէ սէնին դաբու
նուն էշինտէ աղլայըլ սըզլատը տան սօղըա,
արթըգ պու տիւնեատա սէնի կէօրմէմին իհթիւ

մալի եօք օլտուղունու աշխըեար պիլէրէք , տիրի
տիրի մէղարնա եխւրիսէնթէր կիալի , ֆըրթլնա-
լար վէ տօլու սէլլէրինին արասընտա էվտէն ֆի-
րար էտիալ պուրայա կէլտիմ: Եարընքի կիւն , շա-
փագլա պէրապէր րահիալէլէր մանասթըրընա կի-
րէճէքտիմ վէ տէմիր դաբուլար մուէպպէտէն կէնճ
դալպիմին իւղէրինէ դաբանաճագտըլար : Տիւն ,
ատայա կէճ վագըթ եէթիչմիշ օլմամիա մանաս-
թըրըն դաբուլարընը աչտըրամամըշ ըտրմ . վէ
պիր սօն տէֆա տահա բէտէրիմին էվլինին տու-
վարլարընը պուս էթմէք արզիւսից կիճէյի պու-
րատա կէչիրմէյէ կէլտիմ: Գրզ ահպապլարընն
պիրինէ եարըն սապահ էրքէն կէլիալ պէնի պուր-
տա պուլմասը իչին իքի սաթըրը թէղքիրէ եա-
զըպ , պիր չօճուգ վասիթասըյլա կէօնտէրտիք-
տէն սօղրա , Մէրիէմանանըն դանտիլինի եագըպ ,
էօնիւնտէ տիդ իւսթիւնէ կէլիալ պիր նիյէթ դօ-
տում պիր սօն նիյէթ տահա . . . պիր իւմիտ նի-
յէթի . . . Զիւնքի էկէր սէն տէ սէվմէնին նէ օլ-
տուղունու թանըրան , հէր հալտէ պիլմէլիաին
քի , հէր շէյ սէօնմիւշ տիւր տէյիւ մէմուլ իտիլ-
տիյի վագըթ պիլէ եինէ եխւրէքտէ պիր քիւշիւք
ըշըդ շավգը պուլունուր :

“ Եա Աղիղէ , տէտիմ , պիլմէմ քի քէնտիմտէն
“ իսթիտատըմ մը վար պու ֆաղիլէթ եօլունա
“ կիթմէյէ , եօգսա մուհապպէթիմ մի՞ պէնի շա-
“ շըրտըյօր : Քէնտի արզիւ վէ իսթիտատըմա
“ օլտուղունա պիր նըշանէ լութփ էթ , վէ պէն տէ
“ էօմիւմիւ Սահիալինէ ֆէտա էտէյիմ:

“ իշխան պու սօն կէծէմ տիր քի տիրիլէր իշխան
“ տէ կէշիրիյօրում . քիմնէ պիլմէղ քի նէրէտէ կէշ
“ չիրիյօրում : Պէլ քի եարըն կէլիալ պէնի պուրտա
“ արայաճագտըրլար , լաքին պէն արթըդ պունտա
“ պուլունմայաճաղըմ : Լիկէր թէղ քիրէմի խիթապ
“ էթտիյիմ գըզ էվլիլ եէթիշիրսէ , իսպաթ տըր
“ քի նիյէթիմի իճրա էտէճէյիմ , վէ էնքսէսինէ
“ գաթըլըալ մանասթըրա կիտէճէյիմ :

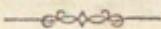
“ Ցագաթ էկէր արգատաշըմտան էվլիլ , մէ
“ լէյիմի բէհպէր ալըալ պէնիմքի կէլիալ եէթիշիր
“ վէ պէնի եէնի պաշլայաճաղըմ էօմրիւն քէնա
“ ըընտա ալը գօրաա ալս , օ վագըթ իշ
“ թէ նըշան տըր քի , մանասթըրը թէրք էտիալ ,
“ քէնտի իլէ պէրապէր գուլիտամա տէօնիւպ , գա
“ լան էօմրիւմիւ , գալան կիւնլէրիմի օնու սէվմէք
“ իլէ կէչիրէճէյիմ :

“ Սէնտէն , պաշգա շէյ տիլէմէմ , եա աղիղէ ,
“ տէտիմ . եալընըլ շու հիքմէթի էթ քի , պէնիմէ
“ քի էվլիլ եէթիշսին , էկէր պու արդում , սէնին
“ վէ Ա.Լ.Լահըն էմրինէ գարշը տէյիլ իսէ : վէ պու
“ սէվտամա մուվաֆագ օլապիլմէք իշխն , իշթէ սա
“ նա սունարըմ , ան շու սէֆիլ ու զուն սաչլարըմ
“ քի օ գատար սէվէրտի վէ նիշէ տէֆալար պա
“ շըմտա սէօքիւպ ըիւզկեարլա օմուղլարըմն իւ
“ զէրինտէ տալկալանմասընը սէյը էթմիշ տի : Ա.Լ
“ գապուլ էյլէ , չիւնքի ֆագըրըմ վէ պաշգա պիր
“ շէյիմ եօդ տուր սանա սունապիլէճէք :

Պու ոըրատա , պաշընա սարմը շ օլտուզու իւ
բէքի եաղլըլը սոլ էլիցլէ պիր եանա միւրիւպ ,

քէսիլմիշ սաչլարընը սաղ էլիյլէ թութուագ պանա
ուղաթտը : “ Մէրիէմ անա հիքմէթինի կէօսթէրտի ,
տէտի սէվինճ իլէ , վէ կիւլիւմնէյէրէք , իշթէ
սէնի եանըմա կէօնտէրտի պունտան պէօյլէ սաչ-
լարըմ քէնտինին վէ էօմրիւմ սէնին տիր : ”

Սէփիլդընը եօնուլմուշ պաշընը կէօրմէմ , դալ-
պիստէ ֆէնա պիր եարա բէյտա էթտի : Զավալլը
պէնտիմ ուղրումա պու հալլէրէ տիւչար օլմուշ-
տու : Լաքին զանն էտէրսին քի պու դուրպանը ,
քէնտինի տահա կիւղէլլէթմիշ իտի . սագաթլան-
մըշ լաքին պիմէնէնտ պիր պաքիրէ րէսմինէ ան-
տըրըրտը քի , վագաա սագաթ , լաքին պու դու-
սուրոյլա պէրապէր , եինէ թամաշա էտէնէ աճը-
յըլա մէմյու պիր մուհապպէթ վէ թաաճիւպ կէ-
թիրիր , վէ կիւղէլլիյի իլէ շիրինլիյի տահա զի-
յատէ կէօղէ վուրուր զանն էտէրսին :

Եազըդ պէնտէքի մուհապպէթ թէքմիլ մու-
հապպէթ օլմայըրալ եալընըլ պիր կէօլկէսի իտի :
Լաքին տահա ճահիլ իտիմ , վէ քէնտիմ տէ ալտա-
նըրտըմ : Պու դատար տուկուլու , պու դատար
պիկիւնահ , պու դատար կիւղէլ պիր դըլ նէ ըատ-
տէտէ սէվիլմէյէ շայէսթէ իտէ , օ ըատտէտէ սէ-
վէրտիմ տէյի զանն էտէր , վէ քէնտինի տէ էօյլէ
ինանտըրըրտըմ : Զավալլը տախի եաշայապիլմէ-
սի իւն տէտիքէրիմէ ինանմայա մէճպուրուտու :

վէ պունտան գալթինսազար քէնտի գալզինստէքի
մուհապակէթ տախի օ գատար զիյատէ իտի քի
պաշդա նիչէ նիչէ գալզիլըն նօդսաննընը թամամ-
լայասլիլիտի :

Պիւթիւն կէճէյի , կիւնահսըդնա գալզիլընիմի-
զի պիրիապիրիմիղէ աչարագ կէչիրտիք : Քէշկէ
գապիլ օլուալ տա , օ գարանլըդ , օ սիւքիւթ ,
օ կիճէ էպէտի օլսայըար : Իքի էլլէրինի , էլլէրի-
մին իչինէ ալմըշ , եանընտա գուրուտ եաբրագլա-
րըն իւղէրինտէ օթուրմուշտում : Արա սըրա , գալ-
գըպ , պիրագ սոուգ սու կէթիրիր , կեահ ավու-
ճումիա իչիրիր վէ կեահ աննընը վէ եիւղլէրինի
երգար սիլէրախիմ : Վէ օճաղըն իչինէ պիրագ տա-
հա գուրու չալը աթտըդտան սօղըա կէլիր եինէ
եանընա օթուրուրտում : Նանըլ պէնիմ իչին եիւ-
րէյինտէ սէվտա բէյտա էթմիշ , նանըլ պիր արա-
ւըդ շիւպէէլնիշ , նանըլ եէնիտէն սէվմէյէ պաշ-
լամըշ , նէտէն ֆէրկինէ վարմըշ պէնի սէվտկի-
նին , քէնտի պանա օլան սէվտասընըն նըշանէլէրի-
նի նէ վագըթլար կէօսթէրմիշ , պէն քէնտինէ նէ
մուամէլէ էթմիշիմ , պունլարըն քեափփէսինի պէլ-
էմիշ պիրէր պիրէր ըիւպյէթ էտէրտի : Իշթէ
միւտտէթը էօմիւրտէ պիր քէրրէ թէսատիւֆ էտէր
պու քէրթէլէր քի ինսան քէնտի գալզինի թէքմի-
լէն պաշդա պիր գալզէ տէվը էտէր : Եանընտա
օթուրմուշ տիյնէր , սարսըլըը վէ թիթիրէրտիմ :
Պէնիմ գալզիմ տահա զայէթ խափիփ վէ խամ օլ-
մասըյլա քէնտիլիյինտէն պիր քէսքին սէվտա հա-
սըլ էտէմէլտի իոէ տէ , մէրդումէնին տույկուսու

պէնիմ դալպիմէ տէվը օլտուգնա օ գատար եէնի
վէ լաթիֆ պիր էսէր պըրադըրտը .քի պէն տէ
լաղըմ օլան տույկույու լայրդըլլա աղնայրպ տու-
յապիլ կյօրում կիպի զանն էտէրտիմ։ Եաղնըշ.
քէնտիաի աթէշ իտի , պէն պուզտան իպարէթ
իտիմ . Աթէշին շավգը պէնիմ իւզէրիմէ վուր-
տուգնա , քէնտիմըշդդ հասըլ էտէյօրումտէ-
յիւ զ անարըտըմ։ Լաքին նէ՞ հաճէթ , շավգը պէն
ագս էթմիշիմ , եախօտ քէնտի ագս էթմիշ , նի-
հայէթ շոյուտու .քի ըշըդ իքիմիզին իտի :

Օ ուզուն կիճէ , պիր տագիդէ միակլիւ կէշ-
տի : Սապահ օլտու վէ կիւնէշ գըրըդ դանաթ-
լարըն արալարընտան իչէրի կիրմէյէ պաշլատը :

Գուլ իպանըն դաբուսունու աչտըլըմոտա , թա-
ճիւպ իլէ կէօրափիւմ.քի , դըլըն ճիւմէ ֆամիլեասը
եօգուշտան եօգարը գօշարագ գուլ իպայա տօլ-
ըու կէլիրտի :

Կրտզիէլլանըն , մէքթուպ կէօնտէրմիշ օլտու-
զու արդատաշը , պու իշին իչինտէ պիր սըրը վէ
եախօտ պիր դաթի իւմիտ ալամէթլէրի օլմալը
տէյիւ շիւրհէլէնէրէք , կիճէլէյին Մարճէլլինայա
տտամ կէօնտէրիպ , ֆամիլեասընա վուգուը հալի
պիլտիրմիշտի :

Զօնուգլար վէ իհթկյար գատըն , կրազիէլլա-
նըն եանընա կէլիպ , քիմի այազընա տիւշտիւ ,

քիմի պօղագընս սարըւըպ աղլամայա պաշլատը .
խուսուսիյլէ , դըղըն հարէքէթ էթտիյի վագըթ ,
հալտէն չըդմըշ օլան պաշընը կէօրտիւլը իսէ ,
աղլամալար եէնիտէն թէքրարլանտը : Բահիպէ դըզ
օ արատա իչէրի կիրիալ , հէրսինի թէսէլլի էթտի :

Ալսամ հէրիմիլ պիրլիքտէ նաբօլիյէ ալտէթ
էթտիք :

Կրաղիէլլայը պուլմադ իչին պէնիմ կէօսթէր~
միշ օլտուղում ճահտ ու ղայրէթ ֆամիլեանըն ղա~
յէթ հօշունա կէլմիշ իտի , վէ պու ճիհէթլէ ար~
թըդ էվլէլինտէն զիյատէ նաղարը բիշիտէ իտիմ:~
Հիչ քիմնէ շիւրհէլինմէղ իտի . քի պէն նէ^օ սէպէպէ
աճապ օ դատար թէլաշա կիրիֆտար օլմուշում ,
քիմնէլըր , պիրի պիրիմիզէ օլան մէյլը մուհապլէ~
թիմիլին ֆէրքինտէ տէյիլտի : Կրաղիէլլանըն պու
ֆիրարը , վէ էվլէնմէտէն դաչընմասը . եալընըդ
ջէդգօնուն պիչիմնիղլիյինտէն վէ խօրլուղուն~
տան նէշաթ էթմիշտի տէյիւ զանն էտիալ , վէ էլ~
պէթ վագըթլա պու միւշքիլ հալլ օլուր տէյիւ
մէմուլ էտէրլէրտի : Ջէդգօ տախի , քէնտի սէֆա~
լէթիյլէ պու դատար քէտէր վէ ալթիւսլիւքլէրէ
միւճիպ օլմուշ օլտուղունա տայիր , մահճուալ հալ~
լէր իլէ կէլիալ տէֆա տէֆա դըզտան աֆվլըդ
տիլէրտի : Պէցլէճէ աղ վագըթ զարֆընտա էվ
եինէ բահաթընը պուլտու :

Կէրէք կրաղիէլլանըն , կէրէք պէնիմ շաղլը ~
դըմըզ քէմալինտէ իտի : Հիչ պիր տիւշիւնճէմիու
եօզուտու . հիչ պիր դարարթը կէլիալ հիւսնիւ
սաատէթիմիզի պուլանուըրմազուը : Եալընըզ պիր
կիւն եինէ վաթանըմա ավտէթ էտէճէյիմ խաթ ~
ըմա կէլտիքճէ մէյյուսիցէթէ տիւչար օլուր ~
տում : Ֆրանսա իսմի , զավալլը կրաղիէլլանըն
տախի օ դատար մէնֆուրու օլուրտու քի իշիթ ~
տիքճէ պէնդի աթար , վէ կէօղլէրի սօլարտը :

Պիր կիւն , օտամա կիրտիյլմտէ . սիյահ ըու ~
սում էսալապլարըմըն հէրսինի եը ըթըլմըշ , բարա
բարչա պիր հալտէ եէրէ աթըլմըշ կէօրտիւմ : կը ~
րաղիէլլանըն մարիֆէթլէրի իտի : Գօշարագ իւս ~
թիւմէ կէլտի , այալըմա տիւշտիւ , “ Աֆվ էթ ,
“ տարը լմա , տէտի եալվարարագ , պէն իմ պու
“ ֆէլաքէթլէրէ սէպէպ , լաքին կիւճէնմէ . պիր
“ կիւն շու կէմիճի էսվապլարընը թէրք էտիալ ,
“ պունլարը կլյինէճէք սին տէյիւ խաթըրմա կէլ ~
“ տիքճէ , էօյլէ տույայօրում քի էլպիսէն իլէ պէ ~
“ բապէր եիւրէյինի տէ սօյունուպ , պաշգա պիր
“ եիւրէք կլյինէճէք սին , տէր իտի :

Իշթէ պէօյլէ իւչ այ տահա , ըիւեա կիպի պիր
մութլուլուդ իշինտէ կէշտի . հագիգէթ ըիւեա վէ
խայալուէն իպարէթ իտի , վէ կիւնիւն պիրինտէ
պիր սահինէլիք կէլիալ հէր շէյի ալթիւսթ էտէ ~
ճէք իտի :

Պիոլիմ եաշատըլ ըմբղ մահալլէրաէն պաշդա ,
քիւչիւք գուլիպամբղտան պաշդա պիր տիւնեա
տահա օլապիլիր տէյիւ տիւշիւնմէտիյիմիղ հալ-
տէ , եախօտ ունուտապիլտիյիմիղ վագըթ , նէ⁹
էյի իտիք պէրապէր , նէ⁹ կիւզէլ վագըթլար , նէ⁹
կիւզէլ կիւնլէր կէչիրիր իտիք : կիւնէշին աննըն-
տա պուլունան օ սէվիսլի թէրաձամբղ . գումա-
չէքիլիշ սանտալըմբղ . օյնամադ վէ էյլէնմէքլէ
վագըթ կէչիրտիյիմիղ մէրճան օտառը վէ սուլա-
րըն սէրինլիյինի կէթիրէն օ թաթլը ըիւզիեար-
լար : Պունլար հէրսի նէ գատար կիւզէլ իտի : լա-
քին , եազըգ . հէր վագթըմբղ պէօյլէ շաղ օլմադ-
տը : Պազը սաաթ տալըպ տիւշիւնիւր իտիք
քի ճիհան թէքմիլ օրատա պիթմէղ իտի , վէ պիր
կիւն կէլէճէքտի քի իքիմիղի պիր չաթը ալթըն-
տա , պիր կէօյ ալթընտա , պիր այնիի կիւնէշ եա-
խօտ պիր այնիի մահիթապ շավդլարը ալթընտա
պուլմայաճագտը : լաքին նիչին քէնտիմի պու-
գատար հըրբալայօրում . գալպիմի նէ⁹ իչին շիմ-
տիյէտէք պու գատար դուրու վէ տույկուսուզ
կիպի աղնաթմադ իսթէտիմ : Հայըր , խաթա-
տայըմ . օ գատար եասպանի օլմայըպ հաթթա կը-
րազիէլլամը չօդ սէվմիշտիմ , նիհայէթսիղ սէվմիշ
տիմ . վէ էկէր սէվմէմիշ օլսամ , օ վագթտան
շիմտիյէ գատար , օնտան գալան աճը տույկուլար
ըուհումուն տէրինինէ գատար էսէր պըրադմըշ
օլմադըտը . իտի խայալիմէ կէլտիքճէ , պու գա-

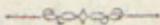
տար սիւքիւթ ու քէտէրիմի միւճիալ օլմաղտը :
Հալա , շու կիւնէտէք , օ շիրին վէ բիւրդիա ճէ
մալի կէօղիւմիւն էօնիւնտէն կիթմէզ : Պէնիմ
եիւրէյիմ հէր նէ դատար գումտան ըտըյաս տա ,
Խաքիա ատասընըն գումլուգ գըյըլարընտա հու
սուլէ կէլէն հիքմէթլի զամազագ չիչէքլէրի միսիլ-
լու պու տէրեա չիչէյի տախի , պէնիմ գում եկւ-
րէյիմտէ նիչէ էյամիար իչին քէօքլէնմիշ իտի :

Խաքին հանկը ըշրդտան մահրում գալմըշ
կէօղ , հանկը սէօնմիւշ եիւրէք , պու գըզը սէվ-
մէմէզլիք էտէպիլիրտի : Ախշամ իլէ սապահըն
արասընտա , մուհապպէթլյլէ պէրապէր կիւղէլ-
լիյի տէ պիր քէմալէթ քէսպ էտէր իտի . արթրդ
պէօյիւմէզ իտի , եալընըզ պիչիմէրի հիւսնիւ շէք-
լի վէ էտասը նազիքլէնիր վէ տիլպէրլէնիրտի .
տիւնքի չօճուգ շիրինլիքլէրի պու կիւն եէթիշմիշ
գըզ շիրինլիքլէրինէ թահվիլ օլուրտու . զավալ-
լընըն սաչլարը , տէրման մագամընտա գուլլան-
տըզլարը տէնիզ քէօքլէրինին գուվվէթլյլէ , ար-
թրդ շիֆա պուլուպ ըուղ պէ ըուղ ուզանմատայ-
տը : Զօդ տէֆա , սաչլարընը բարմաղըմըն իւղէ-
րինէ սարարագ , նէ՞ մըգտար ուզանմըշ օլտուզու-
նու աղնամագ իչին էօլչէր իտիմ : Թէնի կիւնտէն
կիւնէ պէյազլանմատա վէ եանագլարը , այնիի մէր-
ճանըն թօղլարընըն ըէնկի կիպի գըզարը ըտը :

Պիրտղ վագը թուան պէրու , հէր նէ սէպէպէ
մէանի իսէ պէնիմ իլէ եխնէ իհթիրազա պաշլա-
մը ըտը . հէր հարաքէթինտէ հէր մուամէլէսին-
տէն հափիփ պիր չեքինմէ պիր ութանմա բէյտա
էթմիշ իտի : իքի մութլուլու չօճուղլար իքէն ,
կէօրէն իքի դապահաթլը զանն էտէճէք կիպի պիր
մուամէլէտէ իտիք :

Հալ պու քի , պիր աղ վագը թուան պէրու պու
շագլըդն արտընտա , պիր քէտէր կիդլէնմէտէ
իտի : Պիդ , զավալլը սափտէրունլար , պիր էյի
աղնամազտըդ նէ օլուուղունու . ֆագաթ թէճէլ-
լիմիզ պիլիրափ իլէրիտէ պաշլմըզա կէլէճէյինի :

Պահճէտէ , դուշիովանըն եանլնտա տիքիլիք
պիր պէօյիւք ինճիր աղաճը վար ըտը քի եխւքսէք
տալլարը եօդարըյա դատար եէթիշիպ , պալգօ-
նուն պիր նըսքընը , էնլի եարբագլարըյլա կիւ-
նէշտէն մուհափազա էտէրտի : Կրազիէլլա դար-
տաշլարընը կիյինտիրիպ պաշլարընը թարատը-
տան սօղրա , էվլէլքի կիպի , շաղլըդլա վէ թիւր-
քիւ չըլլըրարադ իշկյլէ մէշղուլ օլաճադ . եէրտէ ,
կիտէր պալգօնտա օ ինճիրլիյին կէօլկէսինտէ օ-
թուրուրտու : Քէնտի սիւքիւթ , վէ պիւթիւն կիւն
եէրինտէն դըմլատամայարադ , ըիւզկէարլարա
դարչը օթուրուալ , տալար միւթէմատի տէնիզէ
տօղ ըտ պագարտը : Պէօյիւք վալիտէսի , բահաթ-

որդ տըր զաննըյլա , մէրադ էտէր կէլիր նէ՞սի վար
օլտուղունու սօրարար : “ Հիշ պիր շէյխն եօդ եա-
լընըդ չալը շմատան էվվէլ իւզէրիմէ պիր կէվշէք-
լիք վէ աղըրլըգ , չէօքամիւ ” տէր իտի : Հիշ իս-
թէմէղտի քի , օ կիւնլէրինտէ եանընա քիմնէ
եագլաշըպ պիր շէյ սուալ էթսին եալընըգ պէն
կիտէրտիմ . պիր միւտտէթ եիւղիւմէ պագար ,
հիշ պիր շէյ սէօյէմէղտի : Եինէ տէնիդէ պագ-
մաղա պաշլար , վէ պէնդի կեահ գըրմըգըյա
կեահ սարըյա թէպտի օլուրտու : Լաքին եա-
նընտա օմուրուպ , էլլէրինի թութտուղում , վէ
եախօտ թիւյ գալէմիմին երմըշագ թիւյէրիցէ
քիրըիքլէրիյլէ օյնատըլըմ էսնատէ , քէտէրինի ու-
նուտուր , տէօնէր էվվէլքի կիալի սէօյէր կիւլէր-
տի : Պիր աղ սէվինճտէն սօղրա , րիւշման օլմուշ
կիալի , եինէ էօթէյէ տէօնիւպ , սիւքիւթ իչինտէ
տալկալարա պագմաղա պաշլարար :

Պաղը տէֆա մէրադ էտէր սօրաբտըմ . կրա-
զիէլլա , նէ՞ վար օրալարտա , երրագտա տալկա-
լարըն իչինտէ , տէր իտիմ . նէ՞ կէօրիւրաիւն . ա-
ճապ էօյէ պիր շէյ վար տըր քի պիզ կէօրէմէյօ-
բուզ :

— Պուզլու տաղլար էնքսէսինտէն ֆրանսա
մէմալիքինի կէօրիւրիւմ , տէյիւ ճէվապ էտէրտի :

— Էյ նէ՞ վար ֆրանսատա , պու գատար թա-
աճճիւպլէ նազար էտիլէճէք տէյիւ , սուալ էտէր-
տիմ :

— “ Սանա անտըրըր պիրինի կէօրիւրիւմք
տէրիտի , պիր կէնճ տէլիգանլը կէօրիւրիւմքի ք

պէջաղ վէ նիհայէթսիղ պիր ճատաէ իւղէրինտէն
պիր տիւղիցէ կիտէյօր ։ Ասլա էնքսէսինէ տէօնմէ
յօր, միւթէմատի էօնիւնէ պագարագ եօլունա
տէվամ իտէյօր . պիյհուտէ եէրտէ սաամթլարըլա
պէքլէյօրում քի պէլքի եինէ կէրի տէօնէր տէ
յի, “ տէրիտի , վէ եաղլըդըյլա եիւղիւնիւ կիղ-
լէյիալ ուզուն վագըթ սէլ կիպի եաշ տէօքէրտի :
Պօշունա , էն թաթլը իսխմէրի վէրիրտիմ, էն կիւ-
զէլ էլգապլարլա քէնտինի չըզըրըրտալմ . պաշը-
նը գալտըրմաղ տը :

Օտամա տէօնէր , օգումաղըլա քէնտիմի տա-
ղըթմայա չալըշըրտըմ , լաքին օլմազոր . քիթա-
պլմ իլէ կէօղլէրիմին արասընտա կրագիէլանըն
սըֆաթընը կէօրիւրտիւմ . զանն էտէրտիմ քի , քի-
թապլն քէլիմէլէրի տախի ոէս ալլոպ , գալպէրի-
միզ կիպի ֆիզան էտէրտի : Զօդ տէֆա , պէն տէ
եալընընա աղլամայա մէճպուր օլուրտում , լա-
քին կրագիէլատան կիղլէրտիմ : Տիվանէլիք . . .
պիր տամիա կէօղ եաշըմըն , քէնտի կէօղիւ էօ-
նիւնտէ նէ՞ գատար պէօյիւք դըյմէթի օլուրտու ,
սէֆիլ եկէր կէօրսէյիտի : . . .

Հիշ հաթըրըմտան չըդմաղ , պիր կիւն պիր քիւ-
շիւք վուգուաթ օլուու : Զավալլը գըզըն գալ-
պինտէ պիր եարա աչըլըր քի , պիր տահա թէք-
միլ գաբանսամտու :

Օ թարիխլէրտէ , Մուրաստ բատիշահ , քէնտի
վիւքէլա վէ գուղանասընըն գըղլարը իչին Նա-
րօլի շէնրինտէ պիր Ֆրանսը մէքտէպի քիւշատ
իթափիրմիշտի : Գուլիպամըդըն էթրաֆընտա տա-
խի , քիւչիւք էվլէրտէ սաքին օլմատա պիր գաչ
կէնճ գըղլար վարըտը քի Կրազիէլլայըլա պիրազ
վագըթտան պէրիւ իւլ ֆէթ բէյտա էթմիշէրտի :
Պու գըղլար օ մէքտէպին շակիրտանը օլան զա-
տէկեան գըղլարընըն սալթանանթլը էլպիսէլէրինի
մէրամէթ էտէր , երդար վէ իւթիւլէրլէրտի :

Էքսէրի Կրազիէլլա պալգօնտան , վէ օնլար
աշաղըտան պիրիապիրլէրիյէ կէօրիւշիւլէրտի :

Աղըր տանթէլալար , իրէքլի էսվապլար , ճան-
ֆէսլէր , գատիֆէլէր , թիւյ շարգալար վէ աթլազ
գունտուրալար էլլէրինէ կէշտիքնէ , հէրսինի Կը-
րազիէլլայա կէօսթէրիրլէր վէ պիր նիհայէթսիզ
շաշմագ վէ թաաճիւլ սէսլէրի տիր գօրար ըար :

Պու քիւչիւք իշճիլէր , պազը պազը Կրազի-
էլլայը ալըպ ախշամ տուալարընը տիյնէմէք իւզ-
րէ քիլ իսէյէ կէօթիւրիւլէրտի : Կիւնէշին պաթ-
մա վագթի եագլաշըպ , վէ գամբանալարըն սէ-
սինտէն , գլիյնէթին պիթմէք իւզըրէ օլտուզունու
տույառուզումտա , գաբուտան չըդար , քիլ իսէնին
եօլունուն իւզէրինտէն , հէրսինէ իսթիգպալէ կի-
տէրտիմ : Շիւմէմիզ էլ էլ վէրիպ , կիւլէրէք սը-
չըրայարագ տողըու . տէնիդ գըյըսընա կէլիրտիք ,
վէ ճիւմէմիզ պիրլիքտէ , չօնուգ միսիլլիւ , տալ-
կալար գըյըտան չէքիլտիքնէ էնքսէսինտէն գու-
մուն իւզէրինտէն գօվալար , վէ քէօրիւրէք կէրի-

տէօնախիյիւ վաղըթ գօշարագ. Էօնիւնաէն դաշար~
տըգ. Ա՞ն . . նէ կիւղէլ կէօրիւնիւրախւ կրազի~
էլլա օ վաղըթ. սըրման իլէ իշլէնմիշ գունատուրա~
լարընը ըալաթմամագ. իւղըէ, գոլլարը աչըգ. իւ~
զէրիմէ գօշարտը. զանն էտէրսինքի, քէնտինի
ալը գօմագ. իսթէյէն գըսդանճ տալկայա գարշը
եիւրէյիմոէ պիր սըղընաճագ. մէքեան պուլուր~
տու. *

Պիր կէճէ, եանըմուա գըրմըզը պիր թօրբագ~
դանտիլ իլէ, օթուրմուշ օտամուա օդուրտում:

Կրազիէլլանըն օտասընտան իսէ, արատա գըզ
սէսլէրի, արատա պիր կիւլմէ, վէ կիզլի դահ~
գահա սէսլէրի, արասըրա կիւճէնիշլէր, սօղրա~
թէքրար կիւլիւմէլէր իշխտիրտիմ:

Եվվէլ իշ եէրինէ գօյուալ տիգդաթ էթմէտիմ.
սօղրատան, պու ֆըսըլթըլար ուզանտըյըսա,
մէրագ էթտիմ. ուսուլ իլէ դանտիլ իմի ալտըմ վէ
էլիմիշ ըշըդը ըիւղկեարտան հըֆղ էտէրէք,
սէսսիղճէ պալգօնտան կէչիսլ գըզլարըն օլտուզու~
օտանըն գարտունա կիթտիմ: Պիրազ վաղըթ
տըշարտան գուլագ միսաֆիրի օլտում: Իչէրտէ
միւհիմի իշլէր իճրա օլմատայըըտը. կէնճ գըզ սէս~
լէրի. պիր եանտան, ճանփէս իրշըրթըլարը, եիւք~
ափւք վէ մագաս շամաթալարը օ պիր եանտան պիր
աչէօյիւք թէտարիքեաթ նըշանէլէրի կէօլթէրիլէր.

տի : Այնին պու սէսլէրի , վաթանըմոտ , հէմչիւ-
րէլէրիմին պալօլարա կիտէճէքլէրի կէճէլըտէ
իշիթմիշտիմ :

Մարճէլլինատա պիր եօրթու , պիր բանայըր ,
պիր էյլէնճէ եօղուտու : Կրագիէլլա իսէ օ կիւ-
նէտէք հիչ էսվապլա կիւզէլ կէօրիւնմէյէ չալըշ-
մամըշ ըտը . հաթթա օտարընտա պիր այինէսի
տախի պուլունմայըրպ , լիւզումու օլուուզու վա-
գըթ , պալդօնտաքի սու գօվասընա միւրածաաթ
էտէր վէ եախօտ տահա զիյատէ պէնիմ կէօզլէ-
րիմէ քէնտինի պագարտը :

Պու մէրադա տայանամայըրպ , տիղիմէ դա-
րույու եիթտիմ , վէ դանտիլիմ էլիմնէ դարու-
տու կէօրիւնախւմ :

Եապանճը գըզլարըն հէրսի , պիր պէօյիւք
ճիւնհա իւզէրինտէ թութուլմուշ կիպի , դօրդու
վէ հիճապ եայկարալարըյլա աէլիքլէրէ վէ քէօ-
շէլէրէ դաչըպ որդընտըլար . էլան քիմինին էլին-
տէ թիւյլէր , քիմինտէ քէնկլի դօրտէլարար վէ քի-
մինտէ եարմա չիչքլէր կէօրիւնիւրտիւ : Կրազի-
էլլա , արանսըզա կէլիալ դաշամայտրագ , օտա-
նըն օրթարընտա թաշ քէսիլմիշ կիպի դալմըշտը *
Հիճապընտան եիւզլէրինտէն ալէվ չըզարտը . եէ-
րէ պագար , վէ հուզուրումտա նէֆէս ալմոյա տա-
խի չէքինիդափի : Պիր սիւքիւթ տիւր օտայա չէօք-
միւշտիւ . հէրսի պէքլէրափի քի պէն նէ* տէյէճէյիմ
տէյիւ : Պէն իսէ հիչ պիր չէյ սէօյէմէյիպ , տալ-
մըշ պագարտըմ* :

Կրազիէլլանըն քէնտի եիւնլիւ էսպասլարը ,

Քիւշիւք եէշիլ սագօսու , սըրմալը գունտուրաւ ևրը վէ էնլի քիւբէլէրի , շունտաւ պունտաւ եաւ թաղընըն իւզէրինէ տաղընըդ սուրէթտէ աթըլ մըշըտը :

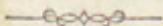
Քէնտինէ օ դատար եագըշան պու ատի քէօյ լիւ գըյաֆէթինին եէրինէ , կրազիէլլա , արդատաշլարընա բէճա էտիպ , մէքտէպտէ քէնտի չաղընտաւ պիր Ֆրանսըզլը գըզ իչին տիքիլմէտէ օլան պիր թագըմ էսվապլարը օ կէճէ կիցին միշ իտի : Իւզէրինտէ պիր աղըր ճանփէս ֆիւթան , պէլինտէ պիր բէմպէ գուշագ , այագլարընտաւ , թէնինին բէնկինի մէյտանաւ չըդարաճագսուրէթտէ , ինճէ պէյազ չօրապլար վէ մավի աթլաղ գունտուրալար . պաշը թէմիղճէ թարանմըշ վէ սէնսաաթլը չիչէքլէր իլէ տօնանմըշ . պու հալտէ կրազիէլլա օտանըն օրթասընտաւ գալմըշտը :

Պէն տէ կէօղիւմիւ մէրգումէտէն այըրամայըպ եիւղիւնէ պագարալմ , ֆագաթ հիչ պիր հարաքէթիմ , հիչ պիր սէսիմ թահսինիմի քէնտինէ պէյան էթմէզտի : Եիւրէ յիմէ պիր տամլա կէօղեաշը կէլտի : Աղնատըմ գըզըն միւրատընը : Քէնտի իլէ պէնիմ պէյինիմտէ օլան ֆէրկտէն հիճապ էտէրէք , պէլքի էլպիսէ թէպտիլիյլէ պանա պիրազ տահա էյի կէօրիւնէպիլիր տէյիւ պիր թէճրիւպէ էթմէք իսթէմիշտի : Պու էսվապլարը տօնանմըշ օլտուղու հալտէ պիրտէն պիրէ կէօղիւմէ էյի պիր շէյ վէ միլլէթիմտէն պիր գըզ կիպի կէօրիւնէճէք տէյիւ մէմուլ էթմիշտի : Լաքին եանըլմըշտը գագըր . վէ սիւքիւթիւմ տախի քիւ-

Քայէթ իտէնէք մէրթէպէտէ պիր իսպաթ օլմասըլյա, եիւզլէրի գըղարըր, դաթըր իւմիտ օլուր վէ եավաշ եավաշ ազլամագ սըրալարընա կէլիրտի :

Էսվապլարըն սահիպի օլան ֆրանսըլլը գըզ, պէլի ինճէ վէ դօլլարը վէ ումուզլարը զայրի, վէլհասըլ նազիք եաբուլու պիր նէֆս օլմազլա, պու էլպիսէլէր կրազիէլլանըն իւզէրինէ ոյմամըլշըտը : Ճանփէս հէր թարափտան չաթլարտը, վէ ումուզունտան, կէօքսիւնտէն, վէ տիրսէյինտէն գումաշըն չաթլագլարընըն արասընտան պէյազ կէօմիշյի կէօրիւնիւր վէ տըշարը ֆըրլարըտը : Արդատաշլարը տէֆա տէֆա թօրլուլամըշ վէ տիքմիշլէր իտի, լաքին խայր էթմէյիպ եինէ չաթլամըշտը : Այադլարը քիւչիւք գունտուրալար իչինտէ մահպուս օլմուշ օլարագ, աթլազը պուրուշթուրսինուշտու : Զավալլը գըզ, սըրալը պիր իսքէնճէ իչինտէ իտի : Պաշընը գըմըլտատամազըտը, չիւնքի պաշընտաքի եաբմա չիչքլէր դալապալըլը տէօքիւլիւր իւտիւ : Եէրինտէն գըմըլտայամազըտը, չիւնքի աթլազ գունտուրալարը պյագլարընա զայէթ տար կէլմիշ իտի :

Եինէ կիւզէլ իտի ֆադըր կրազիէլլամ. լաքին պու դատար եաբմա շէյլէրլէ, զանն էտէրսինքի հալտէն չըդարմըշլարտը :

տիքտէն սօղրա , սըֆաթըմա ճիւզի պիր զէվքնի
հալի վէրէրէք , գանտիլիմ իլէ եանքնա տօղրու
կիթտիմ , վէ էլան թանըյամամըշ կիպի պիր հալ
իլէ , “ սէն միշ իմիշին , կրազ իէլլա , տէտիմ : Քիմ
սէնին կիպի կիւզէլ պիր Բրօչիտալըյը , պու Փա-
րիդ օյուննագլարընըն ալթընտա թանըյապիլիր :
Հայտէ , հայտէ , չըդար շունլարը տէտիմ , պիրաղ
սէրթլիքլէ . ութանմազըն Ա. Լլահըն եարաթարդը
պու դատար կիւզէլլիյի պիչիմուէն չըդարմայա :
Շիւքը էյլէ Սահիպինէ , վէ վէրտիյինէ գանաաթ
էժմ : Գափէստէքի գուշուն թիւլէրի , հիշ պիր վա-
գըթ տէնիդին դըրանկըճ գուշունուն իւսթիւնտէ
էյի եագը շմաղ : ”

Պու սօն քէլիմէ դըզըն դալպինի Փէնա ին-
ճիթտի : Լադըրատրմըն մէֆհումունու էյի աղնա-
յամամըշտը : Ֆէրդ էտէմէտի քի պէն , սուլարըն
դըրանկըճ գուշունու դափէս գուշունտան իլէրի
վէ մուրաճճահ թութոյօրտոմ : Օ զանն էթտի
քի “ վաթանըմուաքի Թրանսրդ տիլպէրլիքլէրինէ
պէնզէյէպիլիրտէն աննընը դարըշլարըմ ” տէմէք
խմէրտիմ : Ստաթ սաաթ չալըշտըտան սօղրա
պիւթիւն զայրէթի պիւթիւն իսքէնճէլէրի պիյհու-
տէյէ կիթմիշ , վէ արթըդ գաթը իւմիտ օլմուշտու :
Ելուզէրինի իքի էլինին արասընտա հըֆզ էտէ-
րէք եաթաղընըն իւզէրինէ դաբանտը աղլամայա
պաշլատը վէ արդատաշլարընը չըլըրտը քի քէն
տինի օ միւզըին էսվապլարտան խէլաս էթսինէր :

“ Պէն պիլիրտիմ , տէտի սըդլայարագ • պիլիր-
տիմ քի պիր զավալլըյըմ , պիր փագըր Բրօչի-

“ տալը գըզըյըմ . ֆադաթ իւմիտ էտէրտիմ քի .
“ էսվապըմը թէպաիլ էթմէմ իլէ , պիր կիւն վա-
“ թանընտա էնքսէնտէն երւրիւտիւյիւմ վագըթ
“ պէլքի սէնի ութանտըր բմամ տէյիւ : Աղնայօրում
“ քի պէնիմ սէֆիլ թէճէլլիմ պույումուշ . նէ ի-
“ սէմ տախմա օ դալըպ , նէրտէ տօղմուշուսամօր-
“ տա էօլմէլի իմիշիմ : Պէն պունու էօրէն
“ տիմ : պու դատար տէրտիմ էլվէրիք ի-
“ տի պիր տէ սէն թէքտիր էթմէմէլիյի-
“ տին : ”

Պունու տէյէրէք , իդրահլա չիչէքլէրի վէ շար-
դայը պիր թարափա աթարաը : Իւզէրիմէ տօղըու-
դօշուպ , էլիմոնէքի գանտիլի սէօնտիւրտիւ քի .
կէօղիւմէ ֆէնա կէօրիւնէն պիր դըյափէթին ալ-
թընտա տահա ուզուն վագըթ քէնտինի կէօրմէ-
յիմ :

Ճիլվէմ աղըը պիր ճիլվէ օլմուշ օլտուղունու-
պէն տէ աղնատըմ . խաթա էթմիշ խտիմ , ափլընը
տիլէտիմ . աղնաթտըմ քի պէն թաղիրլէմիշ խէմ ,
Ֆրանսըլը դըյափէթինտէն իսէ Բրոչիտալը դը-
յափէթիյըէ քէնտինի պին քէրրէ տահա կիւզէլ-
տահա տիլպէր պումուշ օլտուղում իչին խտի .
Պու տէտիքլէրիմ դայէթ սահին խտի , լաքին դալ-
պինտէ եարայը պիր քէրրէ աչմը շտըմ . արթըգ
կէօղ եաշըսընը տուրտուրմանըն իհմիմալի եօղու-
տու :

Արդատաշլարը կէլիալ էսվապըարընը սօյուն-
տուրտուլար . օ կիճէ քէնտինի կէօրէմէտիմ : Էր-
թէսի սապահըսը կէօրտիմ իսէ , եինէ էսքի էս-

վասպարը յայը տը վէ իւք կիւնիւնիւն շագասընըն
իւզէրինէ աղլամասընտան կէօղլէրի դըզարմը ը-
տը :

Արթը օ արալարտա , Ցիրանսատան պանա
կէլէն մէքթուալլար սըդլաշմընտը : Կրազիէլտ
պաշլամընտը ֆէրք էթմէյէ քի պու մէքթուալլար
պէնի վաթանընմա չըլըրըրըլարտը : Օ դատար թէ-
միզ եխրէքլիյիտի վէ հիյլէյի սէվմէզտի քի մէֆ-
հումիարընը տախի ֆէհմէտէրէք եխնէ մէքտուալ-
լարը պէնտէն կիզէմէզ վէ էսրարէն երրթըպ աթ-
մազտը : Եալընըզ չօդ տէֆա բաքէթլէրի տահա
պանա թէսլիմ էթմէզտէն էվվէլ թէվդըփ էտիպ ,
եաթաղընըն պաշընտա ասըլը օլան աղիզէ ըէս-
մինին էնքսէսինէ պիր թօրլույլա իլիշթիրիպ տօ-
դուզ կիւն օրտա հըֆզ էտէրտի : Մէմուլ էտէրտի
քի , զավալլը , պէօյլէ նօվէնալարլա Մէրիէմանա
մէրհամէթէ կէլիսլ , մէքտուալուն իչինտէքի ճէլպ
թէքլիֆլէրինի , Նարօլիտէ դալմադ ըէճալարընա
թէպտիլ էտէրտի : Պու քիւչիւք լաքին շիրին տէ-
սիսէլէր կէօղիւմտէն դաշմազտը , վէ հաթթա
պունլարը կէօրմէմ մինասիալէթիյլէ դըզը տահա
աճըր վէ տահա սէվէրտիմ : Լաքին շէօյլէ պէօյլէ
սաաթըմ եագլաշըրտը :

Մայիս այլնըն սօնվարընա տօղ րույուտու , պիր
կէճէ խըղլը պիր դարու վուրուլուտու : Հեր քէս
տէրին ույգույա տալմըշաը . կիթտիմ դարույուտ
աչտըմ : Պէնիմ տօսթում վ . . . խտի : “ Սէնի ա-
րամայա կէլտիմ , տէտի . իշխէ վալխտէնտէն պիր
մէքտուլում վար , մէմուլ էտէրիմ քի արթըգ-
պունա ըէնճխտէ վէ մուխալիֆէթ էթմէզ սին :
Եարը կէճէյէ պիր սաաթ վար . հայվանլարըմըզը
եարը կիճէյէ սըմարլատըմ : կիթմէլիյիզ . եա պու
կիւն կէլիրսին եա եօլուսա պիր տահա կէլէճէ-
յին եօդ , վէ վալխտէն տէ արթըգ սէնին մուա-
մէլէնէ թահամիւլ էտէմէյճէճէք : 0 սէնին իչին
օ դատար քէնտինի խարապ էթտի , պիր աղ տա
սէն օնա իթաաթ էթ : Եէմին խտէրիմ սանա քի ,
էօնիւմիզտէքի դըշը , վէ թէքմիլ պիր սէնէ տա-
հա սէնի պուրայա տէնտիւրիւրիւմ , պուրտա եա-
շար , պուրտա էյլէնիրսին : Ֆադաթ պու կիւն ,
պու սաաթ եօլա չըգմալըյըզ . Փամիլեանը խօշ-
նուտ , վէ վալխտէնէ օլան իթաաթ պօրճունու է-
տա էթմէլիսին :

Նիւզուլ պաշըմա էնտի . “ պէքլէ պէնի պուր-
տա ” , տէտիմ :

Օտամա կիրիալ , էսվապլարըմը վէ էշեալարըմը
դարմագարըշըգ եօլ սանտըլըմըն իչինէ աթտըմ :
Աճէլէմին արասընտա օթուրուալ կրազիէլամա
պիր մէքտուալ դալէմէ ալտըմ : Աըթըգ , մուհապ-
պէթիմ վէ աճըմ նէ քի տէտիրթտիլէր խէ ճիւմ-

լէսինի եազտըմ։ քէնտինի թէրք էմմէմին սէպէպէլէրինի պէյան էթտիմ վէ վաստ էթտիմ քի տէօրիթայա վարմազտան կէրի տէօնիւալ պիր տահա եանընտան այրը լմայաճապըտըմ։

Թէգըէրէմի գ աբատըգտան սօղրա գ աբուտուն նուն էօնիւնտէ տիդ չէօքախւմ։ կէօղլէրիմ վէ եիւրէյիմ եաշըլա տօլու էյիլիալ էշիյինի էօրտիւմ։ մէքտուպումու վէ ագճէ քէսէմի իշէրկյէ տօղրու սիւրտիւմ։

Ըշգըրըդ վէ աղ լամալարըմ պիր միւտտէթիշէրիմոէ սագլատըգտան սօղրա տօսթում գօլունմա կիրիալ պէնի օ գարունուն էօնիւնտէն այրըրպալ տըշարը սիւրիւքլէտի։ Օ արալարտա կրազիէլլա պու վագըթսըդ շամաթլարտան այրըմըշ օլարագդաբուսունու աչտը։ Մաճիթապըն շաֆդլարը պալդօնուն իւղէրինէ վուրմուշուու։

Զրդըլ թէրաճատան պագտըղընտա, տօսթումու թանետը։ էօնիւմիւղտէն պիր ուշագ, տանտըղըմ օմուղունտա վէ չանթամէլինտէ կիտէր իտի։ Պունլարը կէօրիւր կէօրմէղ, գըղ, գօլլարընը պիդէ տօղրու ուղաթտը, քէտէրլի պիր սէս չըգարտը վէ քէնտինտէն պիխապէր օրատա տիւշտիւ սէրիխտի։

Հէման կէրի տէօնիւալ եարտըմընա գօշտուգ։ պայցըլմըշ վիճուտինի գալտըրըպ եաթաղընա կէօթիւրտիւք։ ճիւմէսի օյանըպ կէլտիկէր։ եիւզիւնէ կէօղիւնէ սու սէրբտիկէր։ իսմինի չըղըրըրլարտը ճէվապ ալմայարագ։ Պէնիմ սէսիմէշ քէնտինէ կէլտի։ “ Իշթէ, տէտի արգատաշըմ,

կէօրիւյօրսուն քի էյի տիր , հաեաթտէ տիր .
պունտան մուֆասսալ վէտալաշմալար իքինիղէ տէ
մուզիրը օլուր , հայտէ արթըգ կիտէլիմ „ տէյէ-
րէք , գըղըն դօլլարընը պօյնումտան ոլյըլլըպ
թէքրար պէնի սօդազա չըգարտը :

Պիր սաաթ սօղրա , բէրուշան հալտէ կէճէնին
սիւքիւթիւնտէ , թօմանըն եօլունուն իւղէրինտէն
կիթմէտէ իտիք :

Կէրէք Միլանօտան կէշտիյիմտէ վէ կէրէք լի-
օն շէճրինէ վասըլ օլտուղումտա բօսթա տէվա-
իրինտէ կրազիէլլատան պիրէր մէքտուպ պու-
տում : Վիճուտճա էյի լաքին դալպի հասթա օլ-
տուղունուն վէ սապրըլա վատրմըն ինրասընա պէք-
լէտիյինին պէյանըլլա պէրապէր , սօն սարֆընըն
տէրունինտէ տախի , էքսէրի պաշընտա թաշը-
տըլլը չիչէքլէրտէն պիր թանէ պէրկիւզար մագա-
մըլլա պանա կէօնտէրմիշտի : Պիլմէմ քի պու չիչէ-
յի կէօնտէրմէսինտէն մէրամնէ՞ իտի : Աճապ , քէն-
տիսինէ միւթաալիք օլան պիր շէյ պէնիմ եանըմ-
տա պուլանսուն տէյի մի իտի . եօլուսա վագ-
թիյլէ սաչլարընը պանա գուրպան էթմիշ օլտու-
դունու տէր խաթըր էթտիրմէք մի՞ իտմէր իտի :
Տէֆա օ մէքտուպտա պէյան էթմիշտի քի պիր գաչ
կիւն սըթմա հասթալըլընա տիւչար օլմուշ վէ
եիւրէյինտէ տախի աղըլլար տույմուշա տա չիմ-

տի կիւնաէն կիւնէ բահաթլաշմասա օլուպ վէ
հաթթա , թէպտիլը հավա դրմնասա վօմէրօ
թապիր օլունան քէօյլիւքտէ քեային զէդգնուն
հէմշիրէսինին էվինէ քէնտինի միսաֆիրէթէն կէօն-
տէրմիշլէր իմիշ :

Օնտան սողրա իւչ այ միւթէ նատի պիր տահա
էլիմէ մէքտուպու կէլմէտի : Ագլըմ ֆիքրիմ , լէյլ
ու նիհար կրազիէլլատայըտը : Ա. շդլա գըշըն
իսպթիտասընը պէքլէրտիմ քի եինէ իթալեայա
ավտէթ էտէյիմ : Գրդըն տիլպէր վէ քէտէրլի սը-
ֆաթը , լաէն գաթի կէօղիւմիւն էօնիւնէ կէլիր ,
վէ զանն էտէրսին քի էսէֆը տէրուն իլէ խօշուն-
տու չըլըըը լուրը : Ա՛խ եազըդ . օ նատքէօր եաշ-
լարտայըտըմ քի հիշ պիր շէյին գատը ու գըյ-
մէթի թանըլմադ : Հագդըն էն կիւզէլ լութֆլա-
րը , կիւնահսրդ սէվտալար , թաթլը մուհապէթ-
լէր , գումուն իւզէրինէ տիւշէր վէ ճիհան ըիւզ-
կեարլարը տախի , չիշեք կիսի օնլարը սիւրիւք-
լէր , սավուրուր վէ մէյտանտան գալուրըըը : Ա. ը-
գատաշլարըմտան չէքինիրտիմ , քիմնէյէ սըրըմը
վէրէմէզտիմ , չիւնքի գալպիմին ախուզարինէ վէ-
սիլէ օլան գըլըն իսմի վէ սընըփ վէ բատաէսի
մալիւմէրի օլոտուգ տա , օ պէօյիւք կէօղլիւ ա-
տամիարըն , օ զէվքճիլէրին , իւզէրիմէ կիւլէճէքլէ-
րինէ շիւրհէմ եօղուտու : կրազիէլլամունտուլ-
մուշ տէյիլ իտի , լաքին արթըդ բէրտէ ալթըն-
տա սիրէրլէնմիշ , կիզլէնմիշ իտի պէնիմ էօմրիւմ
իչին : Եալընըլլըդտա եիւրէյիմոէ պէսլէտկյիմ
թաթլը տույկուլար վէ կէչէն կիւնլէրին խայալի ,

ճէմիյէթէ կիրակյիմ վագըթ , պիր ճիւնհա կիպի
պէնի գօվալար ութանտըրըր վէ ալթիւսթ էտէր-
տի : Նէ՞ չարէ . թէօհմէթ պէնիմ տէյիլ , չաղըմըն
ըտը : Նասըլ ութանըրըմ , շիմտի , օ վագըթ ու-
թանմըշ օլտուղում իշին : Պիր թէպէսսիւմիւնիւն ,
պիր նազարընըն , պիր տամլա կէօդ եաշըսընըն նէ՛
պէօյիւք գըյմէթի օլմալըյըտը տա , պէն , ճահիլ ,
պաշգա չէշմէրէ , պաշգա թէպէսսիւմէրէ տէյի-
շիրտիմ : Պէօյլէ մի՞ էթմէլի իտիմ պու գատար
սէվտասընա մուգապիլ : Ա՛խ , եաշը չօդ կէնծ օլան
տէլիդանլը միւդթէտիր տէյիլ տիր սէվմէյէ :
Հիշ պիր շէյին թէքմիլ գատրինի պիլմէզ , վէ
մութլուղուղու տախի , գայպ էթտիքտէն սողըս
տըր քի թանըր :

Աահին մնւհասպէթ , կէրչէքտէն սէվտա , էօմ-
րիւն եէթիշմիշ պիր մէյվէսի տիր : Օն սէքիլ եա-
շընտա օլան նէֆս օ մէյվէյի թանըրշ օլամաղ ,
եալընըզ խայալինտէ կէզէր : Թապիյաթըն գա-
խէսի իդթիզասընճա աղաճլարտա մէյվէ կէօրիւն-
տիյիլ կիպի , եաբրագլար տէօքիւլմէյէ պաշլար =
իշթէ ինսանտա աախի հաքէզա պէօյլէ օլմալը
տըր : Պաշըմտա , աղարմըշ սաշըարըմը սայմայա
պաշլատրզըմ վագըթտան պէրիւ պունու չօդ տէ-
փա թէփէքքիւր էթմիշիմ : Օ սէվտա չիշէյինի
վագթընտա թանըլըպ վէ գատր ու հասկէթինի
պիլէմէմիշ օլտուղում իշին քէնտիմի չօդ հըրբա-
լամըշըմ : Լաքին օլան օլմուշու : Պօշ վէ հէպա
ըմիշըմ :

ՃԵՇՐԸ նոյեմբերին հԵնիւղ իպթիտալարընտառ
յըտըգ : Պիր կիճէ պալօտան տէօնիւալ խաննէմէ
կէլտիյիմտէ , էլիմէ պիր մէքտուպլա պէրապէր
պիր քիւչիւք բաքէթ վէրտիլէր :

Պու մէքեաթիտին պանա թէսլիմինէ մէմուը
օլան նէֆս պիր եօլնու օլուալ , Նաբօլիտէ պիր
մէրճան ֆապրիդասընտա պուլունան տօսթու
թարաֆընտան պունշար քէնտինէ հավալէ օլմուշ
օլտուղունուն պէյանըլյա պէրապէր , մէքտուպուն
կէթիրտիյի իսպարաթըն տախի միւքէտէր օլմա-
սը ճիհէթիյլէ , պէնիմլէ կէօրիւշմէքլիյի իսթէմէ-
յիալ , եալընըլ բաքէթին ֆարիտէ վասըլ օլտու-
ղունա տայիր պիր իլմու խապէր մաթլուալ էտիպ
կիթտի :

Թիթրէյէրէք զարֆը աշտըմ : Կրազիէլլատան
պիր սօն մէքտուալ կէթիրմիշ իտի , վէ իշինտէքի
թահրիրաթ իսէ շու պիր գաչ սաթըրտան իպա-
րէթ իտի : “ Շիմոնիյէ տէկին պէնի գայը ըմատա
“ օլան թասլիպ , խապէր վէրտիքի , արթըգ էօմ-
“ րիւմիւն նիհայէթի կէլմիշ վէ իւչ կիւնէ գատար
“ պու տիւնեայը թէրք էտէճէյիմ տէյի :
“ Զիհնիմ վէ թադաթըլմ էլտէն կիթմէզտէն էվվէլ
“ շու վարագբարէմլէ պիր սօն տէֆա աահա սէ-
“ նինլէ վէտալաշմագ իսթէտիմ : Եազըգ . սէն եա-
“ նըմուա օլայըտըն , պէլքի եինէ եաշարտըմ : Լա-
“ քին , նէշ չարէ . հադդըմտա թագտիրը իտւտա
“ պույումուշ : Կիտէճէյիմ եիւքսէք մահալ լէրտէն ,

“ կեզդէրին արտընտան , եթիւ սէնինլէ միւթէմատի
“ կեօրիւշէճէյիմ : վիճուտում թօրբաղըն
“ ալթընա աթըլլըպ դայպ օլաճադ , բուհումու
“ օլսուն սէվ , տօսթում , վէ խաթըլըտան չըգար
“ մա : Սէնին ուղըունա , պիր կիճէ քէսմիշ օլսու
“ զում սաչլարը , իշթէ պու կիւն թարափընա ի-
“ ըայէ էտէյօրում : Սէնին պուլունտուղուն շէհիր
“ տէ , պունլարը պիր քիւչիւք քիլիսէյէ կէօթիւ
“ ըիւպ ձէնապը հադդա սունարն , պարէ օ օլ-
“ սուն , պէնիմ կիպի պիր ֆադըլըն եատիկեարը
“ մադամըլլա սէնին եանընտա պուլունսուն :

Պիյհուշ պիր հալտէ , թէղքիրէ եէտիմտէ ,
շափաղա դատար դալմըշտըմ :

Օ վագըթ պիրաղ քէնտիմէ կէլիպ բաքէթին
տիկէրինի տէ աշտըմ : Թէքմիլ օ կիւղէլ սաչը , այ-
նիի դուլիպէտէքի կէօրտիւյիւմ կիպի կէօզիւմիւն
էօնիւնտէ իտի : Տահա օ կիճէ , արասընա իլիշմիշ
օլան դուրու եաբրադ դըլընթըլարը , հալը աս-
լիցէլէրկյլէ իչինտէ մէլճուտըտը : Կիտիպ քէնտի
սօն վասկէթինի իճըա էթտիմ , վէ օ կիւնտէն իյ-
թիպարէն , օնուն էօլիւմիւնիւն պիր կէօկէսի պէ-
նիմ կէնճլիյիմի վէ դալան կիւնկէրիմի դաբլա-
տը :

Օն իքի սէնէ սօղըա թէքբար նարօլ իյէ կէլ-
ախմ . զավալլը դըզտան դալմա պիր էսէր արա-

տըմ։ Արթըդ հիշ պիր շէյ գալմամը շոր ։ Մարճէ ւ
լինատաքի էվճիք թէքմիլէն գայպ օլմուշոռ վէ
բրօչիտա ատասրնտաքի գուլիպա իսէ , երգըւ
մըշ , վէրան օլմուշոռ ։ Հավալար ֆէնա օլտուզու
կիւն , եալընըդ քէշի չօպանլարը տավարլարընը օ
չաթընըն ալթընա սիւրիւր եազմուրլարտան մու
հափաղա էտէրլէրտի ։ Զամանէ , նէ՞ չաբուք հէր
շէյի տիւնեա եիւղինտէն սիլէր պօղար , վէ ու
նութտուրուր ։ լաքին գալպէ թէէսիր էտէն իլք
տույկույու , իլք սէվտայը , հայըր պօղուպ ու
թտուրամաղ ։

Գարիպ կրաղիէլլամ . նիշ՝ կիւնլէր կէլիպ կէշ
տի օ կիւնլէրիմիզտէն պէրին վագանա պաշգալարընա
մէյլը մուհապակէթ էթտիմ վէ պէնի սէվէնլէր տախի
օլտու ։ Զօդ , աշդ վէ կիւղէլլիք շավդլարը պէ
նիմ գարանլըդ եօլումուն իւղէրինէ նուր սէրբ
տիլէր ։ Զաթը ափէրինէնտէնին , շու ճիհանա լութի
ու իհան լցլէտիյի տիլպէրլիք , շաղլըդ , իփփէթ
վէ թէհարէթ խաղինէլէրինին բէք չօղունու միւ
շահատէ էթտիմ . չօդ գալպէր սէնտէն սօղըա
պանա աչըլտը ։ լաքին հիշ պիրի , սէնին իսմը
ճէմլիլէնի ֆէրամուշ էթտիլիպ , զիքը ու եատընը
խայալիմտէն սօլտուրմայա մուդթէտիր օլամատը ։
Եաշատըգնա , ֆիքրիմէ սանա եագլաշտըմ ։ Հա
յըֆքի վիւճուտունուն նէրէլէրտէ օլտուզունու ,
վէ տէրունը վաթանընտա էլան սէնին իչին աղլա
յան վար օլուպ օլմատըլընը պլիլմէմ ։ Գագաթ
սէնին ասըլ մէզարը հագիգին , պաթընը բու
հումտա օլտուզունտան , օրտոտա քեամիլէն հիւս-

նիւ գաղուլ իլէ մէզնուտու միւթէվարի օլմուշ
սուն + իսմինտէն նէ՞ տէրէնէլէրտէ միւթէէսիր օ-
լուպ, անը զիքրու եատ իտէն լիսանա տախի նէ՞
բատտէլէրտէ ըղճարը աշք ու մուհապակէթ իտէ-
րիմ պիլսէն. եատըկեար օլան իսմի չէրիֆինին
թէնտիտ ու թաաթիրի իչին տէրունը դալպիմտէ
սըրրէն պիր կէօզ եաշը բէյտա օլուպ գաթրա
գաթրա ճէրէեան իթմէքտէ տիր:

Խ Ա. Թ Ա.

ԿՈՎԱԶԻԵԼԼԱ

Սահիթ . 7 . Պու էմնալէրտէ , վալիտէ թարաֆընանն եազըն ապրապալարըմտան օլան պիր դատըն , Դնին պազըր ումուրը մէսաւ լին զըմիղնատա Խթալեատան չըլլըլլմըն օլմասլյլա , տէր հալ . . .

Սահիթ . Ապիթ .

9 10 Պիլիր իտի իսէ տէ .

18 9 Վիրոգիլիոս

20 7 Սէր էտէրախմ , պիչարէ

25 22 առուցիլիրո

Բոցցուօլի

Պիլ տէ տախի

մնն օլունստու

որ ոչ լը

Օլմազլա

. . .

34 ակընիչ է ու

83 90 45 Մէրճան փատ-

րիտ ալարը լըտը

90 46 Էն իլէրտէ փատ-

ոհգասը

93 24 Հասրէթ չէրէր-

տիմ , օ փասիլ-

եա իլէ

95 45 Բէնձէրիմին է օ-

նիւնէ դօտու-

լար , էկէր

31 6 Սէ Փիլ զըլլը եօ-

նուլմուշ

Մ է .

ԿՈՎԱԶԻԵԼԼԱ

Պու էմնալէրտէ , բ լիւդաթըլմտան օլան գաւոն , պազըր մէսպ զըմիւնատա իթս լիսյա չէնէք օլմասրըլա , դէ իլէ պիրըիրտէ թ նայա ազիմիթ իւրէրէ թէտարէ քառա լոտի :

Պիլլըտիմսէտէ

Վիրճիլիօ ,

Սէր էտէրախմ : Պիչարէ

Բառուսիլիրո

Բօցցուօլի

Պիլ տախի

Զանն օլունուր ,

Սարըլլմըն

Օլմասլյլա

Խոքիա

Ալընմըն իքին

Մէրճան ախոզուիթասրը-

լը

Էն իլէրտէ փասիլուտա-

րընստան պիրի

Հասրէթ չէրէրախմ քի օ

փամիլւտ իլէ :

Բէնձէրէմին է օնիւնէ վազ

էթափիլէր : էկէր

Սէ Գիլ զըլլըն եօնուլմուշ

50+110
50+5160/16
30/18

L
K
*

W P

10

49

49

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0653597

